

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Dąbrowie Górniczej



BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE NADZOROWANEGO TERENU W 2018 ROKU

/POWIAT BĘDZIŃSKI I MIASTO DĄBROWA GÓRNICZA/

***Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Dąbrowie Górniczej
mgr Marzanna Kuc***

SPIS TREŚCI

I.	CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU	3
A.	Dane o powiecie będzińskim	3
B.	Dane o mieście Dąbrowa Górnicza.	3
II.	DZIAŁALNOŚĆ PSSE - INFORMACJE OGÓLNE	4
A.	Działalność kontrolno – represyjna.	4
III.	NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY	5
B.	Choroby zakaźne – sytuacja epidemiologiczna	5
C.	Choroby zakaźne o największym znaczeniu epidemiologicznym.	8
D.	Szczepienia ochronne	30
IV.	PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ	36
A.	Szpitala	36
B.	Pozostałe podmioty lecznicze	38
C.	Podmioty lecznicze funkcjonujące jako praktyki zawodowe	40
V.	BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI	42
A.	Środki spożywcze i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z importu	48
B.	Interwencje dotyczące bezpieczeństwa żywności	48
C.	Ocena sposobu żywienia.....	49
D.	Inne podejmowane działania	50
VI.	STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	52
A.	Jakość zdrowotna wody przeznaczonej do spożycia oraz wykorzystywanej do kąpieli.....	52
B.	Obiekty użyteczności publicznej.....	67
C.	INTERWENCJE.....	71
D.	Działalność kontrolno-represyjna w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego:	74
VII.	OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA	75
IX.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	95
X.	DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA	103

I. CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU

A. Dane o powiecie będzińskim



Powiat będziński zajmuje powierzchnię 364 km². Liczba mieszkańców powiatu wynosi 149 316 osób (stan z 01.01.2018 wg GUS). W skład powiatu wchodzi 4 gminy miejskie (Będzin – 57343 osoby, Czeladź -31901 osób, Sławków - 7040 osób, Wojkowice -8984 osób), 3 wiejskie (Mierzęcice -7691 osób, Psary -12046 osób, Bobrowniki -11921 osób), oraz jedna miejsko-wiejska (Siewierz - 12390 osób).

B. Dane o mieście Dąbrowa Górnicza.



Dąbrowa Górnicza zajmuje powierzchnię 189 km². Liczba mieszkańców miasta wynosi 121 121 osoby (dane z 30.06.2018 wg GUS).

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

II. DZIAŁALNOŚĆ PSSE - INFORMACJE OGÓLNE

A. Działalność kontrolno – represyjna.

- I. Bieżący nadzór sanitarny nad **4784** zakładami sprawowało **46** pracowników Oddziału Nadzoru Sanitarnego, co przedstawia poniższa tabela:

Komórka organizacyjna	Sekcja Epidemiologii	Sekcja Higieny Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku	Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska	Sekcja Higieny Pracy	Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży	OGÓLEM (stan na dzień 31.12.2018)
Ilość obiektów będących pod bieżącym nadzorem	281	2696	1080	520	207	4784
Liczba pracowników wykonujących czynności kontrolne (łącznie z kierownikiem)	10	13	9	6	4	42

Czynności kontrolne wykonywało również **4** pracowników Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

II. Podejmowane działania kontrolno – represyjne.

Przeprowadzone kontrole sanitarne (w tym kontrole importu)	4021
Ogółem liczba pobranych próbek, w tym:	10178
1.liczba pobranych i ocenionych próbek żywności, kosmetyków oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	549
2.liczba pobranych i ocenionych próbek wody	282
3. liczba pobranych i ocenionych próbek z zakresu epidemiologii	9183
4. liczba badań z zakresu higieny pracy	193
5. liczba pobranych próbek środków zastępczych	164
Liczba wydanych decyzji merytorycznych	1138
Liczba wydanych decyzji płatniczych	751
Liczba wydanych postanowień	94
Nałożono mandatów karnych / na kwotę w zł	103 / 21700zł

III. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY

Sekcja Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej monitoruje sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych na terenie powiatu będzińskiego oraz miasta Dąbrowa Górnicza poprzez rejestrację chorób zakaźnych oraz analizę zebranych danych. Kolejne zadania o charakterze prewencyjnym to: prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych w celu ustalenia źródła zakażenia, kontrole warunków sanitarno – higienicznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych oraz dystrybucja szczepionek służących realizacji szczepień obowiązkowych. Ponadto pracownicy Sekcji Epidemiologii rozpatrują interwencje mieszkańców, dotyczące m.in. dezynsekcji i deratyzacji, zbierają i przekazują dane na temat podejrzeń i zatruc środkami zastępczymi.

B. Choroby zakaźne – sytuacja epidemiologiczna

Rejestracja zachorowań na choroby zakaźne prowadzona jest na podstawie zgłoszeń przekazywanych Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu przez lekarzy i kierowników laboratoriów, w oparciu o art. 27 i art. 29 Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. 2018 poz.151 ze zm.). Rejestracji podlega 140 jednostek chorobowych, zakażeń i zatruc. Każde zgłoszenie jest weryfikowane i klasyfikowane wg obowiązujących definicji przypadków chorób zakaźnych, opracowanych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

Powyższe działania pozwalają zgromadzić dane do oceny sytuacji epidemiologicznej na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, powiatu będzińskiego, a także współtworzą system nadzoru epidemiologicznego w kraju.

Dąbrowa Górnicza

W 2018 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, w porównaniu do roku poprzedniego, odnotowano **wzrost zachorowań** na grypę oraz Chorobę z Lyme (Boreliozę), **na zbliżonym poziomie**, w porównaniu do roku 2017, kształtowała się zapadalność na: WZW B, WZW C oraz gruźlicę. Zarejestrowano istotny **spadek zachorowań** na: salmonellozę, giardiozę, wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy

Ponadto odnotowano **4** zachorowania na odrę, **1** zachorowanie na inwazyjną chorobę meningokokową, **1** porażenie wiotkie u dzieci do 14 roku życia.

W 2018 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej został poinformowany przez podmioty lecznicze o **121** przypadkach podejrzenia lub **zatrucia środkami zastępczymi**, które miały miejsce na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania chorób zakaźnych na terenie miasta w latach 2017- 2018 przedstawiono w poniższej tabeli. Do wyliczenia współczynników zapadalności przyjęto liczbę ludności w mieście Dąbrowa Górnicza (wg GUS) dla 2017 roku wynoszącą **122 451 osób** oraz dla 2018 roku wynoszącą **121 121osób**.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w mieście Dąbrowa Górnicza, lata 2017-2018

Rok		2017		2018		
Lp	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań	zapadalność*	Liczba zachorowań	zapadalność*	
1	Bakteryjne zakażenia jelitowe	Ogółem, w tym	121	98,82	70	57,80
		Salmonelozy	71	57,98	28	23,12
		Clostridium difficile	42	34,30	37	30,55
		Escherichia coli	0	0,00	1	0,83
		Campylobacter	3	2,45	1	0,83
		Jersinioza	1	0,82	2	1,65
		Inne określone i nieokreślone	2	1,63	1	0,83
		Bakteryjne zatrucia pokarmowe	2	1,63	0	0,00
2	Wirusowe zakażenia jelitowe	Ogółem	144	117,60	65	53,67
		W tym u dzieci do lat 2	62	50,63	29	23,94
3	Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	Ogółem	322	262,96	291	240,26
		W tym u dzieci do lat 2	100	81,67	70	47,06
4	Grypa i infekcje grypopodobne	Ogółem	6609	5397,26	10382	8571,60
		W tym potwierdzona badaniami laboratoryjnymi	2	1,63	4	3,30
5	Ospa wietrzna	630	514,49	683	563,90	
6	Świnka	7	5,72	7	5,78	
7	Różyczka	1	0,82	1	0,83	
8	Odra	0	0,00	4	3,30	
9	Płonica	118	96,37	73	60,27	
10	Krztusiec	4	3,27	4	3,30	
11	Wirusowe zapalenia wątroby	Ogółem	67	54,72	52	42,93
		Typu A	12	9,80	9	7,43
		Typu B	28	22,87	22	18,16
		Typu C	27	22,05	20	16,51
		pozostałe	0	0,00	1	0,83
12	Gruźlica	25	20,42	30	24,77	
13	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	1	0,82	2	1,65	
14	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych	2	1,63	1	0,83	
15	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	3	2,45	19	15,69	
16	Inwazyjna choroba meningokokowa	0	0,00	1	0,83	
17	Inwazyjna choroba pneumokokowa	7	5,72	5	4,13	
18	Róża	28	22,87	28	23,12	
19	Borelioza	44	35,93	83	68,53	
20	Lamblioza (Giardioza)	66	53,90	45	37,15	
21	Szczepienia przeciwko wścieklicznie	17	13,88	15	12,38	
22	Nowo wykryte zakażenia HIV	3	2,45	7	5,78	
23	Kiła i Rzeżączka	4	3,27	5	4,13	

*Zapadalność- ilość nowych przypadków w przeliczeniu na 100 000 mieszkańców

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Powiat będziński

W 2018 roku na terenie powiatu będzińskiego, w porównaniu do roku poprzedniego, odnotowano **wzrost zachorowań** na: salmonellozę, boreliozę, ospę wietrzną. **Na zbliżonym poziomie**, w porównaniu do roku 2017, kształtowała się zapadalność na: krztusiec i gruźlicę. Zarejestrowano **spadek zachorowań** na: bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*, giardiozę, wirusowe zakażenia jelitowe, grypę, WZW A, WZW B i WZW C.

Ponadto odnotowano **2** przypadki zachorowania na odrę, **1** przypadek inwazyjnej choroby meningokokowej, natomiast nie zarejestrowano przypadków porażenia wiotkiego u dziecka do 14 roku życia.

W 2018 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej został poinformowany przez podmioty lecznicze o **10** przypadkach podejrzenia lub **zatrucia środkami zastępczymi**, które miały miejsce na terenie powiatu będzińskiego.

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania chorób zakaźnych na terenie powiatu w latach 2017-2018 przedstawiono w poniższej tabeli. Do wyliczenia współczynników zapadalności przyjęto liczbę ludności w powiecie (wg GUS): dla 2017 roku **149 442** osoby, dla 2018 roku **149 316** osób.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w powiecie będzińskim, lata 2017-2018

Rok		2017		2018		
Lp	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań	zapadalność*	Liczba zachorowań	zapadalność*	
1	Bakteryjne zakażenia jelitowe	Ogółem, w tym	101	67,35	90	60,27
		Salmonelozы	29	19,34	52	34,83
		<i>Clostridium difficile</i>	68	45,35	31	20,76
		<i>Escherichia coli</i>	1	0,67	0	0,00
		<i>Campylobacter</i>	0	0,00	3	2,01
		Jersinioza	1	0,67	1	0,67
		Inne określone i nieokreślone	2	1,33	3	2,01
	Bakteryjne zatrucia pokarmowe	0	0,00	0	0,00	
2	Wirusowe zakażenia jelitowe	Ogółem	130	86,69	72	48,22
		W tym u dzieci do lat 2	63	42,01	31	20,76
3	Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	Ogółem	146	97,36	130	87,06
		W tym u dzieci do lat 2	28	18,67	31	20,76
4	Grypa i infekcje grypopodobne	Ogółem	3544	2363,38	2943	1970,99
		W tym potwierdzona badaniami laboratoryjnymi	4	2,67	5	3,35
5	Ospa wietrzna	566	377,45	849	568,59	
6	Świnka	9	6,00	11	7,37	
7	Różyczka	0	0,00	3	2,01	
8	Odra	0	0,00	2	1,34	
9	Płonica	79	52,68	114	76,35	
10	Krztusiec	12	8,00	7	4,69	
11	Wirusowe zapalenia wątroby	Ogółem	113	75,36	68	45,54
		Typu A	44	29,34	28	18,75
		Typu B	38	25,34	23	15,40
		Typu C	31	20,67	17	11,38
		pozostałe	0	0,00	0	0,00
12	Gruźlica	31	20,67	30	20,09	
13	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	0	0,00	1	0,67	

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

14	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych	1	0,67	3	2,01
15	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	8	5,33	1	0,67
16	Inwazyjna choroba meningokokowa	0	0,00	1	0,67
17	Inwazyjna choroba pneumokokowa	4	2,67	1	0,67
18	Róża	35	23,34	32	21,43
19	Borelioza	47	31,34	65	43,53
20	Lamblioza (Giardioza)	52	34,68	43	28,80
21	Szczepienia przeciwko wściekliźnie	22	14,67	34	22,77
22	Nowo wykryte zakażenia HIV	5	3,33	3	2,01
23	Kiła i Rzeżączka	0	0,00	3	2,01

*Zapadalność- ilość nowych przypadków w przeliczeniu na 100 000 mieszkańców

C. Choroby zakaźne o największym znaczeniu epidemiologicznym.

Przedstawione poniżej informacje dotyczą wybranych chorób zakaźnych, które miały wpływ na sytuację epidemiologiczną na terenie nadzorowanym w 2018 roku.

1. Grypa i infekcje grypopodobne

Grypa jako ostra choroba zakaźna układu oddechowego, może powodować poważne powikłania, głównie ze strony układu oddechowego i układu krążenia. Grypę wywołuje jeden z trzech typów wirusa: A, B lub C. Współczynnik zapadalności na grypę oraz zachorowania grypopodobne na nadzorowanym terenie, uzyskany jest na podstawie informacji przekazywanych do PSSE przez lekarzy w postaci sprawozdań MZ-55. W formularzu tym zawarte są wszystkie ostre infekcje układu oddechowego (niezależnie od etiologii), jako przypadki grypy lub zachorowania grypopodobne.

Pandemia grypy A/H1N1, ogłoszona w czerwcu 2009r. przez Światową Organizację Zdrowia, została oficjalnie zakończona w sierpniu 2010r. Wirus grypy typu A/H1N1, pochodzący ze szczepów wirusa grypy ludzi, świń i ptaków, posiada zdolność do szybkiego przenoszenia się pomiędzy ludźmi, ale okazał się stosunkowo mało zjadliwy. Z tego względu obecnie traktowany jest tak samo jak inne, niepandemiczne wirusy grypy.

Od 2005 roku PSSE w Dąbrowie Górniczej uczestniczy w programie nadzoru epidemiologicznego – wirusologicznego nad grypą, opartego na systemie Sentinel, który umożliwia lekarzom wirusologiczne potwierdzenie klinicznego rozpoznania grypy u pacjentów. W mieście Dąbrowa Górnicza w programie uczestniczy 8 lekarzy z jednej poradni.

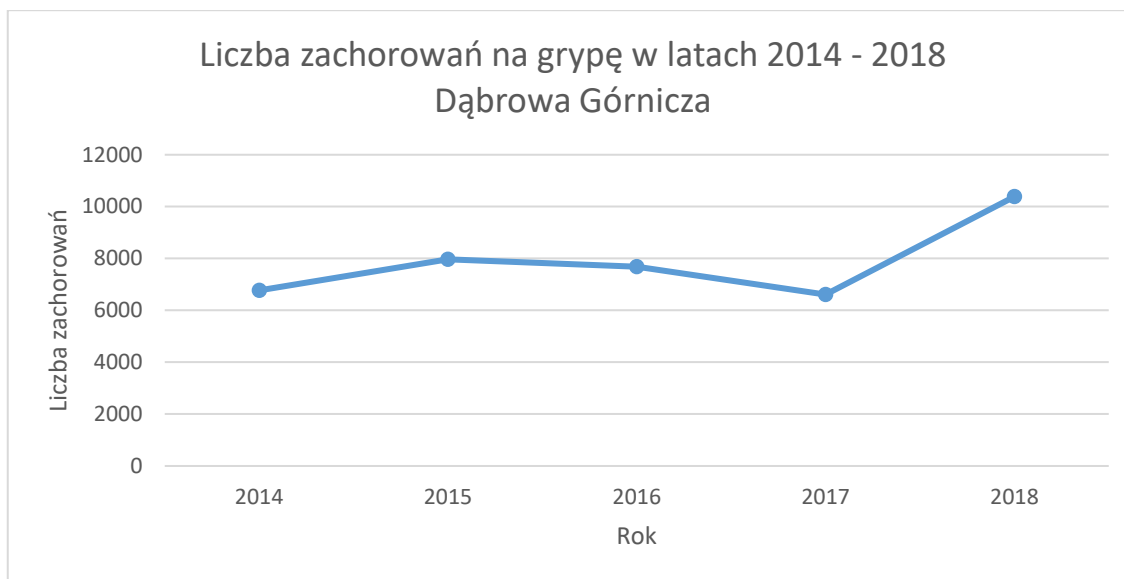
Najskuteczniejszym i zalecanym przez lekarzy sposobem profilaktyki i kontroli grypy są regularne, sezonowe szczepienia. Szczepienia przeciwko grypie zalecane są w szczególności osobom zaliczanym do grup zwiększonego ryzyka zachorowania, czyli osobom leczonym immunosupresyjnie, osobom z chorobami układu odpornościowego, chronicznymi chorobami układu oddechowego, nerek, wątroby oraz pracownikom opieki zdrowotnej.

Dąbrowa Górnicza

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza znacznie wzrosła ilość zachorowań na grypę/przypadki grypopodobne. W roku **2017** zarejestrowano **6609** przypadków, natomiast w **2018** roku **10382** zachorowań.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ryc. Liczba zachorowań na grypę w latach 2014 – 2018 na terenie Dąbrowy Górniczej



Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na grypę w latach 2014- 2018 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Grypa		
Rok	Ilość zachorowań	Zapadalność
2014	6768	5458,33
2015	7972	6461,55
2016	7689	6232,17
2017	6609	5397,26
2018	10382	8571,59

W 2018 roku zarejestrowano 4 potwierdzone laboratoryjnie przypadki grypy. Liczba osób zaszczepionych przeciwko grypie w roku 2018 to 2682, co stanowi 2,2% wszystkich mieszkańców miasta (ok 0,5 % mniej niż w roku 2017)

Powiat będziński

Na terenie powiatu odnotowano spadek zachorowań na grypę/przypadki gypopodobne. W 2017 roku zarejestrowano 3544 przypadki natomiast w 2018 roku odnotowano 2943 przypadki zachorowań.

Ryc. Liczba zachorowań na grypę w latach 2014 – 2018 na terenie powiatu będzińskiego.



Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na grypę w latach 2014- 2018 na terenie powiatu będzińskiego.

Grypa		
Rok	Ilość zachorowań	Zapadalność
2014	4774	3158,03
2015	4589	3044,38
2016	3480	2308,66
2017	3544	2363,38
2018	2943	1970,99

W 2018 roku zarejestrowano 5 przypadków potwierdzonej laboratoryjnie grypy. Liczba osób zaszczepionych przeciwko grypie w 2018 roku to 3466, co stanowi 2,3 % mieszkańców powiatu (ok. 0,7% więcej w porównaniu do roku 2017).

2. Wirusowe choroby wieku dziecięcego: odra, świnka, różyczka, ospa wietrzna

Są to choroby wirusowe nazywane chorobami wieku dziecięcego, ze względu na najczęstsze ich występowanie w populacji dzieci. Przeciwno wymienionym chorobom stosowane są skuteczne szczepionki, w przypadku odry świnki i różyczki są to szczepienia obowiązkowe u wszystkich dzieci, natomiast obowiązek szczepień przeciwko ospie obejmuje tylko dzieci z grup ryzyka, m.in. uczęszczające do żłobków.

Stosunkowo niewysoka liczba zachorowań na odrę w Polsce jest rezultatem wysokiego stopnia wyszczepienia, wynikającego z prowadzonych systematycznie od 1975 roku masowych obowiązkowych szczepień ochronnych dzieci. Z powodu zmniejszenia ilości zaszczepionych dzieci, duża ilość zachorowań na odrę występuje na Ukrainie, we Włoszech oraz Rumunii. W 2018 r. również w Polsce zaczęto liczniej rejestrować przypadki odry, w tym lokalne ogniska.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Dąbrowa Górnicza

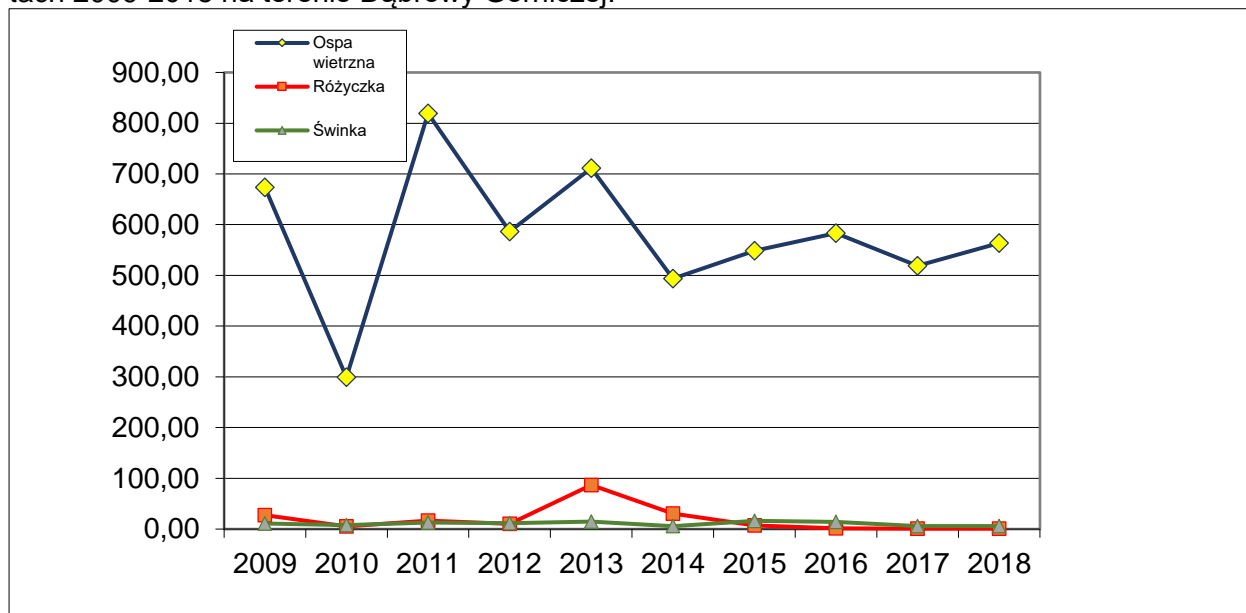
Na terenie Dąbrowy Górniczej odnotowano 4 zachorowania na odrę, przy czym poprzednie przypadki odry miały miejsce w roku 2012 (13 zachorowań), 2013 (2 zachorowania).

W 2018 roku zarejestrowano wzrost zachorowań na ospę wietrzną natomiast zachorowania na różyczkę i świnkę pozostały na podobnym poziomie jak w 2017 roku. Poniższa tabela i wykres przedstawiają dane dotyczące liczby zachorowań i zapadalność na w/w choroby na terenie miasta na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na ospę wietrzną, różyczkę i świnkę w latach 2009-2018 w Dąbrowie Górniczej.

Jednostka chorobowa	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ospa	862	383	1044	747	884	612	677	716	630	683
Zapadalność	673,23	299,13	819,27	586,20	711,06	493,57	548,73	580,34	514,49	563,9
Różyczka	35	7	21	13	108	38	9	2	1	1
Zapadalność	27,34	5,47	16,48	10,20	86,87	30,65	7,29	1,62	0,82	0,83
Świnka	14	10	16	15	18	7	20	17	7	7
Zapadalność	10,93	7,81	12,56	11,77	14,48	5,65	16,21	13,78	5,72	5,78

Ryc. Zmiana wartości współczynnika zapadalności na różyczkę, świnkę i ospę wietrzną w latach 2009-2018 na terenie Dąbrowy Górniczej.



Powiat będziński

Na terenie powiatu będzińskiego odnotowano 2 zachorowania na odrę, przy czym ostatnie odnotowane przypadki odry miały miejsce w roku 2012.

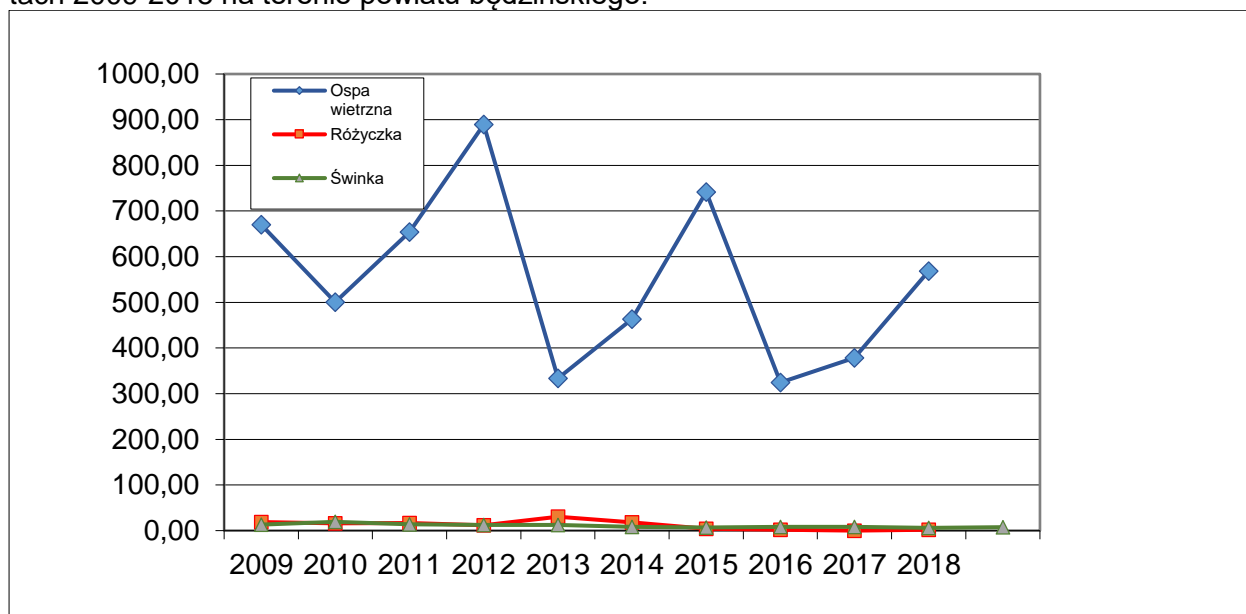
**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Zapadalność na ospę wietrzną, różyczkę i świnkę wzrosła w porównaniu do roku 2017. Poniższa tabela i wykres przedstawiają dane dotyczące liczby zachorowań i zapadalność na różyczkę, świnkę (nagminne zapalenie przyusznic) i ospę wietrzną na terenie powiatu na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na ospę wietrzną, różyczkę i świnkę w latach 2009-2018 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ospa	1012	755	993	1353	505	700	1118	487	566	849
Zapadalność	670,57	500,27	653,67	889,34	333,55	463,05	741,69	323,08	377,45	568,59
Różyczka	28	24	25	18	46	27	6	3	0	3
Zapadalność	18,55	15,90	16,46	11,83	30,38	17,86	3,98	1,99	0,00	2,01
Świnka	29	21	19	19	12	10	12	12	9	11
Zapadalność	19,22	13,91	12,51	12,49	7,93	6,62	7,96	7,96	6,00	7,37

Ryc. Zmiana wartości współczynnika zapadalności na różyczkę, świnkę i ospę wietrzną w latach 2009-2018 na terenie powiatu będzińskiego.



2. Bakteryjne choroby układu oddechowego: krztusiec, płonica (szkarlatyna), błonica.

Błonica, płonica (szkarlatyna) i krztusiec to ostre bakteryjne choroby zakaźne dróg oddechowych. Błonica jest chorobą zagrażającą życiu, obecnie dzięki masowym szczepieniom w Polsce nie występuje, jednak na świecie choruje na nią tysiące osób.

W ostatnich latach obserwowano wzrost zachorowań na krztusiec, szczególnie u młodzieży, w związku z czym od roku 2015 wprowadzono kolejną dawkę szczepienia przeciwko krztuścowi w 14 roku życia. Efekty dodatkowego szczepienia są już widoczne w postaci zmniejszania ilości rejestrowanych przypadków krztuśca.

Dąbrowa Górnicza

W porównaniu z rokiem ubiegłym na terenie miasta zarejestrowano spadek zachorowań na płonicę (szkarlatynę), zachorowania na krztusiec utrzymują się na takim samym poziomie jak w ro-

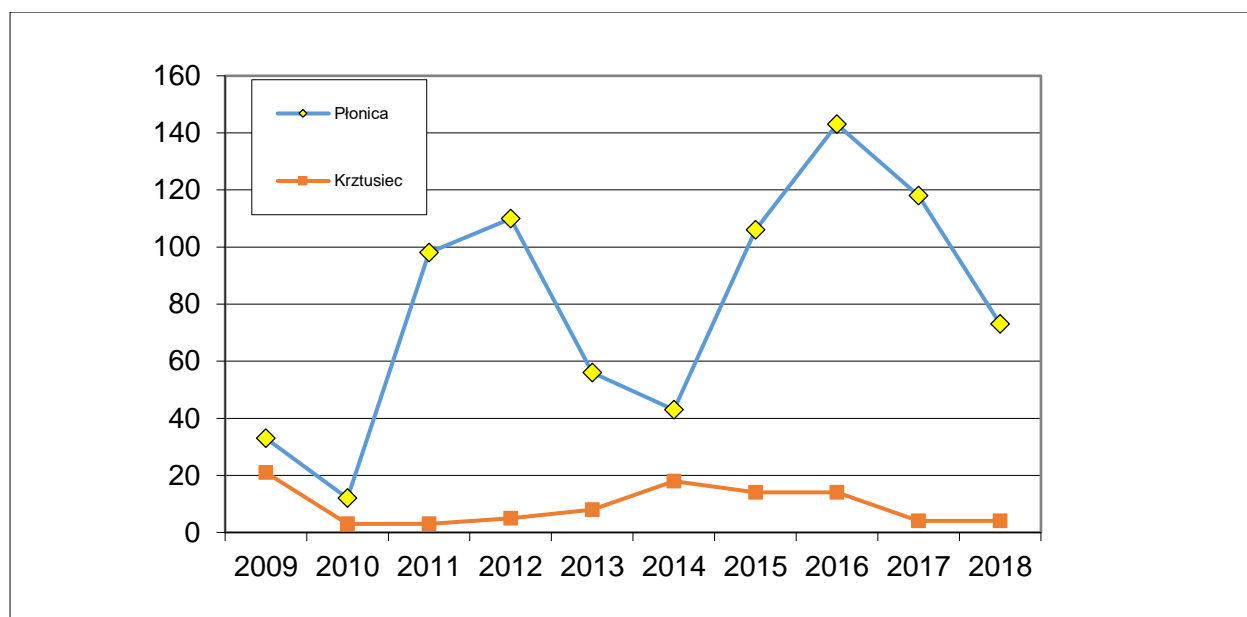
**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

ku 2017 (tj. 4 przypadki) . Poniższa tabela i wykres przedstawiają zestawienie zachorowań na płonicę (szkarlatynę) i krztusiec na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na płonicę i krztusiec w latach 2009 – 2018 na terenie Dąbrowy Górniczej

Jednostka chorobowa	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Płonica	33	12	98	110	56	43	106	143	118	73
Zapadalność	25,77	9,37	76,90	86,32	45,04	34,68	85,92	115,91	97,21	60,27
Krztusiec	21	3	3	5	8	18	14	14	4	4
Zapadalność	16,40	2,34	2,35	3,92	6,43	14,52	11,29	11,35	3,27	3,30

Ryc. Liczba zachorowań na krztusiec i płonicę w latach 2009 – 2018 na terenie Dąbrowy Górniczej.



Powiat będziński

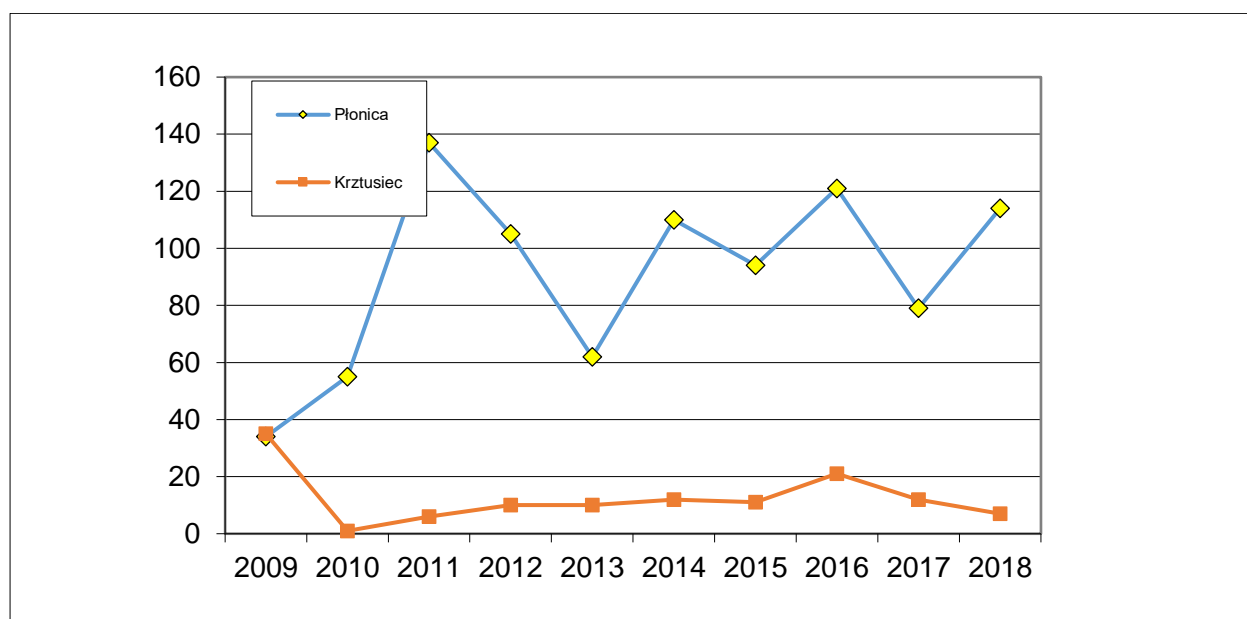
W porównaniu z rokiem ubiegłym, na terenie powiatu, zarejestrowano wzrost zachorowań na płonicę (szkarlatynę) natomiast w przypadku krztuśca odnotowano spadek zachorowań. Poniższa tabela i wykres przedstawiają zestawienie zachorowań na płonicę (szkarlatynę) i krztusiec na przestrzeni ostatnich 10 lat.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na płonicę i krztusiec w latach 2009 – 2018 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Płonica	34	55	137	105	62	110	94	121	79	114
Zapadalność	22,53	36,44	90,18	69,02	40,95	72,77	62,36	80,27	52,68	76,35
Krztusiec	35	1	6	10	10	12	11	21	12	7
Zapadalność	23,19	0,66	3,95	6,57	6,60	7,94	7,30	13,93	8,00	4,69

Ryc. Liczba zachorowań na krztusiec i płonicę w latach 2009 – 2018 na terenie powiatu będzińskiego.



4. Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe

Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe mogą być wywoływane przez różne czynniki etiologiczne - bakterie, wirusy, pasożyty, toksyny. Zakażenia te szerzą się drogą pokarmową wskutek niewłaściwego postępowania z żywnością lub braku dobrych nawyków higienicznych.

Dąbrowa Górnicza

W 2018 roku na terenie miasta zarejestrowano ogółem **426** przypadków zakażeń żołądkowo-jelitowych i zatruc pokarmowych, w tym **70** przypadków bakteryjnych zatruc/zakażeń pokarmowych i **65** zachorowań o etiologii wirusowej. Pozostałe **291** przypadków to biegunki i zapalenia żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (bez określenia czynnika etiologicznego).

Powiat będziński

W 2018 roku na terenie powiatu zarejestrowano ogółem **292** przypadki zakażeń żołądkowo-jelitowych i zatruc pokarmowych, w tym **90** przypadków bakteryjnych zatruc/zakażeń pokarmowych i **72** zachorowania o etiologii wirusowej. Pozostałe **130** przypadków to biegunki i zapalenia żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (bez określenia czynnika etiologicznego).

4.1 Zakażenia bakteryjne

Zdecydowana większość zakażeń bakteryjnych, z objawami żołądkowo-jelitowymi wywołana była przez *Clostridium difficile* oraz *Salmonella* sp.

4.1.1 Clostridium difficile szerzy się często epidemicznie w placówkach opieki długoterminowej i oddziałach szpitalnych, najczęściej wśród chorych, u których przez dłuższy okres stosowano antybiotykoterapię. Do typowych objawów należy: biegunka, kurczliwa bolesność brzucha oraz towarzysząca im podwyższona temperatura. Bakterie cechuje duża zjadliwość, zdolność do tworzenia form przetrwalnikowych oraz wytwarzania toksyn.

Dąbrowa Górnicza

W porównaniu z 2017 rokiem wystąpił spadek zakażeń wywołanych *Clostridium difficile*. W 2018 r. zgłoszono do Inspekcji Sanitarnej 1 ognisko epidemiczne, w którym zachorowało 7 osób. Czynnikiem etiologicznym były szczepy *Clostridium difficile* produkujące toksyny.

Powiat będziński

W porównaniu z 2017 rokiem wystąpił spadek zakażeń o etiologii *Clostridium difficile*. W 2018 r. nie zgłoszono do Inspekcji Sanitarnej żadnego ogniska epidemicznego wywołanego przez szczepy *Clostridium difficile* produkujące toksyny.

4.1.2 Salmonella sp.

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarno-epidemiologicznego, wykonywano badania u nosicieli, ozdrowieńców oraz osób, które były narażone na zakażenie poprzez styczność z osobami chorymi na salmonellozę.

Dąbrowa Górnicza

W 2018 roku zgłoszono 28 przypadków zachorowań, które przebiegały pod postacią nieżytu żołądkowo-jelitowego. W porównaniu do roku 2017 nastąpił ponad dwukrotny spadek liczby zarejestrowanych przypadków (tabela poniżej).

Zarejestrowano sporadyczne zachorowania na **jersiniozę** oraz **kampylobakteriozę**.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2017 r. nie odnotowano zachorowań na: dur brzuszny, dury rzekome A, B, C oraz czerwonkę.

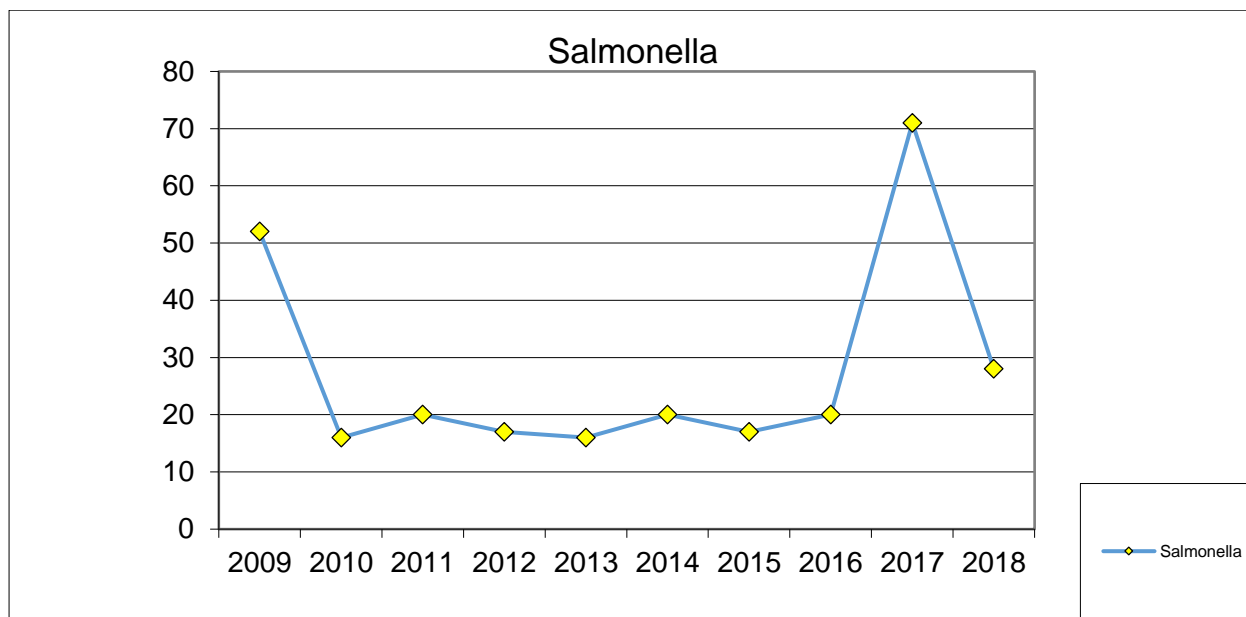
Tab. Zestawienie liczby przypadków zachorowań i współczynników zapadalności na bakteryjne choroby zakaźne szerzące się drogą pokarmową w latach 2009 - 2018 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Jednostka chorobowa	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Salmonellozy	52	16	20	17	16	20	17	20	71	28
Zapadalność	40,61	12,50	15,69	13,34	12,87	16,13	13,78	16,21	57,98	23,12
Escherichia coli	0	2	1	0	0	0	1	0	0	1
Zapadalność	0,00	1,56	0,78	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00	0,00	0,83
Kampylobakteriozy	3	0	0	0	0	0	1	0	3	1
Zapadalność	2,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00	2,45	0,83
Jersiniozy	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
Zapadalność	0,00	0,00	0,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,82	1,65
Clostridium difficile*	0	0	0	0	0	3	63	34	42	37
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,42	51,06	27,56	34,30	30,55

*jednostka chorobowa wprowadzona do rejestracji w 2013 roku

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ryc. Liczba zachorowań na salmonellozy w latach 2009 -2018 na terenie Dąbrowy Górniczej.



Powiat będziński

W 2018 roku zgłoszono **52** przypadki zachorowań, które przebiegały pod postacią nieżytu żołądkowo-jelitowego. W porównaniu do roku 2017 nastąpił prawie dwukrotny wzrost liczby zarejestrowanych przypadków (poniższa tabela).

Zarejestrowano sporadyczne zachorowania na **jersiniozę** oraz **kampylobakteriozę**.

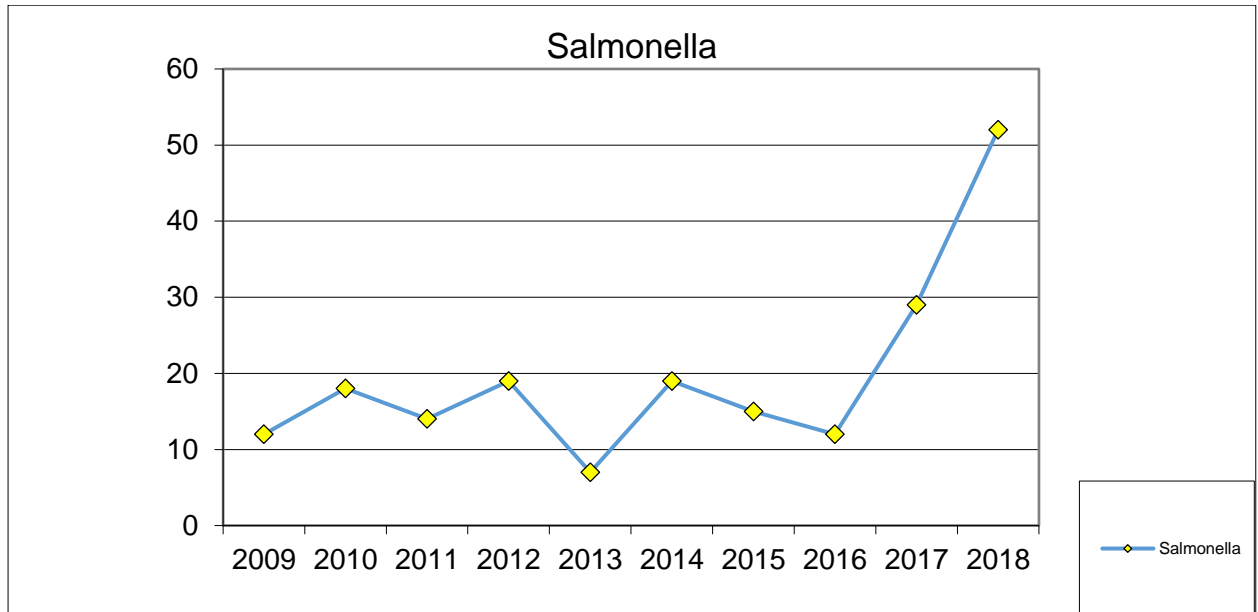
Podobnie jak w latach ubiegłych w 2018 r. nie odnotowano zachorowań na: dur brzuszny, dury rzekome A, B, C, czerwonkę.

Tab. Zestawienie liczby przypadków zachorowań i współczynników zapadalności na bakteryjne choroby zakaźne szerzące się drogą pokarmową w latach 2009 - 2018 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Salmonellozy	12	18	14	19	7	19	15	12	29	52
Zapadalność	7,95	11,93	9,22	12,49	4,62	12,57	9,95	7,96	19,34	34,83
Escherichia coli	9	4	1	0	1	2	0	0	1	0
Zapadalność	5,96	2,65	0,66	0,00	0,66	1,32	0,00	0,00	0,67	0,00
Kampylobakteriozy	0	0	0	0	0	2	1	1	0	3
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,32	0,66	0,66	0,00	2,01
Jersiniozy	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1
Zapadalność	0,00	0,66	0,00	0,66	0,00	0,66	0,66	0,00	0,67	0,67
Clostridium difficile*	0	0	0	0	2	7	30	45	68	31
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	0,00	1,32	4,63	19,90	29,85	45,35	20,76

*jednostka chorobowa wprowadzona do rejestracji w 2013 roku.

Ryc. Liczba zachorowań na salmonellozy w latach 2009 -2018 na terenie powiatu będzińskiego.



4.2 Zakażenia wirusowe

Wirusowe zakażenia jelitowe mogą szerzyć się zarówno drogą pokarmową jak i kropelkową, dlatego ich przeniesienie z człowieka na człowieka jest niezwykle łatwe. Trudno natomiast ustalić czy zachorowanie jest spowodowane spożyciem skażonej potrawy czy bezpośrednim kontaktem z osobą chorą.

Dąbrowa Górnicza

W 2018 roku na terenie miasta zanotowano **65** przypadków wirusowych zakażeń jelitowych, z czego 29 zachorowań dotyczyło dzieci do lat 2.

Przyczyną wirusowych zakażeń jelitowych były głównie:

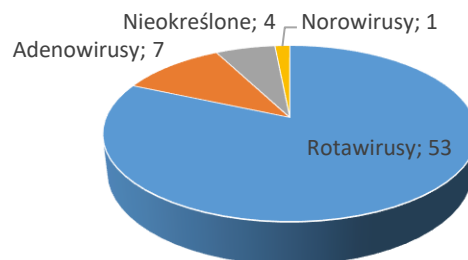
rotawirusy (53 przypadków, co stanowiło **81,5%** zakażeń wirusowych)

adenowirusy (7 przypadków, co stanowiło **10,8%** zakażeń wirusowych)

norowirusy (1 przypadek)

4 przypadki zakwalifikowano na podstawie rozpoznania klinicznego jako **nieokreślone zakażenia wirusowe**.

Ryc. Procentowy rozkład wirusowych zakażeń jelitowych w 2018r. na terenie Dąbrowy Górniczej



Powiat będziński

W 2018 roku na terenie powiatu zanotowano **72** przypadki wirusowych zakażeń jelitowych, z czego **31** zachorowań wystąpiło wśród dzieci do lat 2.

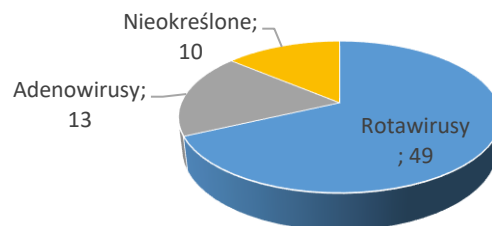
Przyczyną wirusowych zakażeń jelitowych były głównie:

rotawirusy (49 przypadków, co stanowi **68,1%** zakażeń wirusowych)

adenowirusy (13 przypadków, co stanowi **18,1%** zakażeń wirusowych)

10 przypadków zakwalifikowano na podstawie rozpoznania klinicznego jako **nieokreślone zakażenia wirusowe**.

Ryc. Procentowy rozkład wirusowych zakażeń jelitowych w 2018r. na terenie powiatu będzińskiego.



4.2.1 Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A

Wirus zapalenia wątroby typu A dostaje się do organizmu drogą pokarmową. W 2018 r. zwiększoną zachorowalność na WZW A obserwowano na terenie całej Polski, co najprawdopodobniej ma związek z rozprzestrzenianiem się wirusa w krajach Europy zachodniej. W Polsce w roku 2016 odnotowano 35 przypadków WZW A, w 2017 były to już 3072 przypadki, rok 2018 to 3006 przypadków zachorowań. W związku z dobrymi warunkami sanitarno – higienicznym znaczna część Polaków nie choruje w dzieciństwie, kiedy przebieg zakażenia jest często bezobjawowy, pozostaje więc nieodporna. Można skutecznie zapobiegać tej chorobie poprzez szczepienie zalecane.

Dąbrowa Górnicza

Na terenie Dąbrowy Górniczej w 2018 roku odnotowano mniejszą ilość przypadków wirusowego zapalenia wątroby typ A, tj. **9**, w roku 2017 było to **12** zachorowań.

Powiat będziński

Na terenie powiatu będzińskiego w 2018 roku odnotowano **28** przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typ A, w tym **5** ognisk epidemicznych. To znacznie mniej niż w roku 2017, kiedy to odnotowano **44** przypadki.

4.3 Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

Ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową to wystąpienie przynajmniej dwóch przypadków zachorowań powiązanych epidemiologicznie, spowodowanych przez czynniki przenoszone drogą pokarmową lub wystąpienie sytuacji, w której liczba zgłoszonych przypadków zachorowań jest wyższa od oczekiwanej na danym terenie w określonym czasie i istnieje wspólne źródło tych zachorowań (lub jego podejrzenie).

Dąbrowa Górnicza

W 2018 roku na terenie miasta wystąpiło **8** ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową. Zachorowało łącznie **30** osób, nadzorem epidemiologicznym (badaniem kału) objęto **43** osoby.

1) ogniska w środowisku domowym (małe) – odnotowano **5** ognisk wywołanych pałeczką Salmonelli, w których zachorowało **13** osób. Ustalono, iż w większości przypadków potencjalnymi czynnikami sprzyjającym szerzeniu się zakażenia były: nie przestrzeganie higieny podczas postępowania z produktami spożywczymi, nie zastosowanie zasad reżimu sanitarnego.

2) ogniska zakażenia szpitalnego – odnotowano **2** ogniska w środowisku szpitalnym; ilość osób chorych: **10**. Czynnikiem etiologicznym w przypadku jednego ogniska była bakteria *Clostridium difficile*. Potencjalnym źródłem rozprzestrzeniania się zakażenia były najprawdopodobniej skażone powierzchnie dotykowe i/lub ręce personelu medycznego. Drugie ognisko wywołane było przez rotawirusy.

W związku z wystąpieniem ognisk przeprowadzono kontrole sanitarne, które nie wykazały nieprawidłowości w podejmowanych działaniach przeciwepidemicznych.

3) ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową w placówce oświatowej.

Ogólna liczba chorych : **7**

Czynnikiem etiologicznym ogniska była *Salmonella*.

Dochodzenie epidemiologiczne nie wskazało jednoznacznie źródła rozprzestrzeniania się zakażenia w żłobku Dąbrowie Górniczej. Przeprowadzone w placówce kontrole nie wykazały nieprawidłowości w pionie żywienia. Domniemanym źródłem rozprzestrzeniania się zakażenia mogły być produkty żywnościowe dostarczane przez firmę zewnętrzną - catering.

Powiat będziński

W 2018 roku na terenie powiatu będzińskiego wystąpiło **12** ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową, w których zachorowało łącznie **47** osób. Wszystkie ogniska wystąpiły **w środowisku domowym (małe)**, 7 ognisk wywołanych było pałeczką Salmonelli. Ustalono, iż w większości przypadków potencjalnymi czynnikami sprzyjającym szerzeniu się zakażenia były: nie przestrzeganie higieny podczas postępowania z produktami spożywczymi, nie zastosowanie zasad reżimu sanitarnego. Jedno ognisko wywołane było przez giardia lamblia (lamblioza). Zarejestrowano również **4** ogniska rodzinne wywołane przez wirusa zapalenia wątroby typ A (**8** osób chorych).

5. Zakażenia krwiopochodne: wirusowe zapalenie wątroby typu b i c

Do zakażenia wirusem WZW typu B i WZW typu C dochodzi przez kontakt z zakażoną krwią. Wirusy te mogą wywoływać zakażenia ostre lub – w większości – przewlekłe, w przypadku których objawy są niespecyficzne, więc często zakażenie wykrywane jest przypadkowo. Nieleczony, może prowadzić do poważnych powikłań, np. marskości, nowotworu czy niewydolności wątroby. Szczepienie przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B jest obowiązkowe dla wszystkich niemowląt. Do tej pory brak jest szczepionki przeciwko wirusowi typu C, natomiast leczenie tego zakażenia jest coraz bardziej skuteczne i dostępne.

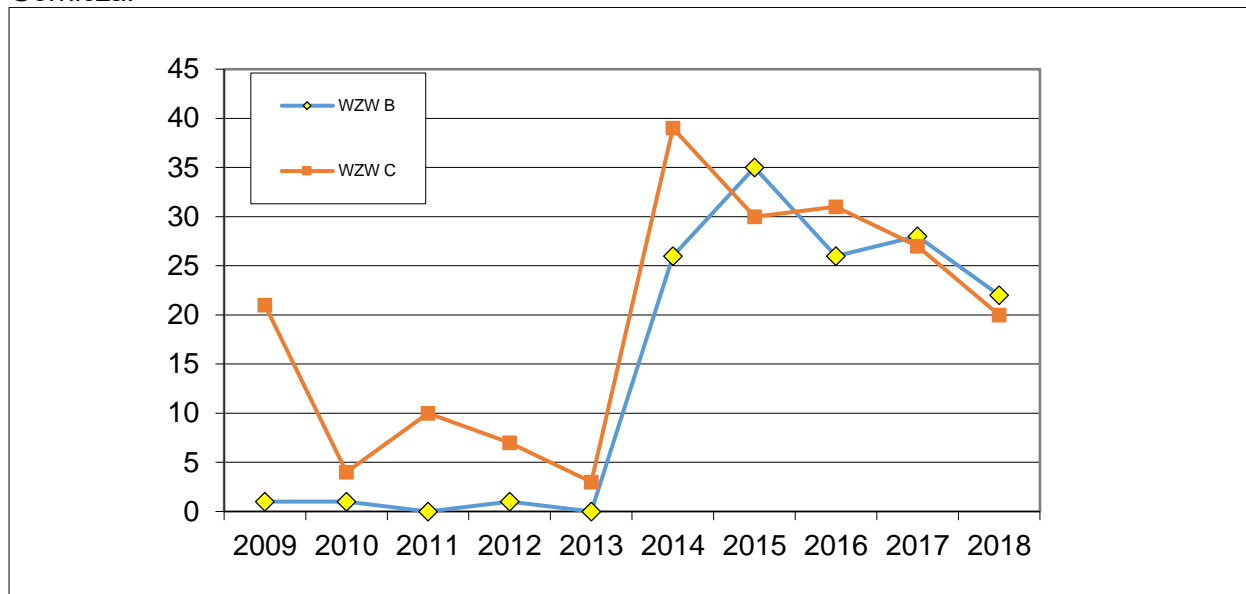
Widoczny na przedstawionych wykresach wzrost zachorowań od 2014 roku wynika z wejścia w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie biologicznych czynników chorobotwórczych podlegających zgłoszeniu, wzorów formularzy zgłoszeń dodatnich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych oraz okoliczności dokonywania zgłoszeń (Dz. U. 2014 poz. 459). Od 2014 roku rejestrowi podlegają zgłoszenia kierowników laboratoriów (po odpowiedniej klasyfikacji przypadku), wcześniej rejestrowano wyłącznie przypadki zgłoszone przez lekarza.

Dąbrowa Górnicza

Poniższy wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie miasta zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ryc. Liczba zachorowań na WZW typu B, C w latach 2009-2018 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.



WZW typu B (HBV) – w 2018 roku zarejestrowano **22** przypadki zachorowań. 21 przypadków miało charakter przewlekły natomiast 1 zachorowanie zgłoszono jako ostre WZW B. Osoby nieuodpornione z najbliższego otoczenia chorego są szczepione p/WZW B w ramach szczepień obowiązkowych.

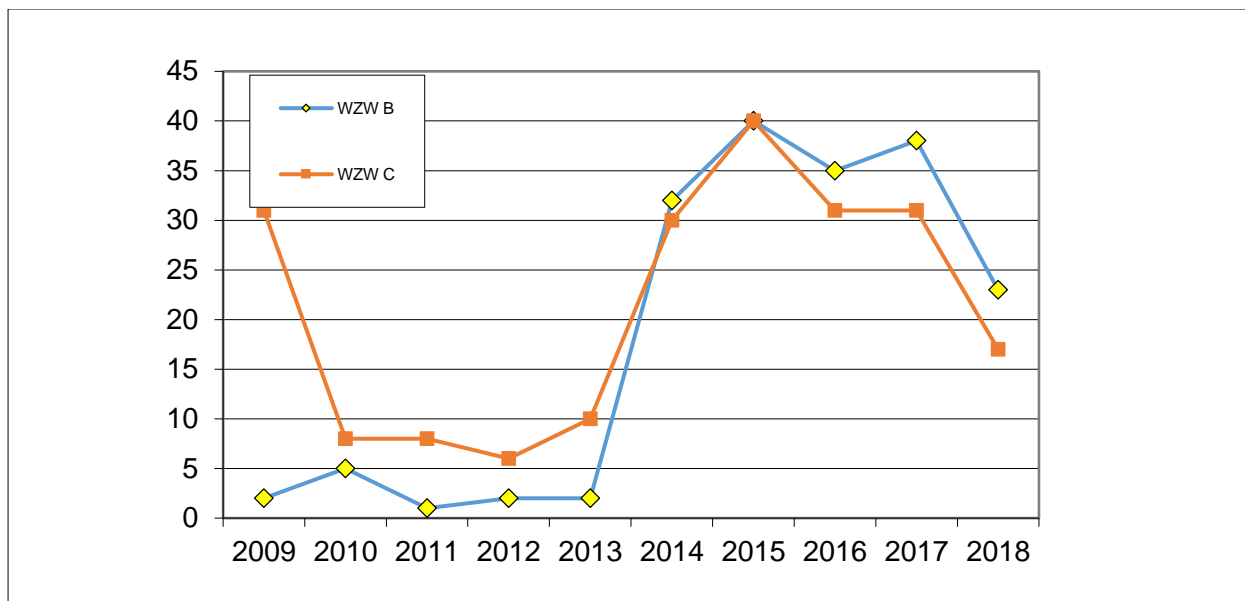
WZW typu C (HCV) – w 2018 roku zarejestrowano **20** przypadków zachorowań o charakterze przewlekłym. Osoby chore na WZW typu C, nie uodpornione przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, kierowano na to szczepienie

Powiat będziński

Poniższy wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie powiatu zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Ryc. Liczba zachorowań na WZW typu B i C w latach 2009-2018 na terenie powiatu będzińskiego.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**



WZW typu B (HBV) – w 2018 roku zarejestrowano **23** przypadki zachorowań. Wszystkie miały charakter przewlekły. Osoby nieuodpornione z najbliższego otoczenia chorego są szczepione p/WZW B w ramach szczepień obowiązkowych.

WZW typu C (HCV) – w 2018 roku zarejestrowano **17** przypadków zachorowań o charakterze przewlekłym. Osoby chore na WZW typu C, nie uodpornione przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, kierowano na to szczepienie.

6. Gruźlica

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej rejestruje przypadki podejrzeń/zachorowań na gruźlicę oraz prowadzi nadzór epidemiologiczny nad chorymi i osobami z ich najbliższego otoczenia. Chorzy na gruźlicę podlegają ustawowemu obowiązkowi leczenia, a osoby chore na gruźlicę w okresie prątkowania oraz osoby z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie, dodatkowo obowiązkowej hospitalizacji.

Swoistą metodą zapobiegania gruźlicy są szczepienia BCG, wykonywane zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych po urodzeniu, przed wypisem z oddziału noworodkowego.

Dąbrowa Górnicza

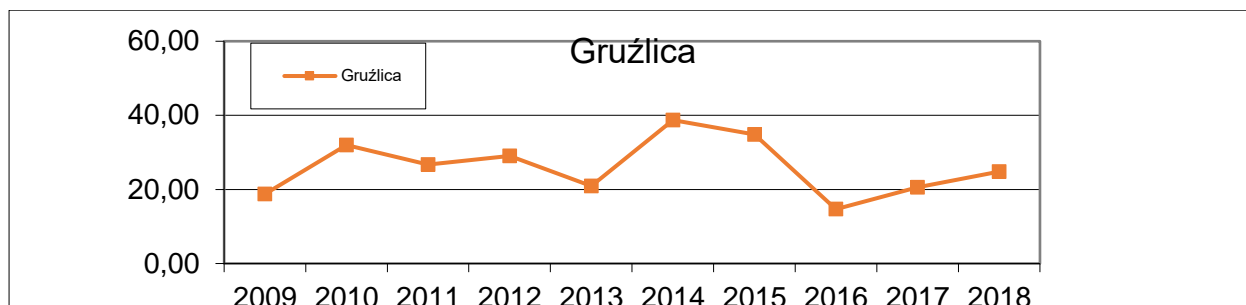
W 2018 roku na terenie miasta zanotowano **30** przypadków zachorowań na gruźlicę. Poniższa tabela i wykres obrazują ilość zachorowań na gruźlicę na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Ilość zachorowań na gruźlicę w latach 2009- 2018 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Jednostka chorobowa	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Gruźlica	24	41	34	37	26	48	43	18	25	30
Zapadalność	18,74	32,02	26,68	29,04	20,91	38,71	34,85	14,59	20,42	24,77

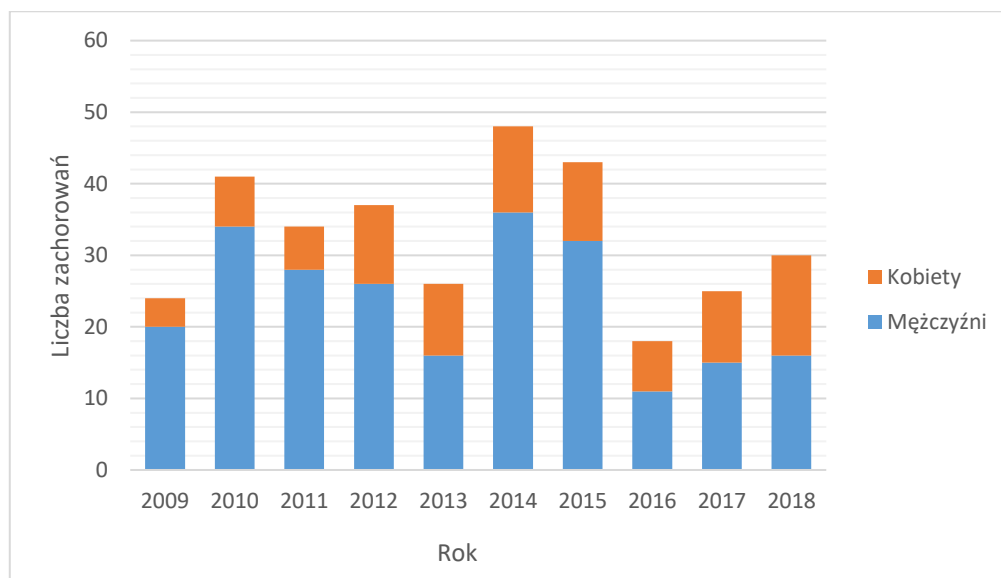
**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Ryc. Zapadalność na gruźlicę w latach 2009- 2018 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza



Zdecydowaną większość chorych w 2018 roku stanowili mężczyźni - 53%, kobiety - 47%. Wśród chorych dominują emeryci i renciści - 63% oraz osoby bezrobotne - 17%.

Ryc. Liczba zachorowań na gruźlicę na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2009- 2018 z podziałem na płeć.



W 2018 r. na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zaszczepiono 912 noworodków, co stanowiło 98,9 % ogółu urodzonych w 2018 roku dzieci.

Powiat będziński

W 2018 roku na terenie powiatu zanotowano **30** przypadków zachorowań na gruźlicę. Poniższa tabela i wykres obrazują ilość zachorowań na gruźlicę w powiecie na przestrzeni ostatnich 10 lat.

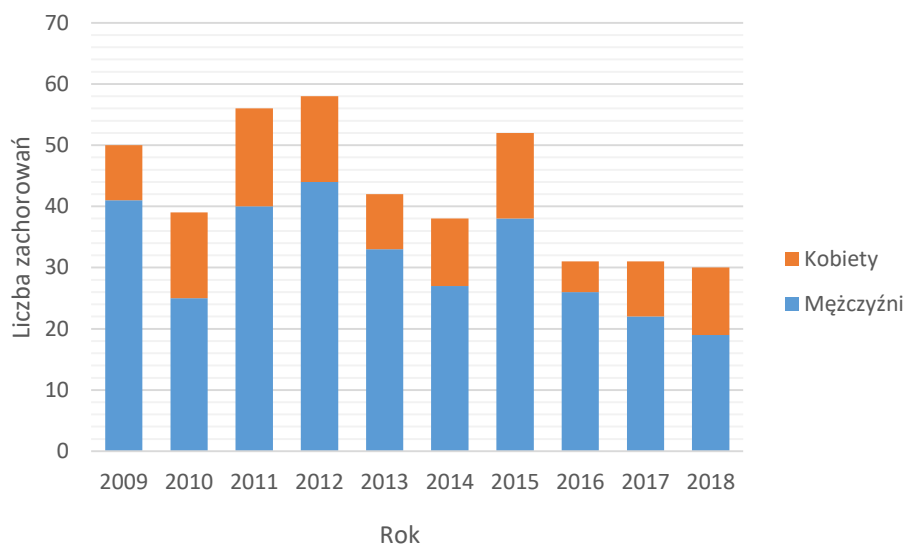
Tab. Ilość zachorowań na gruźlicę w latach 2009- 2018 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Gruźlica	50	39	56	61	42	38	52	31	31	30
Zapadalność	33,13	25,84	36,86	40,10	27,74	25,14	34,50	20,57	20,67	20,09

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Zdecydowaną większość chorych w 2018 r. stanowili mężczyźni - 63%, kobiety - 37%. Wśród chorych dominują osoby bezrobotne - 47% oraz emeryci/ renciści - 33%.

Ryc. Liczba zachorowań na gruźlicę na terenie powiatu będzińskiego w latach 2009- 2018 z podziałem na płeć.



W 2018r. na terenie powiatu będzińskiego zaszczepiono 1005 noworodków, co stanowiło 98% ogółu urodzonych w 2018 roku dzieci.

7. Neuroinfekcje

7.1 Wirusowe zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych

Dąbrowa Górnicza

W 2018 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza odnotowano 2 zachorowania na wirusowe zapalenie opon mózgowo- rdzeniowych.

Poniższa tabela obrazuje ilość zachorowań na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2009-2018 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Jednostka chorobowa	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Wirusowe zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	2	2	0	0	2	7	0	6	1	2
Zapadalność	1,56	1,56	0,00	0,00	1,61	5,65	0,00	4,86	0,82	1,65

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Powiat będziński

W 2018 roku na terenie powiatu będzińskiego odnotowano 1 zachorowanie na wirusowe zapalenie opon mózgowo rdzeniowych.

Poniższa tabela obrazuje ilość zachorowań na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2009-2018 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Wirusowe zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	2	1	1	1	4	0	1	3	0	1
Zapadalność	1,33	0,66	0,66	0,66	2,64	0,00	0,66	1,99	0,00	0,67

7.2 Bakteryjne zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych

Dąbrowa Górnicza

W 2018 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza odnotowano 1 przypadek bakteryjnego zapalenia opon, które zidentyfikowano jako zapalenie opon wywołane przez paciorkowce.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na bakteryjne zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2009 – 2018 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Jednostka chorobowa	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bakteryjne zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	4	3	4	5	4	1	3	1	2	1
Zapadalność	3,12	2,34	3,14	3,92	3,22	0,81	2,43	0,81	1,65	0,83

Powiat będziński

W 2018 roku na terenie powiatu będzińskiego odnotowano 3 przypadki bakteryjnego zapalenia opon, 1 przypadek dotyczył neuroinfekcji wywołanej przez krętka *Borelia burgdorferi* natomiast w przypadku 2 pozostałych zachorowań niezidentyfikowano etiologii.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na bakteryjne zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2009 – 2018 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bakteryjne zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	5	3	5	8	6	6	3	2	1	3
Zapadalność	3,31	1,99	3,29	5,26	3,96	3,97	1,99	1,33	0,67	2,01

8. Inwazyjne choroby bakteryjne.

Zakażenie inwazyjne rozwija się w fizjologicznie jałowych tkankach i narządach organizmu. Najczęściej we krwi, a następnie rozprzestrzenia się do różnych narządów (np. ośrodkowego układu nerwowego, stawów). Zakażenie inwazyjne, wywoływane są przez bakterie otoczkowe, takie jak: pneumokoki (*Streptococcus pneumoniae*), meningokoki (*Neisseria meningitidis*) oraz

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

pałeczki hemofilne (*Haemophilus influenzae*), stanowią szczególne zagrożenie dla zdrowia i życia małych dzieci.

8.1 *Neisseria meningitidis* (meningokoki) – Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową podczas kontaktu z bezobjawowym nosicielem lub osobą chorą. Na zakażenie meningokokami narażeni są wszyscy, niezależnie od płci czy wieku. Jednak najczęściej chorują dzieci w wieku do 5 lat oraz nastolatki i młodzi dorośli w wieku 16- 21 lat. Meningokoki kolonizują jamę nosowo-gardłową zdrowych osób (tzw. nosiciele), nie powodując żadnych dolegliwości ani objawów. Szczepionki przeciwko meningokokom zalecane są zarówno dzieciom, młodzieży oraz osobom powyżej 65 roku życia. W każdym przypadku podejrzenia lub rozpoznania Inwazyjnej Choroby Meningokokowej przeprowadzane są dochodzenia epidemiologiczne oraz podejmowane działania mające na celu przecięcie dróg szerzenia się zakażenia (nadzór epidemiologiczny i chemioprophylaktyka u osób z najbliższego otoczenia).

Dąbrowa Górnicza

W 2018 roku zarejestrowano 1 zachorowanie na Inwazyjną Chorobę Meningokokową, wywołane bakterią *Neisseria meningitidis* należąca do grupy serologicznej C.

Powiat będziński

W 2018 roku zarejestrowano 1 zachorowanie na Inwazyjną Chorobę Meningokokową, wywołane bakterią *Neisseria meningitidis* należąca do grupy serologicznej C.

8.2 *Streptococcus pneumoniae* (pneumokoki) – Zakażenia pneumokokowe szerzą się drogą kropelkową, infekcja często jest poprzedzona wcześniejszą kolonizacją okolicy nosowo-gardłowej. Nosicielstwo pneumokoków wśród zdrowych dorosłych waha się od 5 - 10%, a u zdrowych dzieci od 20 - 60%. Pneumokoki wywołują choroby górnych dróg oddechowych, zapalenie gardła, zatok, zapalenie oskrzeli oraz zapalenia ucha środkowego. Najbardziej podatne na zakażenia *Streptococcus pneumoniae* są niemowlęta i dzieci do 5 roku życia (szczególnie uczęszczające do żłobka i przedszkola) oraz dorośli powyżej 65 roku życia. W Polsce dostępnych jest kilka szczepionek przeciwko pneumokokom, które zalecane są osobom dorosłym. Od 2017 obowiązkim szczepień p/pneumokokom objęto wszystkie dzieci od 6 tyg. życia.

Dąbrowa Górnicza

W 2018 roku zarejestrowano 5 przypadków Inwazyjnej Choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* z czego 5 przebiegało pod postacią posocznicy.

Tab. Liczba zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową oraz inwazyjną chorobę pneumokokową na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2009 – 2018

Jednostka chorobowa	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Meningokoki	2	1	0	1	0	0	0	1	0	1
Zapadalność	1,56	0,78	0,00	0,78	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00	0,83
Pneumokoki	0	1	9	7	5	6	3	9	7	5
Zapadalność	0,00	0,78	7,06	5,49	4,02	4,84	2,43	7,29	5,72	4,13

Powiat będziński

W 2018 roku zarejestrowano 1 przypadek Inwazyjnej Choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae*, który przebiegał pod postacią posocznicy.

Tab. Liczba zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową oraz inwazyjną chorobę pneumokokową na terenie powiatu będzińskiego w latach 2009 – 2018

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Jednostka chorobowa	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Meningokoki	0	0	1	1	2	0	2	0	0	1
Zapadalność	0,00	0,00	0,66	0,66	1,32	0,00	1,33	0,00	0,00	0,67
Pneumokoki	0	1	2	5	3	4	4	2	4	1
Zapadalność	0,00	0,66	1,32	3,29	1,98	2,65	2,65	1,33	2,67	0,67

8.3 *Haemophilus influenzae* –

Szczepki *Haemophilus influenzae* typu b (Hib), obok pneumokoków i meningokoków, należą do bakterii najczęściej wywołujących ciężkie zakażenia, m. in.: posocznicę, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu, zapalenie płuc, zapalenie kości i stawów. Najczęstszym źródłem zakażeń Hib jest bezpośredni kontakt z nosicielem lub chorą osobą.

Najskuteczniejszą metodą zapobiegania zakażeniom wywołanym przez *Haemophilus influenzae* są szczepienia ochronne. W Polsce szczepienia te wprowadzone były do kalendarza od 2007 roku, są obowiązkowe dla dzieci w 1 i 2 roku życia.

Dąbrowa Górnicza

W 2018 roku nie zarejestrowano przypadków Inwazyjnej Choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae*.

Powiat będziński

W 2018 roku nie zarejestrowano przypadków Inwazyjnej Choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae*.

9. Choroby odzwierzęce i pasożytnicze

9.1 Borelioza- Choroba z Lyme

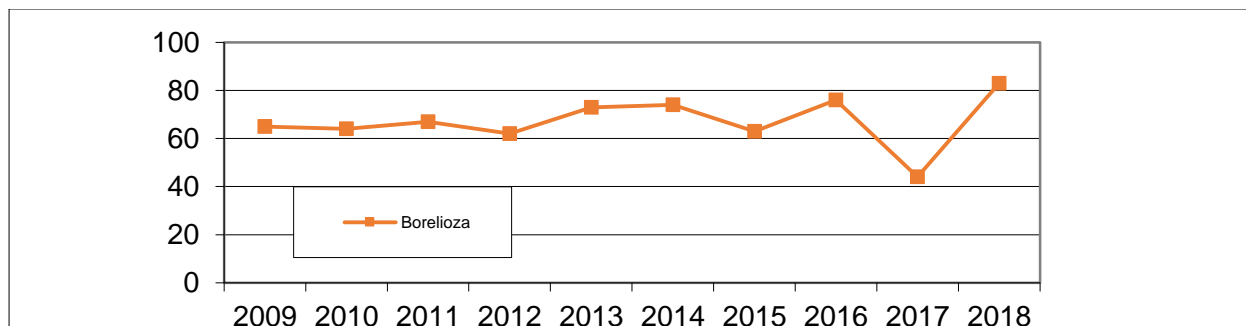
Borelioza to choroba przenoszona przez kleszcze. Do tej pory nie opracowano przeciwko niej szczepionki. Działania zapobiegające zachorowaniom polegają na unikaniu ukąszeń przez kleszcze, poprzez stosowanie odzieży ochronnej oraz substancji odstraszcających kleszcze (tzw. repelentów).

Dąbrowa Górnicza

W 2018 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza odnotowano **83** przypadki zachorowań. Podobnie jak w roku ubiegłym wśród zgłoszonych zachorowań zdecydowanie przeważała postać wczesna – rumień wędrujący

Ryc. Liczba zachorowań na boreliozę w latach 2009 – 2018 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

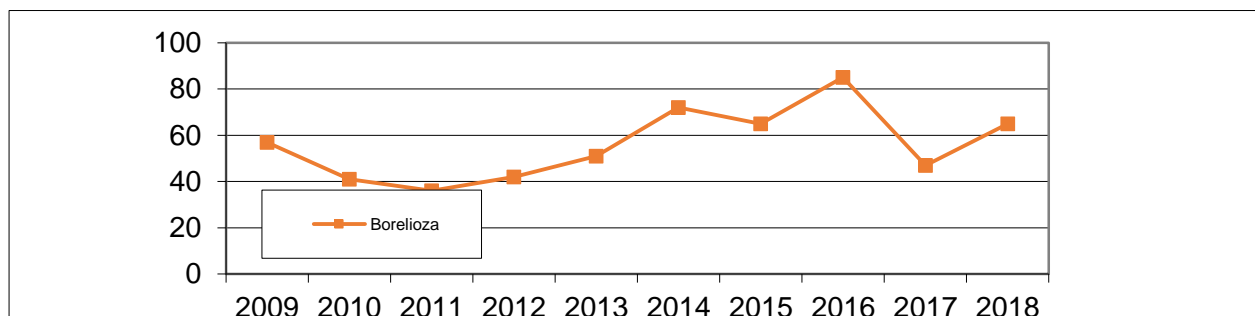
**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**



Powiat będziński

W 2018 roku na terenie powiatu będzińskiego odnotowano **65** przypadków zachorowań. Podobnie jak w roku ubiegłym wśród zgłoszonych zachorowań zdecydowanie przeważała postać wczesna – rumień wędrujący

Ryc. Liczba zachorowań na boreliozę w latach 2009 – 2018 na terenie powiatu będzińskiego.



9.2 Lamblioza (giardioza)

Giardioza jest chorobą wywołaną przez pierwotniaki z gatunku *Giardia intestinalis*. Człowiek zaraża się poprzez zanieczyszczony cystami giardii pokarm bądź wodę.

Dąbrowa Górnicza

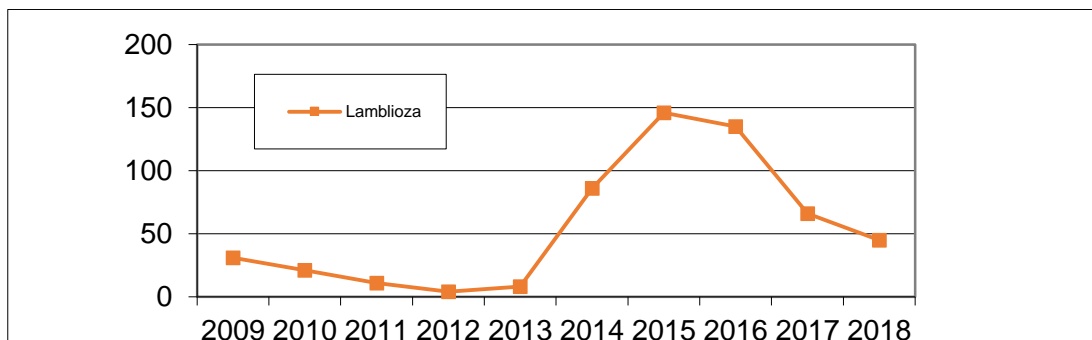
W 2018 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zarejestrowano **45** przypadków zachorowań na **giardiozę (lambliozę)**. Poniższa tabela i wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zachorowań oraz zapadalność na lambliozę, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań na lambliozę (giardiozę) na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2009 – 2018

Jednostka chorobowa	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Lamblioza	31	21	11	4	8	86	146	135	66	45
Zapadalność	24,21	16,40	8,63	3,14	6,43	69,36	118,34	109,42	53,90	37,15

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Ryc. Liczba zachorowań na lambliozę w latach 2009 – 2018 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.



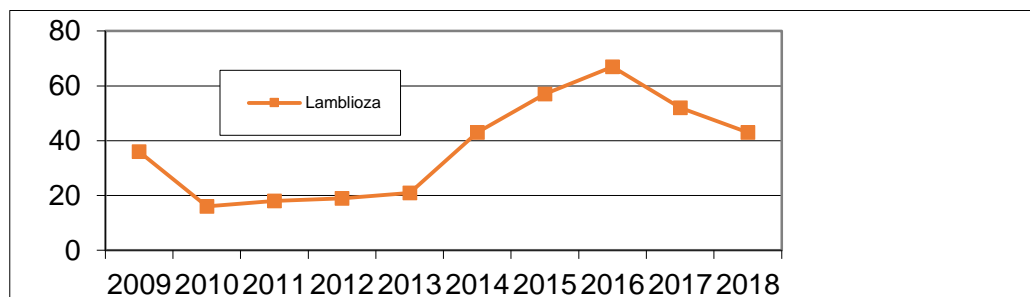
Powiat będziński

W 2018 roku na terenie powiatu zarejestrowano **43** przypadki zachorowań na giardiozę (lambliozę). Poniższa tabela i wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie powiatu będzińskiego zachorowań oraz zapadalność na lambliozę, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań na lambliozę (giardiozę) na terenie powiatu będzińskiego w latach 2009 – 2018

Jednostka chorobowa	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Lamblioza	36	16	18	19	21	43	57	67	52	43
Zapadalność	23,85	10,60	11,85	12,49	13,87	28,44	37,81	44,45	34,68	28,80

Ryc. Liczba zachorowań na lambliozę w latach 2009 – 2018 na terenie powiatu będzińskiego.



9.3 Wścieklizna

W Polsce od wielu lat nie odnotowano przypadków wścieklizny u ludzi. Występują natomiast zachorowania u zwierząt, dlatego postępowanie w przypadku pokąsania człowieka przez zwierzę obejmuje obserwację weterynaryjną zwierzęcia w celu wykluczenia choroby, a w przypadku braku takiej możliwości – szczepienie poekspozycyjne osoby pokąsanej.

Dąbrowa Górnicza

W 2018 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zarejestrowano **27** pokąsań przez zwierzęta, **15** osób poddano szczepieniu przeciw wścieklicznie.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Powiat będziński

W 2018 roku na terenie powiatu będzińskiego zarejestrowano **60** pokąsań przez zwierzęta, **34** osoby zostały poddane szczepieniu przeciwko wściekliznie.

10. Choroby przenoszone drogą płciową

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej prowadzi rejestrację następujących chorób przenoszonych drogą płciową: kiła, rzeżączka, chłamydiozy.

Rejestrację zakażeń wirusem HIV oraz zachorowań na AIDS prowadzi natomiast Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

Tab. Liczba zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2014 – 2018

	Dąbrowa Górnicza				
	2014	2015	2016	2017	2018
AIDS	0	0	0	1	2
HIV	2	7	4	3	7
Kiła	1	1	7	4	4
Rzeżączka	0	0	2	0	1
Chłamydie	0	0	0	0	0

Tab. Liczba zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową na terenie powiatu będzińskiego w latach 2014 – 2018

	Powiat będziński				
	2014	2015	2016	2017	2018
AIDS	1	0	1	0	0
HIV	1	5	4	5	3
Kiła	2	4	6	0	2
Rzeżączka	1	1	2	0	1
Chłamydie	0	0	0	0	0

11. Ostre porażenia wiotkie

Ostre Porażenie Wiotkie (OPW) może być jednym z objawów zakażenia wirusem polio, wywołującym ostre nagminne porażenie dziecięce (chorobę Heinego-Medina). W Polsce, uznanej za obszar wolny od wirusa, zgodnie z zaleceniami WHO, prowadzony jest nadzór nad ostrymi porażeniami wiotkimi, który umożliwia potwierdzenie lub wykluczenie występowania dzikich szczepów wirusa polio.

Dąbrowa Górnicza

W **2018** roku, na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, zarejestrowano **1** przypadek ostrego porażenia wiotkiego u dziecka poniżej 14 r.ż. Badania wykonane w kierunku obecności wirusa Polio wykluczyły to zachorowanie.

Powiat będziński

W **2018** roku, na terenie powiatu będzińskiego, podobnie jak w latach ubiegłych, nie zarejestrowano przypadków ostrego porażenia wiotkiego.

D. Szczepienia ochronne

Szczepienia są skuteczną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne zarówno u osób poddanych tym szczepieniom, jak również całej populacji. Wysoki poziom uodpornienia danej zbiorowości zapewnia również bezpieczeństwo osobom, które nie mogą być szczepione. To właśnie zjawisko odporności zbiorowiskowej stanowi społeczne uzasadnienie obowiązku szczepień.

W Polsce obowiązek szczepień reguluje Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Szczegółowy Program Szczepień Ochronnych (PSO) publikowany jest corocznie w Komunikacie Głównego Inspektora Sanitarnego. Program ten składa się z następujących części dotyczących:

- szczepień obowiązkowych: dzieci i młodzieży (do 19 roku życia), osób narażonych w szczególności sposobem na zakażenie oraz szczepień poekspozycyjnych,
- szczepień zalecanych, niefinansowanych ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia,
- informacji uzupełniających oraz ogólnych zasad przeprowadzania i organizacji szczepień.

Do grupy szczepień obowiązkowych należą szczepienia przeciwko:

gruźlicy, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, błonicy, tężcowi, krztuścowi, zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* (pneumokoki), poliomyelitis, zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b, odrze, śwince, różyczce.

Szczepienia obowiązkowe osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie to szczepienie przeciwko: wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, ospie wietrznej, zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* (pneumokoki), wściekliznie, błonicy, tężcowi.

Szczepienia zalecane (odpłatne) chronią m.in. przed: wirusowym zapaleniem wątroby typu A, grypą, meningokokami, rotawirusami, wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV). Są one bardzo ważne z punktu widzenia indywidualnej ochrony przed chorobami zakaźnymi.

1. Realizacja szczepień ochronnych w 2018 r.

Analiza wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych wskazuje procent dzieci i młodzieży, który został w pełni lub częściowo uodporniony przeciwko danej jednostce chorobowej. Częściowe uodpornienie oznacza, że wszystkie wymagane dawki szczepienia nie zostały jeszcze podane.

Dąbrowa Górnicza

Tab. Realizacja szczepień obowiązkowych w roku 2018 w porównaniu do roku 2017 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza (% osób uodpornionych w stosunku do ogólnej liczby dzieci w danym wieku)

Szczepienie/wiek	Wirusowe zapalenie wątroby typu B		Pneumokoki		Błonica, tężec, krztusiec, Poliomyelitis, Haemophilus influenzae		Błonica, tężec, krztusiec, Polio (w 6r.ż), Błonica, tężec (w 19 r.ż) Błonica, tężec, krztusiec (w 14 r.ż)		Gruźlica		Odra, świnka, różyczka	
	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2017	Rok 2018
1 r.ż	83,85	85,57	50,31	54,01	51,66	44,90			97,81	98,91		
2 r.ż	97,80	96,58		94,57	94,61	97,38					84,04	75,80

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

3 r.ż	99,11	98,28			97,82	97,17						
6 r.ż							99,43	99,36				
10 r.ż											99,91	99,91
14 r.ż							100	100				
19 r.ż							100	100				

1. Utrzymuje się wysoki poziom zaszczepienia dzieci do 1 roku życia przeciwko gruźlicy. W stosunku do roku 2017 nastąpił wzrost o ponad 1 %.
2. Wykonawstwo szczepienia podstawowego przeciwko odrze, śwince, różyczce u dzieci w wieku 13-14 miesięcy w stosunku do roku ubiegłego znacząco spadło – o 8,24 %. Przyczyn można dopatrywać się, poza zwiększającą się ilością osób uchylających się od szczepień, również we wprowadzeniu w tym wieku trzeciej dawki szczepienia podstawowego przeciwko pneumokokom. Pomimo możliwości jednoczesowego szczepienia, są one rozdzielane na osobne wizyty, z czego może wynikać opóźnienie w realizacji szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce. Szczepienia przypominające w 10 r.ż. otrzymało w 2018r. nieco więcej dzieci (82,36 %) niż w roku 2017 (80,28 %). Uodpornienie dzieci w tym wieku (1 lub 2 dawkami szczepionki) sięga, podobnie jak w roku 2017, blisko 100%.
3. Wykonanie szczepień przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi, *poliomyelitis* oraz zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b u dzieci w 2 roku życia wzrosło (o 2,77%), natomiast w 3 r.ż. jest na podobnym poziomie co w roku 2017. Szczepienia przypominające przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w późniejszym wieku utrzymują się na podobnie wysokim poziomie.
4. O blisko 2% wzrósł poziom zaszczepienia dzieci przeciwko WZW typu B w 1 roku życia. Szczepienia te są uzupełniane w 2 i 3 roku życia, w którym procent zaszczepionych dzieci jest nieznacznie niższy (o 0,83%) niż w roku 2017.
5. W 2017 roku do Programu Szczepień Ochronnych wdrożono szczepienia p/pneumokokom. W roku 2018 Dąbrowie Górniczej dwoma dawkami szczepienia objęto 54,01 % dzieci do 1 r.ż. jest to o 3,7% więcej niż rok wcześniej. Blisko 95 % dzieci do 2 r.ż. jest uodpornionych przeciwko pneumokokom dwoma lub trzema dawkami szczepionki.

Tab. Realizacja szczepień zalecanych w roku 2018 w porównaniu do roku 2017 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Liczba osób zaszczepionych według choroby									
Rok	Grypa	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	Zakażenia <i>Neisseria meningitidis</i>	Zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	Biegunka rotawirusowa	Kleszczowe zapalenia mózgu	Dur brzuszny	Tężec	Ospa wietrzna*
2017	3246	102	80	4	345	26	55	563	186
2018	2682	43	194	0	319	38	2	672	139

*obejmuje również szczepienia obowiązkowe

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Powiat będziński

Tab. Realizacja szczepień obowiązkowych w roku 2018 w porównaniu do roku 2017 na terenie powiatu będzińskiego (% osób uodpornionych w stosunku do ogólnej liczby dzieci w danym wieku).

Szczepienie/wiek	Wirusowe zapalenie wątroby typu B		Pneumokoki		Błonica, tężec, krztusiec, Polio-myelitis, Haemophilus influenzae		Błonica, tężec, krztusiec, Polio (w 6r.ż), Błonica, tężec (w 19 r.ż)		Gruźlica		Odra, świnka, różyczka	
	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2017	Rok 2018
1 r.ż.	88,20	88,39	48,82	51,31	51,66	48,19			97,73	98,04		
2 r.ż.	99,53	96,95		92,93	97,21	94,18					80,89	76,65
3 r.ż.	99,09	99,08			98,54	97,89						
6 r.ż.							99,39	99,16				
10 r.ż.											100	100
14 r.ż.							100	100				
19 r.ż.							100	100				

1. Utrzymuje się wysoki poziom zaszczepienia dzieci do 1 roku życia przeciwko gruźlicy. W stosunku do roku 2017 nastąpił nieznaczny wzrost o 0,3 %.
2. Wykonawstwo szczepienia podstawowego przeciwko odrze, śwince, różyczce u dzieci w wieku 13-14 miesięcy w stosunku do roku ubiegłego spadło o 4,24 %. Przyczyn można dopatrywać się, poza zwiększającą się ilością osób uchylających się od szczepień, również we wprowadzeniu w tym wieku trzeciej dawki szczepienia podstawowego przeciwko pneumokokom. Pomimo możliwości jednoczesnego szczepienia, są one rozdzielane na osobne wizyty, z czego może wynikać opóźnienie w realizacji szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce. Szczepienia przypominające w 10 r.ż. otrzymało nieco więcej dzieci niż w roku 2017 (o ok. 0,8 %). Uodpornienie dzieci w tym wieku (1 lub 2 dawkami szczepionki), podobnie jak w roku 2017, osiąga 100%.
3. Wykonanie szczepień przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi, *poliomyelitis* oraz zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b u dzieci do 3 roku życia nieznacznie spadło. Szczepienia przypominające przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w późniejszym wieku utrzymują się na podobnie wysokim poziomie.
4. Poziom zaszczepienia dzieci przeciwko WZW typu B w 1 roku życia nieznacznie wzrósł w stosunku do 2017 r. Szczepienia te są uzupełniane w 2 i 3 roku życia, w którym procent zaszczepionych osiąga podobny poziom jak w roku 2017.
5. W 2017 roku do Programu Szczepień Ochronnych wdrożono szczepienia p/pneumokokom. W roku 2018 w powiecie będzińskim dwoma dawkami szczepienia objęto 51,31 % dzieci do 1 r.ż., jest to o niemal 2,5 % więcej niż rok wcześniej. Blisko

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

93 % dzieci do 2 r.ż. jest uodpornionych przeciwko pneumokokom dwoma lub trzema dawkami szczepionki.

Tab. Realizacja szczepień zalecanych w roku 2018 w porównaniu do roku 2017 na terenie powiatu będzińskiego.

Liczba osób zaszczepionych według choroby									
Rok	Grypa	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	Zakażenia Neisseria meningitidis	Zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	Biegunka rotawirusowa	Kleszczowe zapalenie mózgu	Dur brzuszny	Tężec	Ospa wietrzna*
2017	2362	55	119	42	296	49	26	982	226
2018	3466	172	308	92	372	101	74	681	227

*obejmuje również szczepienia obowiązkowe

Powiat będziński

Od kilku lat na terenie gminy Bobrowniki oraz od 2018 w Czeladzi, prowadzone są programy szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV, finansowane z budżetów tych gmin.

3. Nadzór nad przeprowadzaniem szczepień ochronnych

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej, prowadzili w podmiotach leczniczych nadzór nad realizacją programu szczepień ochronnych, warunkami sanitarno – higienicznymi, w jakich wykonywane są szczepienia oraz przechowywane preparaty szczepionkowe.

Dąbrowa Górnicza

Na terenie Dąbrowy Górniczej, w roku sprawozdawczym funkcjonowało 27 punktów szczepień, wszystkie skontrolowano, przeprowadzając łącznie 39 kontroli. W żadnym punkcie szczepień nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji szczepień.

W związku z prowadzonymi kontrolami tematycznymi z zakresu przechowywania preparatów szczepionkowych w 2018 r. zwiększyła się ilość punktów szczepień, które posiadają całodobowy monitoring temperatury w urządzeniu chłodniczym służącym do przechowywania szczepionek

(w kwietniu 2018 r. było to 12 punktów szczepień, natomiast na koniec 2018 r. – 17)

Powiat będziński

Na terenie powiatu będzińskiego w roku sprawozdawczym funkcjonowało 38 punktów szczepień, wszystkie skontrolowano, przeprowadzając łącznie 64 kontrole. W 1 punkcie szczepień stwierdzono nieprawidłowości dotyczące zaległości w wykonywaniu szczepień w stosunku do obowiązującego PSO, w związku z czym wydano decyzję administracyjną, a zaległości zostały wyrównane.

W związku z prowadzonymi kontrolami tematycznymi z zakresu przechowywania preparatów szczepionkowych w 2018 r. zwiększyła się ilość punktów szczepień, które posiadają całodobowy monitoring temperatury w urządzeniu chłodniczym służącym do przechowywania szczepionek

(w kwietniu 2018 r. było to 7 punktów szczepień, natomiast na koniec 2018 r. – 22)

4. Niepożądane Odczyny Poszczepienne

Szczepionki, tak jak wszystkie leki, mogą być przyczyną działań niepożądanych.

Niepożądany odczyn poszczepienny (NOP) jest zaburzeniem stanu zdrowia, które wystąpiło w okresie 4 tygodni po podaniu szczepionki. Wyjątek stanowią odczyny po szczepieniu BCG – w tych wypadkach kryterium czasowe jest znacznie wydłużone, co wynika ze specyfiki szczepionki. Niepożądane odczyny poszczepienne mogą być wynikiem: przypadkowo występujących objawów zaburzenia zdrowia występujących w tym samym czasie co szczepienie, nieprawidłowego wykonania szczepienia, wadą szczepionki, indywidualnej reakcji organizmu osoby szczepionego na podanie szczepionki, działania samej szczepionki (np. uczulenia na jej składnik).

Każde zaburzenie stanu zdrowia, które może mieć związek ze szczepieniem podlega zgłoszeniu przez lekarza. Każdy zgłoszony NOP jest analizowany i kwalifikowany na podstawie kryteriów opracowanych przez ekspertów. Wyniki są ostatecznie gromadzone, rejestrowane, analizowane i weryfikowane w Zakładzie Epidemiologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny i udostępniane w Biuletynie Szczepienia Ochronne.

W 2018 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej zgłoszono **37 NOP**, w tym 24 z nich zgłosiły placówki z terenu Dąbrowy Górniczej, 13 – z terenu powiatu będzińskiego. Tylko jeden odczyn miał charakter poważny, pozostałe spełniały kryteria odczynu łagodnego. Reakcje niepożądane, które wystąpiły po szczepieniach, nie zagrażały życiu i na ogół szybko przemijały, były to najczęściej: gorączka, odczyn miejscowy w postaci obrzęku i stanu zapalnego, powiększone węzły chłonne, ciągły płacz (powyżej 3 godzin).

W Dąbrowie Górniczej najwięcej NOP wystąpiło po szczepionce Tetraxim (3 zgłoszenia) oraz po szczepionce Synflorix (3 zgłoszenia).

W powiecie będzińskim 2 odczyny wystąpiły po podaniu szczepionki Infanrix IPV Hib, natomiast

pozostałe 11 zgłoszonych niepożądanych odczynów poszczepiennych wystąpiło po podaniu różnych preparatów szczepionkowych.

5. Osoby uchylające się od obowiązku szczepień.

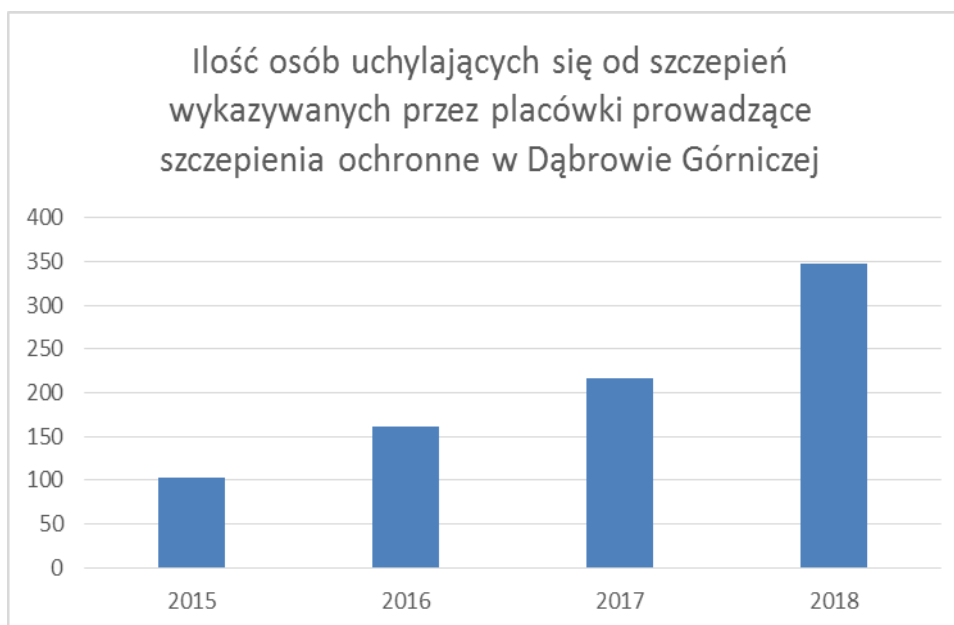
Na znaczący wzrost ilości osób uchylających się od szczepień wpływa spadek poczucia wartości szczepień w opinii publicznej. Ruchy antyszczepionkowe, odwołując się do emocji rodziców, zagrożonego poczucia wolności, podważają zasadność szczepień oraz propagują ich szkodliwość. Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej poziom uodpornienia dzieci i młodzieży pozostaje na zadowalającym poziomie. Niemniej jednak rejestrowany jest systematyczny wzrost ilości osób uchylających się od szczepień. Przeciwdziałanie temu zjawisku wymaga rozwiązań systemowych.

W roku 2018 wznowiono działania zmierzające do wszczęcia egzekucji administracyjnej wobec osób niewypełniających ustawowego obowiązku szczepień.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

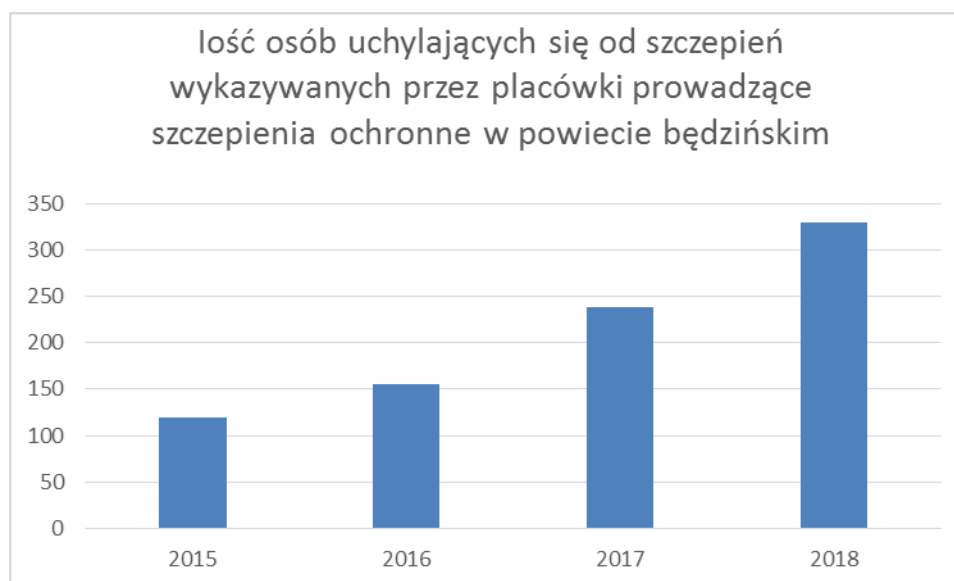
Dąbrowa Górnicza

Ilość dzieci zgłaszanych przez placówki z terenu Dąbrowy Górniczej w poszczególnych latach, których rodzice/opiekunowie nie wykonali obowiązku szczepień, przedstawia poniższy wykres. Aktualnie stanowią one ok. 1,7% populacji podlegającej szczepieniom obowiązkowym.



Powiat będziński

Ilość dzieci zgłaszanych przez placówki z terenu powiatu będzińskiego w poszczególnych latach, których rodzice/opiekunowie nie wykonali obowiązku szczepień, przedstawia poniższy wykres. Aktualnie stanowią one ok. 1,4 % populacji podlegającej szczepieniom obowiązkowym.



IV. PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

A. Szpitale

Dąbrowa Górnicza

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w 2018 roku funkcjonowały :

- 1 szpital publiczny (Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza)
- 2 filie (oddziały) szpitali niepublicznych.

W roku 2018 skontrolowano wszystkie w/w podmioty. Wyniki kontroli umieszczono poniżej.

1. Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza Dąbrowie Górniczej

Działalność kontrolno-represyjna:

W 2018 roku przeprowadzono:

- a) 1 kontrolę planową zespołową, w wyniku której stwierdzono nieprawidłowości (zostało wszczęte postępowanie administracyjne).
- b) 2 kontrole sprawdzające,
- c) 2 kontrole interwencyjne,
- d) 1 kontrolę tematyczną w związku z wnioskiem strony o wydanie opinii o wpływie niespełnienia wymagań na bezpieczeństwo pacjentów,
- e) 3 kontrole problemowe z zakresu Epidemiologii,
- f) 1 kontrolę dotyczącą realizacji szczepień,

Nałożono 1 mandat karny w wysokości 300 zł. za niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczenia higieniczno-sanitarnego dla osób odwiedzających, brak deski sedesowej, osłonek na kontakty, pajęczyny na ścianie, brudną kratkę przy wejściu, brudne kaloryfery, zakurzoną szafę z napojami.

1) Blok żywieniowy:

W 2018 r. przeprowadzono jedną kontrolę kompleksową kuchni mlecznej. Niniejsza kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

2) Postępowanie z bielizną szpitalną.

Szpital korzysta z pralni zewnętrznej z barierą higieniczną w pełni zautomatyzowaną.

Usługi świadczy firma „Vector”- Zakład Pralnictwa Przemysłowego w Luboniu ul. Długa 3. Transport bielizny odbywa się środkiem transportu należącym do pralni.

Transportem bielizny z poszczególnych oddziałów zajmują się pracownicy firmy zewnętrznej Izan+ Sp. z o.o. ul. Żabiniec 31-215 Kraków podzieleni na grupy *czyste* i *brudne*.

- 3) Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów - podczas kontroli stwierdzono prawidłowe postępowanie zarówno z odpadami komunalnymi jak i medycznymi.**

2. Nefrolux Lucjan Sobieraj Wojciech Kamiński sp. Jawna

W 2018 r. przeprowadzono:

- 3 kontrole planowe w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego obiektu,
 - 1 kontrolę dotyczącą realizacji szczepień
- 1 kontrola wydawalni posiłków Oddziału Nefrologicznego zlokalizowanej w budynku Zagłębiowskiego Centrum Onkologii, przeprowadzono jedną kontrolę w pełnym zakresie. Posiłki dla pacjentów produkowane i dostarczane są przez firmę cateringową: P.P.H.U „Postęp” Sp. z o.o., 44-100 Gliwice, ul. Portowa nr 16G. Natomiast porcjowane są przez pracowników Oddziału Nefrologicznego i wydawane w/na naczyniach jednorazowego użytku. Przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości w stanie technicznym kuchenki oddziałowej oraz stwierdzono, iż jadłospis udostępniany pacjentom nie posiadał wyszczególnionych alergenów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego. W związku z powyższym wobec przedsiębiorcy wszczęto postępowanie administracyjne. Wydano 1 decyzję na poprawienie stanu technicznego ścian i sufitu.

3) Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza Dąbrowie Górniczej przeprowadzono jedną kontrolę w Kuchence mlecznej. Kontrola nie stwierdziła nieprawidłowości.

3. Polsko – Amerykańskie Kliniki Serca

1) Działalność kontrolno-represyjna:

W 2018 r. przeprowadzono:

- 2 kontrole w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego w pełnym zakresie. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości,

W 2018 r. przeprowadzono kontrolę wydawalni posiłków w Polsko –Amerykańskiej Klinice Serca III Oddział Kardiologii Inwazyjnej, Angiologii i Elektrostymulacji kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie żywienia.

Powiat będziński

Na terenie powiatu funkcjonują :

Powiatowy Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie nad którym I-instancyjny nadzór sanitarny sprawuje Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny oraz Szpital Chorób Płuc w Siewierzu.

W Powiatowym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czeladzi przeprowadzono:

- 2 kontrole Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czeladzi (1 kontrola w związku z wpłynięciem raportu wstępnego o podejrzeniu wystąpienia ogniska *Clostridium perfringens* w Oddziale Chorób Wewnętrznych I, 1 kontrola w związku z wpłynięciem raportu wstępnego o podejrzeniu wystąpienia ogniska *Enterococcus faecium* GRE w Oddziale Chirurgii Ogólnej),

Firma JOL-MARK Sp. z o.o. prowadząca żywienie w Powiatowym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie.

W roku 2018 przeprowadzono sześć kontroli w *kuchni w Szpitalu w Czeladzi*, która dzierżawiona jest przez firmę JOL-MARK Sp. z o.o. 44-100 Gliwice, ul. Portowa nr 16G, świadcząca na rzecz Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie usługi cateringowe. Dwie pierwsze z omawianych kontroli dotyczyły sprawdzenia wykonania zarządzeń wynikających z decyzji administracyjnej z dnia 14 marca 2017 r., które wykazały częściowe wykonanie i niewykonanie zarządzeń. W związku z powyższym wysłano do przedsiębiorcy upomnienie za część niewykonanych zarządzeń w ustalonym w decyzji terminie oraz grzywnę. Kolejna kontrola urzędowa także dotyczyła sprawdzenia wykonania zarządzeń wynikających z w/w decyzji administracyjnej, w konsekwencji której wystosowano postanowienie o nałożeniu grzywny. W związku z niewykonaniem zarządzeń oraz rozszerzeniem prac remontowych na terenie kuchni i podległych kuchenkach oddziałowych, strona wystosowała prośbę o przesunięcie terminu wykonania niniejszych zarządzeń, do której Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej przychylił się ze względu na słuszny interes strony. Następną kontrolę urzędową przeprowadzono w związku ze złożoną skargą konsumencką dotyczącą obecności zanieczyszczenia biologicznego w serwowanym przez kuchnię kotlecie schabowym. Kontrola wykazała nieprawidłowości sanitarno-higieniczne oraz techniczne. W związku z powyższym na osobę odpowiedzialną nałożono mandat karny, a wobec przedsiębiorcy wszczęto postępowanie administracyjne. Wydano decyzję administracyjną. Powyższe stało się powodem do przeprowadzenia kontroli sprawdzającej, która wykazała wykonanie zarządzeń wynikających z dwóch decyzji. W tym samym dniu przeprowadzono ocenę bieżącego stanu sanitarno – higienicznego obiektu. Niniejsza kontrola wykazała ponownie nieprawidłowości w stanie sanitarno – higienicznym i technicznym. W związku z czym nałożono na kierownika kuchni mandat karny. Wobec przedsiębiorcy wszczęto postępowanie administracyjne oraz wydano decyzję administracyjną. Nad zakładem został wzmożony nadzór sanitarny.

Szpital Chorób Płuc w Siewierzu

W 2018 r. przeprowadzono:

- 2 kontrole planowe w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego obiektu. W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości i wydano decyzję administracyjną, która dotyczyła zapewnienia w szpitalu rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę, zapewniające co najmniej jej 12-godzinny zapas – termin realizacji 31.12.2019 r.
- 3 kontrole sprawdzające,
- 3 kontrole tematyczne,

B. Pozostałe podmioty lecznicze

DĄBROWA GÓRNICZA

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. zarejestrowane były niżej wymienione obiekty związane z ochroną zdrowia:

- **86** przychodni, poradni, ambulatoriów,
- **5** zakładów badań diagnostycznych i medycznych laboratoriów diagnostycznych,
- **16** innych placówek udzielających świadczenia ambulatoryjne.

Wśród zewidencjonowanych placówek przeprowadzono **160** kontroli w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego.

Wydano **1** decyzję administracyjną:

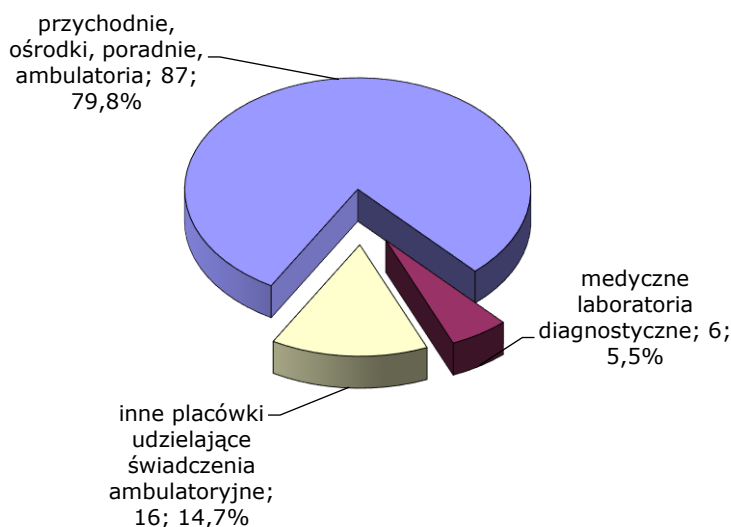
- NZOZ „Dent-Centrum” w Dąbrowie Górniczej – dot. zapewnienia prawidłowej gospodarki odpadami medycznymi.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Nałożono **3** mandaty karne:

- NZOZ Zakład Leczenia Gruźlicy i Chorób Płuc w Dąbrowie Górniczej w wysokości 300 zł. za niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny, brudny sprzęt medyczny,
- NZOZ „Pre-Med” w Dąbrowie Górniczej w wysokości 200 zł. za nieprzestrzeganie zakazu palenia papierosów,
- Centrum Stomatologii „Estetica” w Dąbrowie Górniczej w wysokości 100 zł. za niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny gabinetu stomatologicznego,

Podział obiektów świadczących usługi medyczne na grupy



POWIAT BĘDZIŃSKI

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. zarejestrowane były następujące obiekty związane z ochroną zdrowia:

- **1** zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy,
- **1** zakład opiekuńczo-leczniczy,
- **104** przychodnie, poradnie, ambulatoria,
- **2** zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne,
- **6** zakładów rehabilitacji leczniczej
- **25** innych placówek udzielających świadczenia ambulatoryjne.

Wśród zewidencjonowanych placówek przeprowadzono **201** kontroli w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego.

Wydano **3** decyzje administracyjne:

- Zakład Opiekuńczo-Leczniczy przy Domu Św. Józefa w Będzinie – dot. zapewnienie prawidłowego postępowania z odpadami medycznymi o kodzie 180104, doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń,
- NZOZ „Eskulap”- wykonanie podłóg oraz połączenia ścian z podłogami z materiałów umożliwiających jej mycie i dezynfekcję,
- NZOZ „Zdrowie” w Będzinie - uzupełnienie brakujących obowiązkowych szczepień ochronnych.

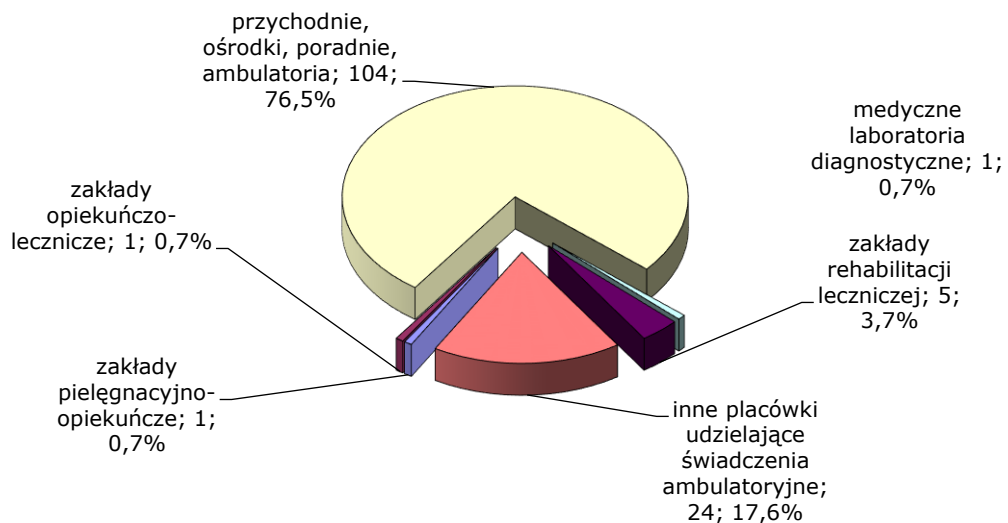
Nałożono **7** mandatów karnych:

- NZOZ „Eskulap” w Będzinie w wysokości 300 zł. za niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny, przeterminowane środki do dezynfekcji powierzchni,
- NZOZ „Alfa-Med” w Czeladzi w wysokości 200 zł. za niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- brudne lampy bakteriobójcze,
- NZOZ „Przy Rynku” w Siewierzu w wysokości 100 zł. za nie zgłoszenie choroby zakaźnej,
 - NZOZ „Pro-Femina” w Będzinie w wysokości 100 zł. za nie zgłoszenie choroby zakaźnej,
 - NZOZ „Polmed” w Siewierzu w wysokości 300 zł. za niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny, przeterminowane oraz brak środków dezynfekcyjnych,
 - NZOZ „Syberka” w Będzinie w wysokości 100 zł. za brudną klapę zamykającą od autoklawu,
 - NZOZ Gminne Centrum Medyczne w Psarach w wysokości 100 zł. za nie zgłoszenie choroby zakaźnej,

Podział obiektów świadczących usługi medyczne na grupy



Podczas kontroli sprawdzano bieżący stan sanitarny placówek, sposób postępowania z bielizną czystą i brudną, odpadami medycznymi, prowadzoną dezynfekcję narzędzi i powierzchni oraz stosowanymi do niej środkami.

C. Podmioty lecznicze funkcjonujące jako praktyki zawodowe

Kontrole przeprowadzane były w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno – higienicznego, realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń w tym postępowania z odpadami medycznymi, zaopatrzenia w środki ochrony indywidualnej, oceny warunków dezynfekcji i sterylizacji narzędzi wielorazowego użycia . Przeprowadzone kontrole wykazały, że praktyki lekarskie i pielęgniarskie posiadają wyposażenie (preparaty dezynfekcyjne, środki ochrony osobistej, narzędzia i urządzenia) umożliwiające bezpieczne wykonywanie świadczeń zdrowotnych.

Stwierdzić można, że świadczenia zdrowotne w praktykach lekarskich i pielęgniarskich na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej, udzielane były na właściwym poziomie higieniczno-sanitarnym. Praktyki zawodowe coraz częściej doposażane są w nowoczesne sprzęty, aparaturę i wyroby medyczne jednorazowego użycia, co wpływa na zwiększenie bezpieczeństwa pacjentów.

Podczas bieżących kontroli prowadzono również działania edukacyjne – przekazywano informacje dotyczące zapobiegania zakażeniom HCV - w ramach utrzymania trwałości Projektu KIK/35 „Zapobieganie zakażeniom HCV” realizowanego w ramach Szwajcarsko - Polskiego Programu Współpracy w obszarze ochrony zdrowia.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Dąbrowa Górnica

Według ewidencji na dzień 31.XII.2018 r na terenie miasta zarejestrowanych było 122 lekarskie praktyki zawodowe, skontrolowano 42 z nich, nie stwierdzając nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno - higienicznego.

Powiat będziński

Według ewidencji na dzień 31.XII.2018 r. na terenie powiatu zarejestrowane były 153 praktyki zawodowe (lekarskie i jedna pielęgniarska), skontrolowano 58 z nich, nie stwierdzając nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego.

V. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOSCI

Do głównych zadań sekcji Higieny Żywności, Żywienia i przedmiotów użytku zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest głównie nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w szczególności dotyczących:

- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności
- warunków żywienia zbiorowego
- nadzór nad jakością zdrowotną żywności
- warunków produkcji i obrotu przedmiotami użytku materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, kosmetykami oraz wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi.

Bezpieczeństwo i zdrowie konsumenta to priorytet, stąd też nadzór nad bezpieczeństwem żywności prowadzony jest w sposób skoordynowany. O bezpieczeństwie produktu mówimy wtedy, gdy brak w nim jakichkolwiek zanieczyszczeń chemicznych, biologicznych czy mechanicznych.

A. Ogólna ocena

Charakteryzując region należy uwzględnić fakt, że na terenie powiatu będzińskiego istnieją tereny będące dużymi skupiskami ludności o dużym nasyceniu obiektami (aglomeracje miejskie), rejony o charakterze typowo wiejskim, a także rejony turystyczno-wypoczynkowe z obiektami o charakterze sezonowym. Natomiast na terenie miasta Dąbrowa Górnicza występują duże skupiska ludności, rejony wypoczynkowe wraz z obiektami sezonowymi.

Stan techniczny infrastruktury jest bardzo zróżnicowany. Działają zarówno obiekty stare (zwłaszcza w miastach), jak i bardzo nowoczesne. Istnieją obiekty małe (sklepy w rejonach wiejskich i miejskich) oraz bardzo duże kompleksy – centra handlowe z super i hipermarketami, oraz licznymi punktami gastronomicznymi. Na nadzorowanym terenie zlokalizowanych jest dziewięć obiektów wielkopowierzchniowych.

Działalność kontrolno-represyjna

W roku 2018 w ewidencji zarejestrowanych było 2696 zakładów, z czego skontrolowano 880, w tym 4 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i 3 miejsca obrotu kosmetykami.

We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 1785 kontroli sanitarnych (w tym 509 kontroli importu, 2 kontrole w obiektach wprowadzających do obrotu kosmetyki, oraz 13 kontroli w obiektach, które nie były pod bezpośrednim nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej).

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 549 próbek (w tym żywność, przedmioty użytku).

Zbadano 2 posiłki oraz przeprowadzono 21 teoretycznych ocen sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowanie administracyjne. Z powodu niezgodności wobec obowiązujących przepisów prawa żywnościowego wydano 450 decyzji płacniczych. Wydano 117 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 83 mandatami karnymi na łączną kwotę 18400,00 PLN (oraz 4 mandaty karne na sumę 400 PLN nałożone zostały na zakłady, które nie były pod bezpośrednim nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Liczba obiektów objętych nadzorem w latach 2017 i 2018.

Rodzaj obiektów objętych nadzorem	Liczba obiektów		Kierunek zmian (+/-)
	2017	2018	
Obiekty ogółem	3054	3058	+
Zakłady produkcji żywności	106	109	+
Obiekty obrotu żywnością	2155	2144	-
w tym: środki transportu żywności	379	344	-
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	490	493	+
w tym: zakłady małej gastronomii	297	295	-
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	260	261	+
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	10	10	=
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	16	26	+
Zakłady produkujące, konfekcjonujące kosmetyki	2	2	=
Obiekty obrotu kosmetykami	15	13	-

Zakłady produkcji żywności

W roku 2018 w ewidencji było 109 zakładów z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 45. Negatywnie oceniono 7 zakładów (tj.15%), w tym:

- za zły stan techniczny – 2 (tj.4,4 %),
- w części utrzymania porządku i czystości – 3 zakłady (tj.6,6%)
- za stwierdzony jednocześnie zły stan techniczny i utrzymania czystości i porządku – 2 zakłady (tj.4,4%).

Stan sanitarny zakładów produkujących żywność w roku 2017 i 2018

Lp.	Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2017 roku			Liczba obiektów skontrolowanych w 2018 roku		
		Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
1	Wytwórnice lodów	2	1	50	2	1	50
2	Automaty do lodów	5	3	60	4	2	50
3	Wytwórnice tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi	0	0	0	0	0	0
4	Piekarnie	28	8	28	17	1	5,8

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

5	Ciastkarnie	8	2	25	3	0	0
6	Przetwornie owocowo-warzywne	0	0	0	2	0	0
7	Wytwornie napojów bezalkoholowych	1	0	0	0	0	0
8	Browary	0	0	0	0	0	0
9	Wytwornie używek	0	0	0	0	0	0
10	Zakłady garmażeryjne	10	1	10	6	0	0
11	Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	3	0	0	3	0	0
12	Wytwornie makaronów	0	0	0	0	0	0
13	Wytwornia wyrobów cukierniczych	1	0	0	0	0	0
14	Wytwornie koncentratów spożywczych	0	0	0	1	0	0
15	Wytwornie suplementów diety	2	0	0	1	0	0
16	Wytwornie substancji dodatkowych	0	0	0	0	0	0
17	Inne wytwornie żywności	3	0	0	6	6	6
	Obiekty ogółem	64	15	23	45	4	8,8

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.:

- nieprawidłowy stan techniczny np. sufitów, ścian
- brak zachowania czystości podczas produkcji

W 2018 roku w nadzorowanych zakładach produkujących żywność, pobrano 86 próbek żywności do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych. Zdyskwalifikowano 19 próbek, co stanowi 22 % zbadanych ogółem. Wskaźnik ten jest wyższy w stosunku do roku ubiegłego, kiedy to zdyskwalifikowano 12,26 % próbek.

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2018 skontrolowano 561 obiektów z 2144 prowadzących działalność handlową na terenie objętym nadzorem. Zły stan sanitarny stwierdzono w 51 obiektach, co stanowi 9,1 %.

Negatywnie oceniono:

- za zły stan techniczny i higieniczny – 19 obiektów (tj. 2,6 %),
- za niedostateczne warunki techniczne – 17 obiektów (tj. 2,3 %),
- za nie zachowanie bieżącej higieny – 10 obiektów (tj. 0,1).

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Stan sanitarny obiektów obrotu żywnością w roku 2017 i 2018.

Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2017 roku			Liczba obiektów skontrolowanych w 2018 roku		
	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Sklepy spożywcze	487	27	3,8	394	14	3,5
Kioski spożywcze	63	2	3,1	68	0	0
Magazyny hurtowe	37	0	0	27	2	7,4
Obiekty ruchome i tymczasowe	33	0	0	20	0	0
Środki transportu	44	0	0	34	0	0
Inne obiekty obrotu żywnością	45	0	0	18	0	0
Obiekty ogółem	709	29	4,09	561	16	2,8

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu technicznego należały:

- brudne ściany,
- ubytki w podłogach,

Brak bieżącej wody ciepłej

- brak monitorowania temperatury w urządzeniach chłodniczych,
- brak prawidłowego zabezpieczenia obiektu przed szkodnikami,

Ogółem w miejscach obrotu pobrano do badań 397 próbek żywności, z czego 4 nie spełniły wymagań przepisów prawa żywnościowego, oraz 3 były nieprawidłowo znakowane.

Obrót żywnością w systemie targowiskowym, obnośnym i obwoźnym.

Handel obwoźny i obnośny odbywa się z reguły na placach targowych (11) i targowiskach (4). Pod nadzorem PSSE w Dąbrowie Górniczej znajdują się cztery targowiska tj. targowisko w: Będzinie, Dąbrowie Górniczej, Siewierzu, Mierzęcicach. Na targowiskach i placach targowych, na których odbywa się handel żywnością, przeprowadzono ogółem 32 kontrole, w tym w kioskach sprzedających mięso na targowisku przeprowadzono 21 kontroli, nałożono 1 mandat karny na kwotę 150,00 PLN.

Zakłady żywienia zbiorowego.

W 2018 roku skontrolowano 267 zakładów żywienia zbiorowego, z których 27 oceniono negatywnie, co stanowi 10 % wszystkich obiektów tej grupy. Oceny negatywne w części technicznej oraz w części utrzymania czystości i porządku otrzymało 9 obiektów (tj. 3,3 %), za uchybienia w części technicznej obiektów 20 (tj. 7,5%), natomiast w części utrzymania porządku i czystości 18 obiektów (tj. 6,7. %).

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ocena stanu sanitarnego obiektów żywienia zbiorowego w latach 2017 - 2018.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów nadzorowanych w 2017 roku			Liczba obiektów nadzorowanych w 2018 roku		
	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Zakłady żywienia zbiorowego - typ otwarty	193	11	5,6	198	11	5,5
Zakłady małej gastronomii	297	5	1,7	295	7	2,3
Zakłady zbiorowego żywienia - typ zamknięty	260	8	3	261	9	3,4
Obiekty ogółem	750	24	3,2	754	27	3,5

Najczęstsze uchybienia to:

- brak prawidłowych warunków przechowywania żywności,
- brudny sprzęt, szafeczki w pomieszczeniu produkcyjnym,
- brak prawidłowego stanu technicznego ścian i podłóg,
- brak katalogu produktów;
- brak dokumentacji GHP/GMP/HACCP

W ramach nadzoru w obiektach żywienia zbiorowego pobrano do badań laboratoryjnych 44 próbek środków spożywczych spośród których zdyskwalifikowano jedną próbkę .

Mała gastronomia

W 2018 roku w ewidencji zarejestrowanych było 295 zakładów małej gastronomii. Ocena "złą" ze względu na stan sanitarny otrzymało 7 zakładów (tj.2,4%).W większości zakładów ze względu na małą powierzchnię i brak możliwości wydzielenia odpowiednich pomieszczeń na obróbkę wstępną, produkcja oparta jest na półproduktach lub gotowych produktach mrożonych. Potrawy podawane są najczęściej w naczyniach jednorazowego użytku.

W czasie kontroli stwierdzano następujące uchybienia (zwłaszcza w małych obiektach typu fast-food):

- brak prawidłowego bieżącego stanu sanitarnego,

Nadzór nad przedmiotami użytku

W 2018 roku w w/w obiektach przeprowadzono 7 kontroli.

Pobrano i przebadano 6 próbek PU, w tym 2 krajowe i 4 pochodzące z importu (2UE, 2I). Miejscem poboru 4 próbek były hipermarket, 1 próbkę pobrano w cukierni oraz 1 próbkę pobrano u producenta wyrobów przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 2 kontrole tj. w sklepie drogeria HEBE w zakresie oznakowania kosmetyku oraz 1 kontrolę w Centrum dystrybucyjnym chińskim w zakresie powiadomienia Rapex.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ocena stanu sanitarno-higienicznego tej grupy

W roku sprawozdawczym skontrolowano 4 zakłady produkcji przedmiotów użytku. W 4 zakładach stwierdzono pełną dokumentację z zakresu dobrej praktyki higienicznej oraz system HACCP .

Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków w latach 2017 - 2018.

Próbki	Liczba próbek zbadanych w 2017 roku			Liczba próbek zbadanych w 2018 roku		
	Ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania	ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania
materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków	13	0	0	6	0	0

Dąbrowa Górnicza

Działalność kontrolno-represyjna

- 58 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 8 decyzji wygaśnięcia postępowania,
- 11 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji,
- 120 decyzje dot. likwidacji działalności,
- 92 decyzji dot. zatwierdzenia zakładu i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- 70 decyzji w związku z rozszerzeniem działalności lub zmiany danych przedsiębiorcy,
- 20 decyzji umarzających postępowanie,
- 2 decyzje odmowne
- 199 decyzji płatniczych
- 505 decyzji płatniczych związanych z importem
- 4 postanowienia

W roku 2018 w ewidencji zarejestrowanych było 1396 zakładów .We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 915 kontroli sanitarnych w tym 509 kontroli granicznych.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 265 próbek (w tym 245 próbek żywności, 14 próbek sanitarnych, 6 próbek przedmiotów użytku). Zakwestionowano 24 próbki (w tym 1 próbkę sanitarną, 23 próbki środków spożywczych). Poddano analizie laboratoryjnej jeden posiłek obiadowy oraz przeprowadzono 15 ocen teoretycznych sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego oraz 1 ocena laboratoryjna.

W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowanie administracyjne. Wydano 58 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 40 mandatami karnymi na łączną kwotę 8350,00 PLN

Powiat będziński

W roku 2018 w ewidencji zarejestrowanych było 1647 zakładów .

We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 857 kontroli sanitarnych.

- 59 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 5 decyzji wygaśnięcia postępowania,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- 17 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji,
- 146 decyzje dot. likwidacji działalności,
- 118 decyzji dot. zatwierdzenia zakładu i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- 3 decyzja zatwierdzenia warunkowego,
- 100 decyzji w związku z rozszerzeniem działalności, lub zmiany danych przedsiębiorcy,
- 1 decyzja odmowna ,
- 30 decyzji umarzających postępowanie,
- 251 decyzji płatniczych
- 14 postanowień
- .

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 284 próbek (w tym 276 próbek żywności, 8 próbek sanitarnych). Zakwestionowano 4 próbki środków spożywczych. Poddano analizie laboratoryjnej jeden posiłek obiadowy oraz przeprowadzono 6 ocen teoretycznych sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego oraz 1 ocenę laboratoryjną.

W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowanie administracyjne. Wydano 59 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 44 mandatami karnymi na łączną kwotę 10 050,00 PLN.

A. Środki spożywcze i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z importu

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono 509 kontroli, oceniono 509 partii w tym 10 partii środków spożywczych i 499 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Wydano 509 świadectw o spełnieniu wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy/materiał lub wyrób przekraczający granicę.

B. Interwencje dotyczące bezpieczeństwa żywności

Przyjęto/zarejestrowano 108 interwencji. Analizowano wszystkie, przekazane osobiście, przesyłane drogą elektroniczną, telefoniczną czy anonimowe. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitaro-Epidemiologicznej przeprowadzili ogółem 108 interwencji. Zgłaszane interwencje najczęściej dotyczyły oferowania do sprzedaży przeterminowanych środków spożywczych, złych warunków sanitarno-higienicznych sprzedaży żywności, nieprawidłowego przechowywania artykułów spożywczych, niewłaściwej jakości potraw serwowanych w barach i restauracjach.

Wszystkie zabezpieczone środki spożywcze z powodu upływu terminu przydatności do spożycia i/lub daty minimalnej trwałości zostały wycofane z obrotu. W pięćdziesięciu przypadkach stwierdzono zasadność wnoszonych interwencji. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono łącznie 38 mandatów karnych na kwotę 8900 PLN (na terenie Dąbrowy Górniczej 19 mandatów, w powiecie będzińskim 31)

Podczas kontroli interwencyjnych pobrano 6 próbek żywności.

Dąbrowa Górnicza – pobrano 2 próbki

Powiat będziński – pobrano 4 próbki

Kwestionowano 2 próbki: chleba pszenno-żytniego ze względu na nieprawidłowe cechy organoleptyczne (tj. smak, miękisz), oraz cukierki Michaszki ze względu na obecność niezliczonej ilości żywych larw oraz oprzędów moli.

W przypadku nieprawidłowości dotyczących stanu sanitarno - technicznego wydano 5 decyzji administracyjnych.

Dąbrowa Górnicza

Wydano 3 decyzje w zakresie stanu sanitarno – technicznego, identyfikowalności, nieprawidłowego sposobu żywienia.

Powiat będziński

Wydano 4 decyzji w zakresie nieprawidłowego stanu technicznego, dokumentacji GHP, GMP i systemu HACCP, zabezpieczenia przed zanieczyszczeniami, zabezpieczenia przed szkodnikami, przechowywania środków nietrwałych mikrobiologicznie.

W wyniku przeprowadzonych kontroli interwencyjnych skierowano 1 wniosek do ŚPWIS w Katowicach o nałożenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę z art. 103 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 25 sierpnia o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2018r. poz. 1541 z póź.zm.), za działalność gospodarczą w zakresie produkcji bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowych kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. We wszystkich obiektach, w których potwierdzona została zasadność interwencji, zaplanowano wzmożenie nadzoru w 2019 r.

C. Ocena sposobu żywienia

W 2018 roku pobrano jadłospisy dekadowe w 13 placówkach, w tym: dwóch żłobkach, ośmiu placówek żywiących dzieci w wieku przedszkolnym oraz trzech stołówek szkolnych.

W powyższych obiektach przeprowadzono 21 ocen teoretycznych jadłospisów, dodatkowo w dwóch obiektach dokonano oceny laboratoryjnych próbek posiłków obiadowych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wszczęto postępowania administracyjne. Z powodu niezgodności wobec obowiązujących przepisów prawa żywnościowego wydano 13 decyzji terminowych w tym 10 w zakresie żywienia w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26.07.2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do spożycia dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U.2016r.poz.1154

W wyniku przeprowadzonych analiz wydano i przesłano do dyrekcji zalecenia, odnosząc się do każdej z analizowanych placówek indywidualnie. Najczęściej nieprawidłowości dotyczyły:

- niestosowania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26.07.2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do spożycia dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U.2016r.poz.1154) tj brak podawania warzyw lub owoców w każdym posiłku.; brak podawania co najmniej raz w tygodniu porcji ryby, brak podawania dwóch porcji mleka lub przetworów mlecznych;

- w żywieniu w stołówkach przedszkolnych i szkolnych: nieprawidłowa podaż wapnia, żelaza, witaminy C oraz witamin z grupy B, nieprawidłowy rozkład procentowy składników takich, jak białka, tłuszcze.

W przypadku szkół wydano 6 decyzji administracyjnych terminowych w zakresie prawidłowego żywienia zgodnie z zaleceniami uwzględnionymi w ww. rozporządzeniu.

W przypadku przedszkoli wydano 7 decyzji administracyjnych terminowych oraz jedno zalecenie w zakresie prawidłowego żywienia zgodnie z zaleceniami uwzględnionymi w ww. rozporządzeniu.

Ponadto pobrano 2 posiłki obiadowe do badania laboratoryjnego w żłobkach. Próbkę posiłków poddanych analizie laboratoryjnej oceniono negatywnie w zakresie zawartość soli, wartości energetycznej i udziału procentowego poszczególnych składników odżywczych.

Stwierdza się, iż słusznym założeniem jest pobieranie posiłków do ocen laboratoryjnych i teoretycznych jednocześnie we wszystkich rodzajach placówek. Nadal niektórym placówkom sprawia trudność przygotowanie prawidłowej rozpiski magazynowej produktów dla analizowanej dekady, co stanowi dodatkowy argument za przeprowadzaniem szkoleń wśród osób odpowiedzialnych za sposób żywienia w danej placówce. Ponadto, stwierdza się, iż częstotliwość poboru posiłków winna być zwiększona, a co za tym idzie nakład finansowy na to zadanie winien ulec zmianie.

D. Inne podejmowane działania

- 1) „Bezpieczne wakacje” W trakcie trwania akcji Bezpieczne wakacje przeprowadzono 15 kontroli na półkoloniach, w których nie stwierdzono nieprawidłowości. Kontrolowano także obiekty sezonowe zlokalizowane w miejscach wypoczynku (od czerwca do września). Wzmocnionym nadzorem objęto punkty sprzedaży lodów, wyrobów cukierniczych
- 2) Sprawdzano warunki sanitarno-higieniczne występujące podczas sprzedaży żywności na „Jarmarkach” organizowanych w centrum handlowym M1. Ogółem na „Jarmarku” przeprowadzono 6 kontroli (kontrolowano również zakłady przedsiębiorców zarejestrowanych poza nadzorowanym administracyjnie terenie) kontroli w zakresie sprzedaży żywności w centrum handlowych M-1 w Czeladzi. Nałożono 3 mandaty w wysokości 350,00 PLN (na przedsiębiorcę, który nie jest pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej), wystawiono 3 decyzje płatnicze, przesłano informację do PPIS w Białymstoku oraz do PPIS w Poznaniu.
- 3) W okresie od lipca do października uruchomione były w Stacji „dyżury grzybowe” podczas których dokonano 15 ocen grzybów od klientów indywidualnych.
- 4) Akcja „Mklik Próchniczek” kontynuacja.

W czasie trwania akcji skontrolowano 14 zakładów piekarniczych. Do badań laboratoryjnych pobrano 22 próbek sanitarnych na obecność szkodników zbożowo-mącznych - zakwestionowano 1 próbkę.

Dąbrowa Górnicza –skontrolowano 7 zakładów piekarniczych. Do badań laboratoryjnych pobrano 12 próbki sanitarne na obecność szkodników zbożowo-mącznych - zakwestionowano 1 próbkę sanitarną.

Powiat będziński - skontrolowano 7 zakładów piekarniczych Do badań laboratoryjnych pobrano 10 próbek sanitarnych na obecność szkodników zbożowo-mącznych

- 5) Akcja „ocena przestrzegania przez przedsiębiorców rozporządzenia 1829/2003 i 1830/2003 dot. żywności genetycznie zmodyfikowanej . W wyniku badań laboratoryjnych stwierdzono, że pobrane środki spożywcze nie były modyfikowane genetycznie.

KONTROLA ŻYWNOŚCI GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANEJ

Rok 2018				
	Skontrolowany podmiot	Ilość prób	Wynik	
			Niekwestionowane	Kwestionowane
Sklepy w tym hipermarkety	4	9	9	0

W ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu do badań laboratoryjnych w obszarze obecności organizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz identyfikacji modyfikacji genetycznej (GMO) pobrano do badań laboratoryjnych 9 próbek żywności: konserwa tyrolska, drobiowe paróweczki z kurcząt, płatki kukurydziane, Corn Flakes, miód i orzeszki „Nestle”, wafle przekładane kremem o smaku kakaowym, biszopciiki z nadzieniem o smaku morelowym i kremem o smaku śmietankowym, bezglutenowe herbatniki kakaowe z mlecznym nadzieniem Chocolate O's. **Na nadzorowanym terenie nie funkcjonują zakłady produkujące żywność modyfikowaną genetycznie, jak również nie stwierdzono w/w żywności w obrocie.**

- 6) Akcja dot. znakowania w aspekcie zapewnienia bezpieczeństwa żywności – zgodnie z rozporządzeniem 1169/2011 Podczas prowadzonej akcji w/w przeprowadzono 140 kontroli. Stwierdzono w 23 zakładach brak katalogu. Wydano 15 decyzji administracyjnych w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności w zakresie alergenów, z czego 11 decyzji zostało zakończonych .
- 7) Akcja oznakowanie suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. W 2018 r. przeprowadzono 1 kontrolę u producenta suplementów diety, dokonano oceny znakowania następujących suplementów diety: olejek z oregano classic, olejek z oregano maxxforte. Znakowanie w/w suplementów było zgodne z przepisami prawa żywnościowego. Przedsiębiorca nie prowadzi produkcji suplementów diety na terenie objętym nadzorem przez PPIS w Dąbrowie Górniczej. Podczas nadzoru dokonano sprawdzenia stron internetowych w związku ze sprzedażą suplementów diety na portalu Allegro. Dokonano oceny 57 produktów suplementów diety. W związku z oceną znakowania suplementów diety wydano jedną decyzję w zakresie wycofania suplementów diety, w związku z oferowaniem do sprzedaży, które nie zostały zgłoszone do Głównego Inspektora Sanitarnego w Warszawie powiadomieniem po raz pierwszy do obrotu na terytorium RP, oraz wydano jedną decyzję w zakresie znakowania suplementów diety. W wyniku przeprowadzonych kontroli interwencyjnych skierowano 1 wniosek do ŚPWIS w Katowicach o nałożenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę z art. 103 ust.1 pkt1 ustawy z dnia 25 sierpnia o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2018r. poz. 1541 z póź.zm.), za działalność gospodarczą w zakresie znakowania środków spożywczych – suplementów diety oferowanych do sprzedaży. Współpracowano z PPIS w Sosnowcu w zakresie obrotu suplementami diety, gdyż ten sam podmiot gospodarczy prowadził obrót suplementami diety na terenie Dąbrowy Górniczej, Czeladzi oraz Sosnowca. W 2018r. wpłynęło 8 powiadomień alarmowych i 2 powiadomienia informacyjne w zakresie obrotu suplementami diety. Poinformowano ŚPWIS o przeprowadzonych działaniach w zakresie funkcjonowania systemu RASFF w obszarze suplementów diety.

Zgodnie z planem poboru próbek w woj. śląskim w 2018 r. pobrano do badań 21 suplementów diety oraz 42 środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Poinformowano PPIS w Łodzi o nieprawidłowym znakowaniu 3 środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Poinformowano Wojewódzki Inspektorat Farmaceutyczny w Katowicach o poborze 9 próbek suplementów diety w aptekach, oraz o nieprawidłowościach w zakresie znakowania. Przesłano pisma informujące do PPIS w Bielsku Białej, Wadowicach nadzorujących bezpośrednio producentów suplementów diety w zakresie nieprawidłowości dot. znakowania.

- 8) Akcja dot. afrykańskiego pomoru świń (ASF) Sekcja NS/HŻ przeprowadziła ogółem 189 kontroli. W wyniku przeprowadzonych kontroli wszczęto postępowania administracyjne. Nałożono 33 mandaty karne na kwotę 7700,00 PLN. Wydano 3 decyzje administracyjne - terminowe.
- 9) Akcja profilaktyczna - ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Przedstawiciele PPIS w Dąbrowie Górniczej podczas kontroli zakładów, w których sprzedawane są wyroby tytoniowe oraz elektroniczne papierosy i pojemniki z płynem zawierającym nikotynę do ponownego ich napełniania, zwracali szczególną uwagę na kwestię przestrzegania przez przedsiębiorców obowiązującego całkowitego zakazu umieszczania reklamy oraz informacji o wyrobach tytoniowych w punktach sprzedaży. Skontrolowano 13 zakładów. Nieprawidłowości w zakresie w/w nie stwierdzono. Nie nałożono mandatów oraz nie wydano decyzji.
- 10) Akcja warzywa i owoce .W 2018r. prowadzono wzmożony nadzór w zakresie ustalenia pochodzenia produktów w oparciu o art. 18 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr178/2002 z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa w zakresie identyfikowania podmiotów zaopatrujące w ziemniaki placówki żywienia zbiorowego. Ponadto podczas rutynowych kontroli w zakresie obrotu owocami np. zakładów przetwórstwa, magazynów, centrów dystrybucyjnych nie stwierdzono nieprawidłowości .Sekcja NS/HŻ w roku 2018 w nie przeprowadzała granicznych kontroli sanitarnych owoców miękkich oraz runa leśnego z Ukrainy

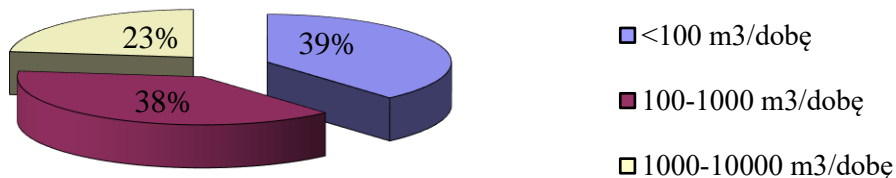
VI. STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

A. Jakość zdrowotna wody przeznaczonej do spożycia oraz wykorzystywanej do kąpieli

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej znajduje się ogółem 39 ujęć, wśród których można wyróżnić 37 głębinowych oraz 2 powierzchniowe. Wśród ww. ujęć:

- 2 urządzenia wodociągowe (tj. studnia głębinowa Zadzień i studnia głębinowa Nowa Wieś) były wyłączone z eksploatacji i stanowią studnie rezerwowe.
- 1 urządzenie wodociągowe (tj. studnia głębinowa Gołuchowice) było wyłączone z eksploatacji ze względu na ponadnormatywną zawartość metalu ciężkiego – ołowiu od 2017 r.

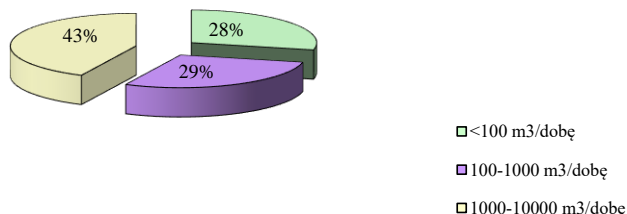
Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na nadzorowanym terenie



Woda do spożycia, rozprowadzana przez wodociągową sieć rozdzielczą, produkowana jest przez wodociągi o różnej wydajności, co przedstawia powyższy wykres.

MIASTO DĄBROWA GÓRNICZA

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie Dąbrowa Górniczej



Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza znajduje się ogółem 7 urządzeń wodociągowych (w tym 3 ujęcia zakładowe) opartych na ujęciach głębinowych.

Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. kupują również wodę od:

- Zakładu Gospodarki Komunalnej Psary – (około 1380 m³/dobę),
- PPUH „Dolomity” Kopalnia Ząbkowice Dąbrowa Górnicza – (około 615 m³/dobę),
- Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Olkusz – (około 200 m³/dobę),
- Górnośląskiego Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice – (około 1663 m³/dobę).

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Stacja Uzdatniania Wody Łazy	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	5987 m ³ /dobę	29935
2.	Ujejsce	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	7970 m ³ /dobę	39850
3.	Trzebieślawice	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	360 m ³ /dobę	1800
4.	Ząbkowice	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	315 m ³ /dobę	1575
5.	PPUH „Dolomity”	PPUH „Dolomity” Kopalnia Ząbkowice Dąbrowa Górnicza ul. Dolomitowa 6	26 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby własnego zakładu
6.	ERG S.A.	ERG S.A. Dąbrowa Górnicza ul. Chemiczna 6	55 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby własnego zakładu
7.	PUW „Łosień”	Przedsiębiorstwo Usług Wodociągowych Dąbrowa Górnicza ul. Gołonoska 138A	4500 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby Koksowni Przyjaźń i ArcelorMittal

W minionym roku woda nadawała się do spożycia przez ludzi – nie stwierdzono kwestionowanych wyników badań.

Mieszkańcy miasta Dąbrowa Górnicza złożyli 1 interwencję. Dotyczyła ona niewłaściwej jakości wody (mętna woda i pływające drobinki). Po rozpatrzeniu interwencji uznano ją za niezasadną, co potwierdziły badania próbki wody.

Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną urządzenia wodociągowego tj: ujęcie Ząbkowice, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

Na terenie miasta realizowany był obowiązek monitoringu jakości wody ciepłej użytkowej w niżej wymienionych obiektach:

- Hotel Pogoria Residence przy alei Piłsudskiego 13 – wyniki badań próbek wody wykazały, że woda spełnia wymagania określone w załączniku nr 5A do rozporządzenia

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017 poz. 2294),
- Zajazd BACHUS przy ulicy Staszica 42 - wyniki badań próbek wody wykazały, że woda spełnia wymagania określone w załączniku nr 5A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. (Dz.U. 2017 poz. 2294),
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przystań” przy ulicy Jasnej 29 - wyniki badań próbek wody wykazały, że woda spełnia wymagania określone w załączniku nr 5A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017 poz. 2294).

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Zapisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. 2015 poz. 2016) kryteria pływalni spełnia

9 pływalni, wśród których jest 8 pływalni szkolnych i kompleks NEMO WODNY ŚWIAT DĄBROWA GÓRNICZA Sp. z o.o.

Zarządzający pływalniami realizowali badania jakości wody, zgodnie z zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej harmonogramem wewnętrznej kontroli jakości wody. W przypadku stwierdzenia niezgodności jakości wody z normatywem zarządzający informowali Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej wraz z opisem podjętych działań naprawczych.

Badania jakości wody na pływalniach wykonywane w ramach kontroli urzędowej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej oraz przez zarządzających w ramach kontroli wewnętrznej, jak również podejmowane przez nich działania naprawcze pozwalają stwierdzić, że eksploatacja była prowadzona przez zarządzającego w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne korzystających z pływalni. Wobec czego, zgodnie z §4 w/w rozporządzenia, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej dokonał zbiorczych rocznych ocen wody na pływalniach.

W związku z przekroczeniami mikrobiologicznymi dotyczącymi bakterii typu *Pseudomonas aeruginosa*, Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 13 przy alei Piłsudskiego 24 wyłączył z eksploatacji basen na terenie ww. szkoły (od października 2018 r.). Prowadzone są działania mające na celu przywrócenie jakości wody na pływalni zgodnej z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu.

Ponadto, przeprowadzono 2 kontrole bieżącego stanu sanitarnego pomieszczeń pływalni, podczas których stwierdzono w jednym przypadku nieprawidłowości w prowadzeniu pomiarów potencjału redoks wykonywanych na terenie pływalni (tzw. badanie „in-situ”).

Zgodnie z przepisami obowiązującymi w sezonie kąpielowym 2018 (ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne – Dz. U. 2017 poz. 1566 z późn. zm.) zostały zgłoszone:

1. POGORIA I – kąpielisko (organizator Centrum Sportu i Rekreacji Dąbrowa Górnicza),
2. POGORIA III – kąpielisko (organizator Centrum Sportu i Rekreacji Dąbrowa Górnicza).

Jakość wody, na podstawie przedkładanych wyników badań spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. 2016 poz. 1602).

W związku z krótkotrwałym pogorszeniem się jakości wody (przekroczenie mikrobiologiczne) oraz nadmiernego zakwitnięcia sinic wydano 2 decyzje administracyjne stwierdzające brak przydatności wody pochodzącej z kąpieliska POGORIA III oraz wprowadzono tymczasowe zakazy kąpieli w kąpielisku. Przeprowadzono:

- 2 kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków ww. decyzji. W trakcie których ustalono, że zarządca powiadomił osoby korzystające z kąpieliska Pogoria III o braku przydatności wody do kąpieli, umieścił informację o zakazie kąpieli w miejscu oznakowania kąpieliska oraz w jego pobliżu,

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

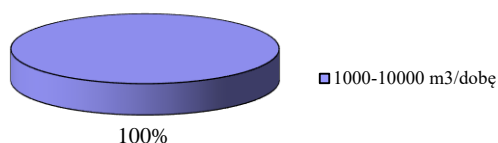
- 1 kontrolę sprawdzającą obejmującą wyłącznie wizualną ocenę jakości wody w związku z informacją organizatora o ustąpieniu zakwitu sinic.

Na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego przez okres trwania sezonu dostępne były aktualne dane dotyczące kąpielisk, w tym wyniki badań, ocena jakości wody, informacje o infrastrukturze, rocznej klasyfikacji kąpieliska oraz dane organizatora.

POWIAT BĘDZIŃSKI

GMINA BĘDZIN

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Będzin



Na terenie gminy Będzin znajdują się ogółem 3 urządzenia wodociągowe:

- 2 oparte na ujęciach głębinowych Małobądz i Rozkówka, z których woda mieszana jest z wodą powierzchniową dostarczaną przez GPW S.A. Katowice celem obniżenia ponadnormatywnej twardości wody,

- 1 oparte na ujęciu powierzchniowym tj. rzecze Czarna Przemsza posiadającej kategorię jakości wody A2 i wymagającej typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 listopada

2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia - Dz. U. Nr 204, poz. 1728).

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Stacja Dynamicznego Mieszania „Małobądz”	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Będzin ul. Kościuszki 140	4000 m ³ /dobę	20000
2.	Stacja Mieszania „Rozkówka”	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Będzin ul. Kościuszki 140	2100 m ³ /dobę	10500
3.	Stacja Uzdatniania Wody ^{*)} Będzin ul. Siemońska 45 Czarna Przemsza	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	3984 m ³ /dobę	19920

^{*)} Stacja Uzdatniania Wody Będzin wyłączona z eksploatacji z dniem 31.08.2018 r.

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zanotowano 2 kwestionowane próbki wody, co spowodowane było przekroczeniem dopuszczalnych wartości parametrów:

- twardość (1 próbka),
- bakterie grupy coli (1 próbka).

Ponowne badania próbek wody pobrane w tych samych punktach nie wykazały przekroczeń.

Mieszkańcy gminy złożyli 4 interwencje. Dotyczyły one złej jakości wody (brudna woda, awaryjność sieci wodociągowej). Po rozpatrzeniu interwencji, wszystkie uznano za niezasadne.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

W ramach monitoringu jakości wody nadzorem objęto również ciepłą wodę użytkową w budynku Hotelu Cumulus przy ulicy Sportowej 3 - wyniki badań próbek wody wykazały, że woda spełnia wymagania określone w załączniku nr 5A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017 poz. 2294).

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Na terenie gminy zlokalizowana jest 1 pływalnia kryta tj. pływalnia miejska Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ulicy Siemońskiej 13, która spełnia zapisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. 2015 poz. 2016).

Zarządzający pływalnią realizował badania jakości wody, zgodnie z zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej harmonogramem wewnętrznej kontroli jakości wody. W przypadku stwierdzenia niezgodności jakości wody z normatywem, zarządzający informował o nich Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej wraz z opisem podjętych działań naprawczych. Badania jakości wody na pływalni wykonywane przez zarządzającego w ramach kontroli wewnętrznej oraz w ramach przeprowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej kontroli urzędowej, pozwalają stwierdzić bezpieczeństwo zdrowotne korzystających z pływalni.

Zgodnie z §4 w/w rozporządzenia na podstawie między innymi w/w wyników badań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej dokonał zbiorczej rocznej oceny wody na pływalni.

Ponadto przeprowadzono jedną kontrolę sanitarną bieżącego stanu pomieszczeń ww. pływalni, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.

Na terenie gminy znajduje się również 1 pływalnia zlokalizowana na terenie Szkoły Podstawowej nr 10 przy ulicy Sportowej 2, nieczynna od 2012 r.

Zgodnie z przepisami obowiązującymi w sezonie kąpielowym 2018 przepisami (ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne – Dz. U. 2017 poz. 1121 z późn. zm.) zgłoszone zostały 2 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli Brzozowica I i Brzozowica II (organizator Ośrodek Sportu i Rekreacji w Będzinie).

Jakość wody, na podstawie przedkładanych wyników badań spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpeli (Dz. U. 2016 poz. 1602).

W związku z krótkotrwałym pogorszeniem się jakości wody wydano 1 decyzję administracyjną stwierdzającą brak przydatności wody pochodzącej z miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli Brzozowica I oraz wprowadzono tymczasowy zakaz kąpeli.

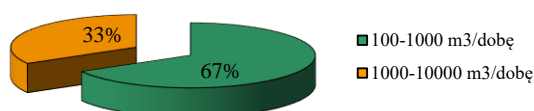
Przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, wykonanie przez zarządcę obowiązków ww. decyzji. W trakcie kontroli ustalono, że zarządca powiadomił osoby korzystające z miejsca okazjonal-

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

nie wykorzystywanego do kąpielii Brzozowica I o braku przydatności wody do kąpielii, umieścić informację o zakazie kąpielii w miejscu oznakowania miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpielii oraz w jego pobliżu.

GMINA CZELADŹ

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Czeladź



Na terenie gminy Czeladź znajdują się 3 urządzenia wodociągowe, oparte na ujęciach głębinowych. Woda pochodząca z jednego ujęcia mieszana jest w budynku przepompowni II° z wodą powierzchniową pochodzącą z ujęcia należącego do GPW S.A.Katowice, celem obniżenia ponadnormatywnej twardości wody.

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m³/ dobę/osobę)
1.	Czeladź ul. Przelajka S-3	Czeladzkie Wodociągi ^{*)} Sp. z o.o. Czeladź ul. Będzińska 64	2020 m³/dobę	10100
2.	Czeladź ul. Grodziecka S-1	Czeladzkie Wodociągi ^{*)} Sp. z o.o. Czeladź ul. Będzińska 64	460 m³/dobę	2300
3.	Czeladź ul. Szpitalna S-2	Czeladzkie Wodociągi ^{*)} Sp. z o.o. Czeladź ul. Będzińska 64	400 m³/dobę	2000

*) zmiana nazwy z Zakładu Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o.

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zanotowano 2 kwestionowane próbki wody, co spowodowane było przekroczeniem dopuszczalnych wartości parametrów:

- ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C (1 próbka)
- mętność (1 próbka).

Po przeprowadzonych przez CW Sp. z o.o. działaniach naprawczych, obejmujących chlorowanie studni i czyszczenie lampy UV, ponowne badania próbek wody pobrane w tym samym punkcie nie wykazały przekroczeń mikrobiologicznych. Natomiast przekroczenie mętności było związane ze stanem technicznym armatury do pobierania próbek wody, w związku z powyższym został wymieniony kran do poboru próbek w punkcie zgodności wyznaczonym przez CW Sp. z o.o.

Nie odnotowano interwencji mieszkańców w sprawie złej jakości wody.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Przeprowadzono 3 planowe kontrole sanitarne urządzeń wodociągowych tj. ujęcie Grodziecka S-1, ujęcie Szpitalna S-2 i ujęcie Przełajka S-3, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto przeprowadzono 2 ponadplanowe kontrole urządzeń wodociągowych tj. ujęcie Grodziecka S-1 i ujęcie Szpitalna S-2, w związku z wprowadzeniem nowych technologii uzdatniania wody tj. dezynfekcji wody za pomocą lamp UV zamontowanych w studniach.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

W ramach monitoringu jakości wody nadzorem objęto również ciepłą wodę użytkową w budynku Domu Pomocy Społecznej „SENIOR” przy ulicy Szpitalnej 5a - badania wykazały średnie skażenie sieci wewnętrznej bakteriami Legionella sp. w 1 z 5 próbek. Zobowiązano dyrekcję placówki do opracowania i przedłożenia harmonogramu długoterminowych działań zapewniających utrzymanie liczby bakterii Legionella sp. na dopuszczalnym poziomie (zgodnie z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi – Dz. U. 2017 poz. 2294), celem uniknięcia podobnych sytuacji w przyszłości.

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Zapisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. 2015 poz. 2016) - kryteria pływalni spełniają następujące pływalnie:

- 1 pływalnia szkolna zlokalizowana w Szkole Podstawowej nr 5 przy ulicy Lwowskiej 2,
- kompleks Termy Rzymskie Sp. z o.o. przy ulicy Dehnelów 2 – w skład którego wchodzi następujące niecki: duża, mała, zewnętrzna, jacuzzi wewnętrzne, jacuzzi zewnętrzne 1 i jacuzzi zewnętrzne 2 (czynne cały rok).

Pływalnia w Szkole Podstawowej nr 5 była wyłączona z eksploatacji w okresie od końca czerwca do października w związku z prowadzonymi pracami remontowymi.

Zarządzający pływalniami realizowali badania jakości wody, zgodnie z zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej harmonogramem wewnętrznej kontroli jakości wody. W przypadku stwierdzenia niezgodności jakości wody z normatywem zarządzający na bieżąco informowali Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej wraz z opisem podjętych działań naprawczych. Badania jakości wody na pływalniach wykonywane w ramach kontroli urzędowej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej oraz przez zarządzających w ramach kontroli wewnętrznej, jak również podejmowane działania naprawcze pozwalają stwierdzić, że eksploatacja była prowadzona przez zarządzającego w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne korzystających z pływalni.

Zgodnie z §4 w/w rozporządzenia, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej dokonał zbiorczych rocznych ocen wody na pływalniach.

Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę bieżącego stanu sanitarnego pomieszczeń pływalni, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.

GMINA WOJKOWICE

Na terenie gminy brak jest własnych ujęć wody. Sieć wodociągowa zaopatrywana jest z ujęć zlokalizowanych poza terenem gminy – głównie ze Stacji Mieszania Wody „Rozkówka” oraz Stacji Uzdatniania Wody Kozłowa Góra.

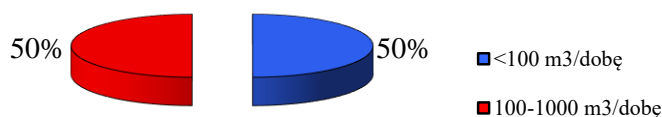
W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zanotowano 3 kwestionowane próbki wody, w związku z przekroczeniem dopuszczalnej wartości parametru fizykochemicznego - twardość. Fakt ten zgłoszono do Wojkowickich Wód Sp. z o.o. (zmiana nazwy z Zakładu Gospodarki Komunalnej) jako jednostki odpowiedzialnej za przestrzeganie wymagań w zakresie jakości wody na terenie gminy.

Mieszkańcy gminy złożyli jedną interwencję. Dotyczyła ona złej jakości wody (brudna woda). Po rozpatrzeniu interwencji uznano ją za niezasadną, co potwierdziły badania wody.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

GMINA BOBROWNIKI

*Podział urządzeń wodociągowych ze względu na
dobową produkcję wody na terenie gminy Bobrowniki*



Na terenie gminy Bobrowniki znajdują się 4 urządzenia wodociągowe:

- 3 z nich oparte są na ujęciach głębinowych,
- 1 oparte jest na ujęciu powierzchniowym tj. zbiorniku zaporowym Kozłowa Góra posiadającym kategorię jakości wody A2 i wymagający typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego

(zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia - Dz. U. Nr 204, poz. 1728).

Bobrownickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacja Sp. z o.o. w Bobrownikach kupuje również wodę od:

- Gminnego Zakładu Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice – (około 108 m³/dobę),
- Zakładu Gospodarki Komunalnej Psary – (około 112 m³/dobę).

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Myszkowice-Łubianki Ł-1	Bobrownickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacja Sp. z o.o. Bobrowniki ul. Sienkiewicza 121B	32 m ³ /dobę	160
2.	Stacja Uzdatniania Wody Myszkowice-Łubianki Ł-2 ^{*)}	Bobrownickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacja Sp. z o.o. Bobrowniki ul. Sienkiewicza 121B	38 m ³ /dobę	190
3.	Myszkowice M-1	Bobrownickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacja Sp. z o.o. Bobrowniki ul. Sienkiewicza 121B	253 m ³ /dobę	1265
4.	Stacja Uzdatniania Wody Kozłowa Góra Wymysłów ul. Leśna 34 zbiornik zaporowy Kozłowa Góra	Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	990 m ³ /dobę	4950

^{*)}Stacja Uzdatniania Wody Myszkowice Łubianki Ł-2 wyłączona z eksploatacji (brak wody) z dniem 17.10.2018 r.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zanotowano 1 kwestionowaną próbkę wody, ze względu na liczbę bakterii grupy coli.

Po przeprowadzonych przez BPWiK Sp. z o.o. w Bobrownikach działaniach naprawczych, obejmujących chlorowanie i intensywne płukanie, ponowne badania próbki wody pobrane w tym samym punkcie nie wykazały przekroczeń mikrobiologicznych.

Mieszkańcy gminy złożyli 1 interwencję. Dotyczyła ona złej jakości wody (mętność i osady wody). Po rozpatrzeniu interwencji uznano ją za niezasadną, co potwierdziły badania wody.

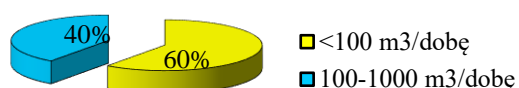
JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Zgodnie z przepisami obowiązującymi w sezonie kąpielowym 2018 (ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne – Dz. U. 2017 poz. 1121 z późn. zm.) zgłoszone zostały Rogoźnik I i Rogoźnik II jako miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii (organizator Gminny Ośrodek Kultury w Bobrownikach).

Jakość wody, na podstawie przedkładanych wyników badań spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpielii (Dz. U. 2016 poz. 1602).

GMINA MIERZĘCICE

*Podział urządzeń wodociągowych ze względu na
dobową produkcję wody na terenie gminy
Mierzęcice*



Na terenie gminy Mierzęcice znajduje się ogółem 8 urządzeń wodociągowych (w tym 2 ujęcie zakładowe), opartych na ujęciach głębinowych. Natomiast ujęcie Zadzień i ujęcie Nowa Wieś były wyłączone z eksploatacji i stanowią studnie rezerwowe.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Mierzęcice ul. Wolności	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	1 m ³ /dobę	5
2.	Mierzęcice - Łubne	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	113 m ³ /dobę	565
3.	Nowa Wieś	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	-	-
4.	Sadowie	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	238 m ³ /dobę	1190
5.	Zawada	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	88 m ³ /dobę	440
6.	Przeczyce	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	945 m ³ /dobę	4725
7.	Boguchwałowice	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	218 m ³ /dobę	1090
8.	Zadzień	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	-	-
9.	WTG HOLDING Sp. z o.o.	WTG HOLDING Sp. z o.o. Najdziszów ul. Topolowa 14	45 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu
10.	Zakład Rzeźniczo- Wędliniarski Bara Jacek	Zakład Rzeźniczo- Wędliniarski Bara Jacek Boguchwałowice ul. Buczka 6	16 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zanotowano 2 kwestionowane próbki wody, co spowodowane było przekroczeniem dopuszczalnych wartości parametrów:

- liczba bakterii grupy coli (1 próbka)
- ołów (1 próbka).

Po przeprowadzonych przez GZGWik w Mierzęcicach działaniach naprawczych, obejmujących chlorowanie i intensywne płukanie, ponowne badania próbki wody pobrane w tym samym punkcie nie wykazały przekroczeń mikrobiologicznych. Natomiast przekroczenie ołowiu dotyczyło próbki wody pobranej w punkcie zgodności wytypowanym przez GZGWik w Mierzęcicach – po przeprowadzeniu czynności wyjaśniających ustalono, iż przekroczenie w tym punkcie dotyczyła tzw. wody surowej (nie przeznaczonej do spożycia). Woda ta jest mieszana z inną wodą i podawana do sieci (woda spełnia wymagania).

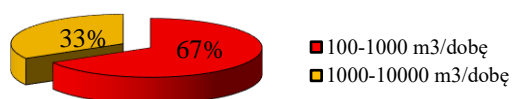
Mieszkańcy gminy złożyli jedną interwencję. Dotyczyła ona zapytania o przyłącze wodociągowe. W związku z powyższym osobie wnoszącej interwencję udzielono informacji.

Przeprowadzono 5 planowych kontroli sanitarnych urządzeń wodociągowych tj. ujęcie Mierzęcice ul. Wolności, ujęcie Przeczyce, ujęcie Boguchwałowice, ujęcie Zadzień i ujęcie Nowa Wieś, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

Na terenie gminy Mierzęcice w związku z przepisami obowiązującymi w sezonie kąpielowym 2018 (ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne – Dz. U. 2017 poz. 1566 z późn. zm.) zbiornik Przeczyce nie został objęty uchwałą Rady Gminy o wykazie kąpielisk, brak jest również informacji aby zbiornik ten funkcjonował w sezonie letnim jako miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

GMINA PSARY

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Psary



Na terenie gminy Psary znajdują się 3 urządzenia wodociągowe, w tym jedno oparte głównie na wodzie pochodzącej ze Stacji Uzdatniania Wody w Malinowicach, zaopatrzonej w filtry odżelaziające i odmanganiające.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Dąbie ul. Poczтова 38 A SD-1	Zakład Gospodarki Komunalnej Psary, Dąbie ul. Dolna 1	295 m ³ /dobę	1475
2.	Ujęcie Malinowice SM4	Zakład Gospodarki Komunalnej Psary, Dąbie ul. Dolna 1	3840 m ³ /dobę	19200
3.	Źródółko Góra Siewierska	Zakład Gospodarki Komunalnej Psary, Dąbie ul. Dolna 1	480 m ³ /dobę	2400

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zanotowano 1 kwestionowaną próbkę wody, ze względu na liczbę bakterii grupy coli. Po przeprowadzonych przez ZGK w Psarach działaniach naprawczych, obejmujących chlorowanie i intensywne płukanie sieci wodociągowej, ponowne badania próbki wody pobrane w tym samym punkcie nie wykazały przekroczeń mikrobiologicznych.

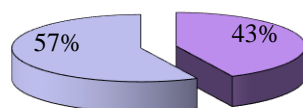
Mieszkańcy gminy złożyli 1 interwencję. Dotyczyła ona złej jakości wody (woda koloru rdzawego, brunatnego, żółtego). Po rozpatrzeniu interwencji uznano ją za niezasadną, co potwierdziły badania próbek wody.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

W ramach monitoringu jakości wody objęto nadzorem również ciepłą wodę użytkową w budynku Domu Dziecka w Sarnowie przy ulicy Wiejskiej 104 – wyniki badań próbek wody wykazały, że woda spełnia wymagania określone w załączniku nr 5A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. (Dz.U. 2017 poz. 2294).

GMINA SIEWIERZ

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Siewierz



■ <100 m³/dobę
■ 100-1000 m³/dobę

Na terenie gminy Siewierz znajduje się ogółem 7 urządzeń wodociągowych opartych na ujęciach głębinowych (w tym 1 ujęcie zakładowe). Ujęcie Gołuchowice zostało wyłączone ze względu na ponadnormatywną zawartość ołowiu w wodzie do spożycia w 2017 r. Woda pochodząca z ujęcia Żeliszawice mieszana jest z wodą pochodzącą z Kopalni Dolomitu,

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

celem obniżenia ponadnormatywnej zawartości azotanów.

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Siewierz-Chmielowskie	Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych Siewierz ul. Ściegna 9	26 m ³ /dobę	130
2.	Siewierz Czekanka	Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych Siewierz ul. Ściegna 9	370 m ³ /dobę	1850
3.	Tuliszów	Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych Siewierz ul. Ściegna 9	246 m ³ /dobę	1230
4.	Kopalnia Dolomitu	Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych Siewierz ul. Ściegna 9	496 m ³ /dobę	2480
5.	Gołuchowice	Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych Siewierz ul. Ściegna 9	-	-
6.	Siewierz Trzebieszawice	Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych Siewierz ul. Ściegna 9	210 m ³ /dobę	1050
7.	Unimot Siewierz	Unimot Sp. z o.o. Siewierz ul. Warszawska 89	20 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu

W minionym roku woda nadawała się do spożycia przez ludzi – nie stwierdzono kwestionowanych wyników badań.

Nie wpłynęły interwencje mieszkańców w sprawie złej jakości wody.

Przeprowadzono 2 planowe kontrole sanitarne urządzeń wodociągowych tj. ujęcie głębinowe Siewierz Chmielowskie i ujęcie głębinowe Siewierz Czekanka, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

W ramach monitoringu jakości wody objęto nadzorem również ciepłą wodę użytkową w budynku Szpitala Chorób Płuc przy ulicy Ks.Bp.Z.Oleśnickiego 21 w Siewierzu – wyniki badań próbek wody wykazały, że woda spełnia wymagania określone w załączniku nr 5A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. (Dz.U. 2017 poz. 2294).

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Na terenie gminy zlokalizowana jest pływalnia na terenie Hotelu Natura Residence Business & Spa w Siewierzu przy ulicy Suchej 4 składająca się z jacuzzi i niecki basenowej.

W dniu 17.04.2018 r. w ramach kontroli urzędowej pobrano próbki wody z pływalni zlokalizowanej na terenie Hotelu Natura Residence**** Business&SPA w Siewierzu przy ulicy Suchej 4, celem przeprowadzenia analizy jakości wody w nieckach basenowych i systemach

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

cyrkulacji. Wyniki badań potwierdziły, iż woda w wymienionych nieckach basenowych w tym niecki wyposażonej w urządzenia wytwarzające aerozol wodno-powietrzny (jacuzzi) oraz w systemach cyrkulacji, nie odpowiada wymaganiom, określonym w zał. nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U 2015 poz. 2016). W związku z powyższym dnia 19.04.2018 r. wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości. Po przeprowadzeniu kontroli sprawdzającej dnia 02.08.2018 r. stwierdzono wykonanie powyższej decyzji.

Zarządzający pływalnią w okresie od czerwca 2017 r. do maja 2018 r. nie przekazywał w sposób systematyczny wyników badań wody z terenu pływalni. W związku z powyższym w dniu 02.08.2018 r. została przeprowadzona kontrola na pływalni zlokalizowanej na terenie Hotelu Natura Residence ****Business & SPA w Siewierzu przy ulicy Suchej 4 w zakresie oceny jakości wody na pływalni prowadzonej przez zarządzającego i realizacji obowiązku informowania o jakości wody osób korzystających z obiektu. Podczas w/w kontroli stwierdzono, iż w sprawozdaniach nieprzekazanych do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej znalazły się również wyniki, które nie odpowiadały wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalni (Dz. U. 2015 poz. 2016). Ponadto w skontrolowanym zakresie stwierdzono: brak systematycznego i udokumentowanego nadzoru pracy urządzeń oraz rejestrowania wyników pomiaru jakości wody na pływalni nie rzadziej niż co 4 godziny użytkowania pływalni w zakresie: pH wody, potencjału redox, stężenia chloru wolnego, temperatury oraz nie rzadziej niż raz na dobę parametru chloru związanego; w komunikacie przeznaczonym dla osób korzystających z obiektu, umieszczonym w pomieszczeniu głównym pływalni brak informacji o spełnieniu przez wodę na pływalni wymagań określonych w rozporządzeniu oraz ostatniej ocenie jakości wody na pływalni dokonanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej. Brak również komunikatu na stronie internetowej prowadzonej przez zarządzającego pływalnią. W związku z powyższym dnia 20.08.2018 r. wszczęto z urzędu postępowanie administracyjne i wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie uchybień.

Na podstawie ww. informacji oraz dokumentów, prowadzona przez zarządzającego obiektem ocena spełnienia wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. 2015 poz. 2016) w okresie od 02.06.2017 r. do dnia 02.06.2018 r. została oceniona przez organ negatywnie.

GMINA SŁAWKÓW

*Podział urządzeń wodociągowych ze względu na
dobową produkcję wody na terenie gminy Sławków*



Na terenie gminy Sławków znajdują się 2 urządzenia wodociągowe oparte na ujęciach głębinowych (w tym 1 ujęcie zakładowe).

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Sławków	Miejski zakład Wodociągów i kanalizacji Sławków ul. Okradzionowska 29b	1500 m ³ /dobę	7500
2.	MATSERWIS Sp. z o.o. Sławków	MATSERWIS Sp. z o.o. Sławków ul. Fabryczna 10	12,2 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu

W minionym roku woda nadawała się do spożycia przez ludzi – nie stwierdzono kwestionowanych wyników badań.

Nie wpłynęły interwencje mieszkańców w sprawie złej jakości wody.

B. Obiekty użyteczności publicznej

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej znajdowało się ogółem **839** obiektów użyteczności publicznej:

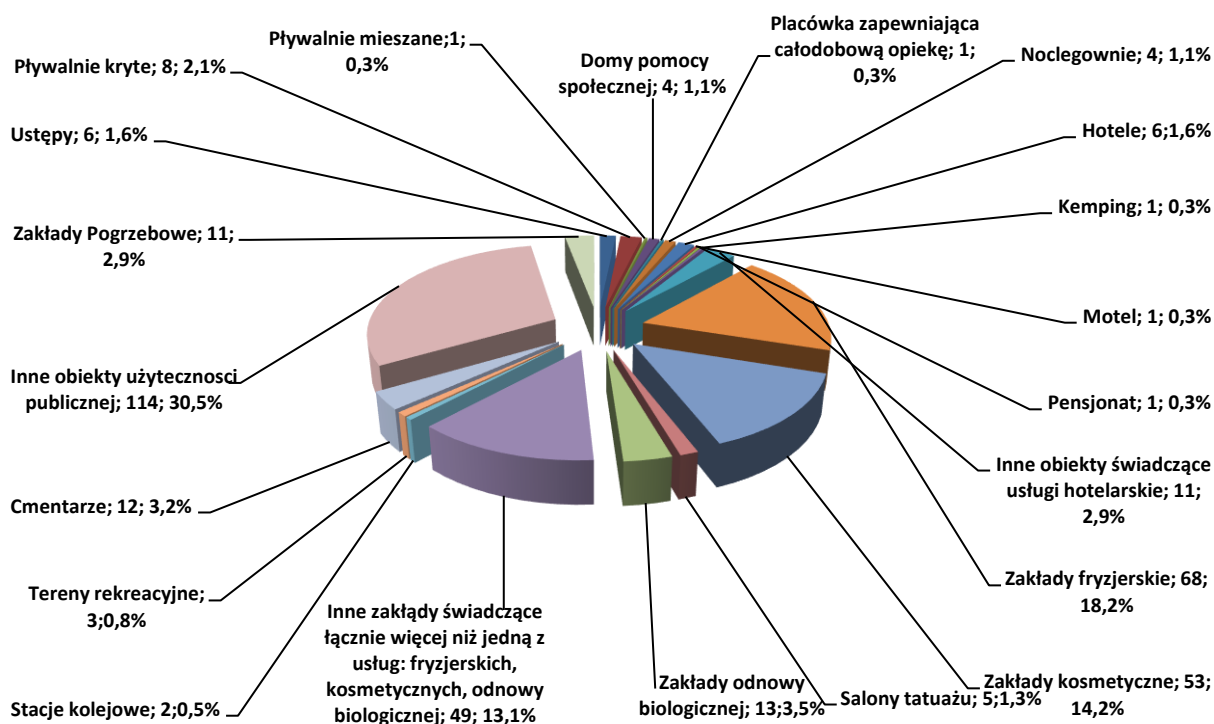
Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza znajduje się **375** obiektów użyteczności publicznej, wśród których znajduje się:

- **6** ustępów (1 nieskanalizowany- tymczasowy typu TOI - TOI),
- **8** pływalni krytych,
- **1** pływalnia mieszana (Aquapark Nemo - Wodny Świat),
- **4** domy pomocy społecznej,
- **1** placówka zapewniająca całodobową opiekę,
- **4** noclegownie,
- **6** hoteli,
- **1** motel,
- **1** pensjonat,
- **1** kemping,
- **11** innych obiektów świadczących usługi hotelarskie (w tym zajazdy, hoteliki, oboziska, ośrodki wczasowe),
- **68** zakłady fryzjerskie,

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- 53 zakłady kosmetyczne,
- 5 salony tatuażu,
- 13 zakładów odnowy biologicznej,
- 49 innych zakładów świadczących łącznie więcej niż jedną z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej,
- 2 stacje kolejowe,
- 3 tereny rekreacyjne (w tym 2 kąpieliska oraz 1 park),
- 11 zakładów pogrzebowych,
- 13 cmentarzy,
- 114 innych obiektów użyteczności publicznej.

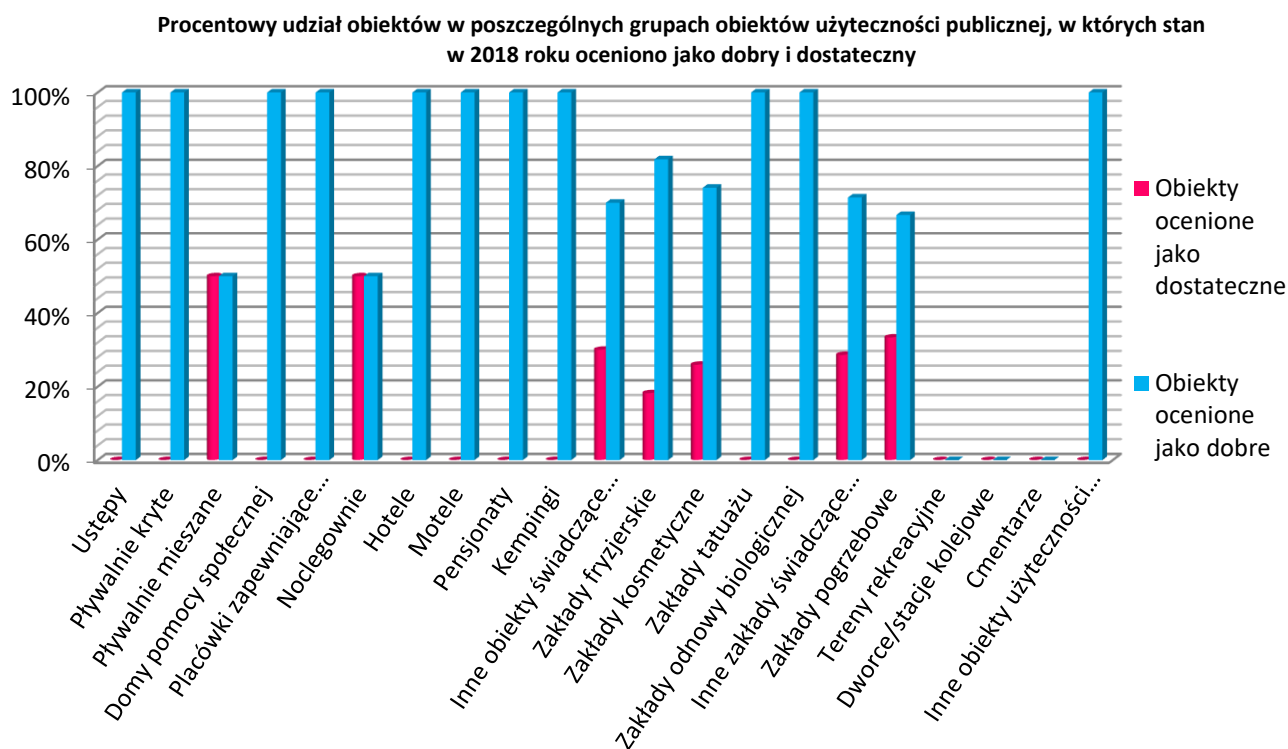
Podział obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych w 2018r. w zakresie higieny komunalnej i środowiska na terenie miasta Dąbrowa Górniczej



Wśród grupy innych obiektów użyteczności publicznej znajdowały się: apteki, obiekty sportowe (hale, stadiony, kluby sportowe oraz boiska), obiekty kulturalno - widowiskowo-rozrywkowe (kina, ośrodki kultury, muzea, biblioteki), stacje paliw, pralnie, sklepy z odzieżą używaną, parkingi, targowiska, sklepy zaopatrzenia medycznego, sklepy zielarsko-medyczne, lokal komisji poborowej, krematorium, laboratoria protetyczne, gabinety masażu/rehabilitacji.

Spośród skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza 84 % ocenionych zostało jako dobre, a 16 % jako dostateczne.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**



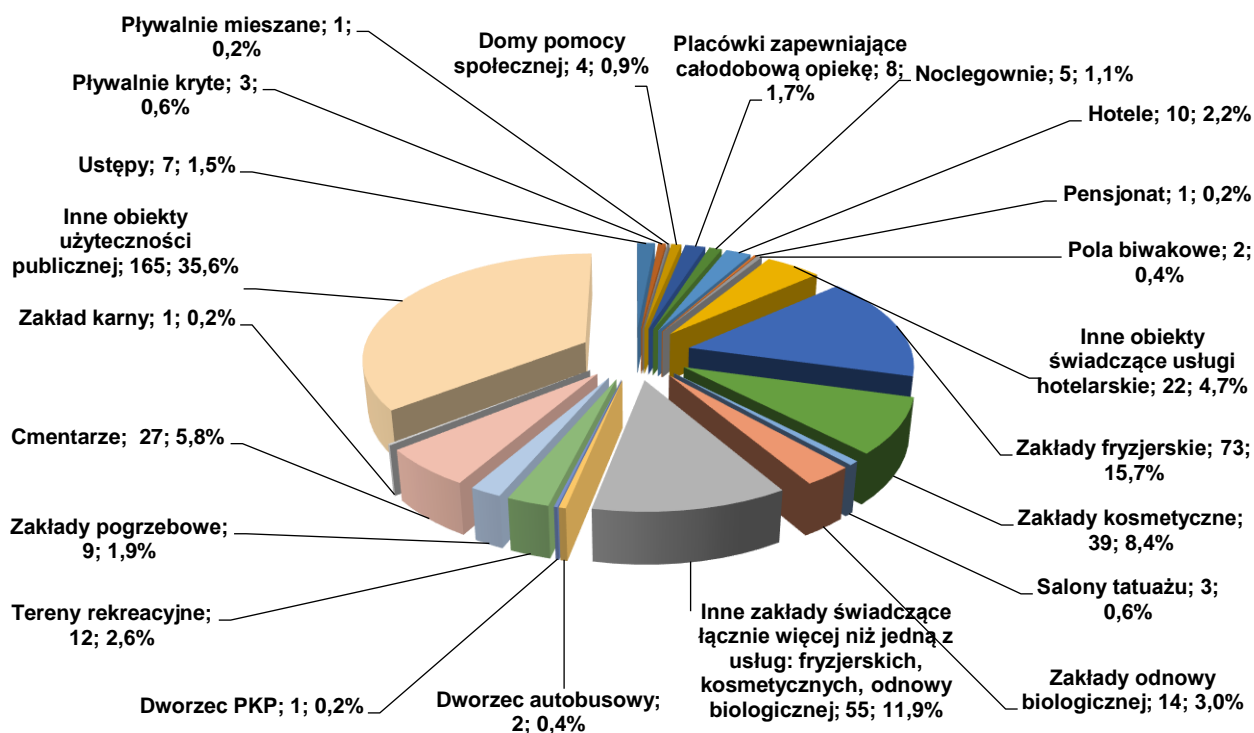
Na terenie powiatu będzińskiego znajduje się **464** obiektów użyteczności publicznej wśród których znajdują się:

- **7** ustępów (w tym 2 ogólnodostępne w Centrach Handlowych, 3 publiczne, 1 zlokalizowany na terenie dworca PKP oraz 1 na terenie targowiska),
- **3** pływalnie kryte (pływalnia miejska Ośrodka Sportu i Rekreacji, pływalnia na terenie gimnazjum w Czeladzi, pływalnia na terenie hotelu),
- **1** pływalnia mieszana (Termy Rzymskie w Czeladzi),
- **4** domy pomocy społecznej,
- **8** placówek zapewniających całodobową opiekę
- **5** noclegowni,
- **10** hoteli,
- **1** pensjonat,
- **2** pola biwakowe,
- **22** innych obiektów świadczących usługi hotelarskie (w tym zajazdy, hoteliki, oboje, ośrodki wczasowe, agroturystyka),
- **73** zakładów fryzjerskich,
- **39** zakładów kosmetycznych,
- **3** salony tatuażu,
- **14** zakładów odnowy biologicznej,
- **55** innych zakładów świadczących łącznie więcej niż jedną z usług: fryzjerskich,

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- kosmetycznych, odnowy biologicznej,
- 2 dworzec autobusowy
 - 1 dworzec PKP,
 - 12 terenów rekreacyjnych, w tym miejsce wykorzystywane do kąpielii, plac wodny, basen sezonowy, strefy aktywności rodzinnej,
 - 9 zakładów pogrzebowych,
 - 27 cmentarzy,
 - 1 zakład karny,
 - 165 innych obiektów użyteczności publicznej.

Podział obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych w 2018r. w zakresie higieny komunalnej i środowiska na terenie powiatu będzińskiego

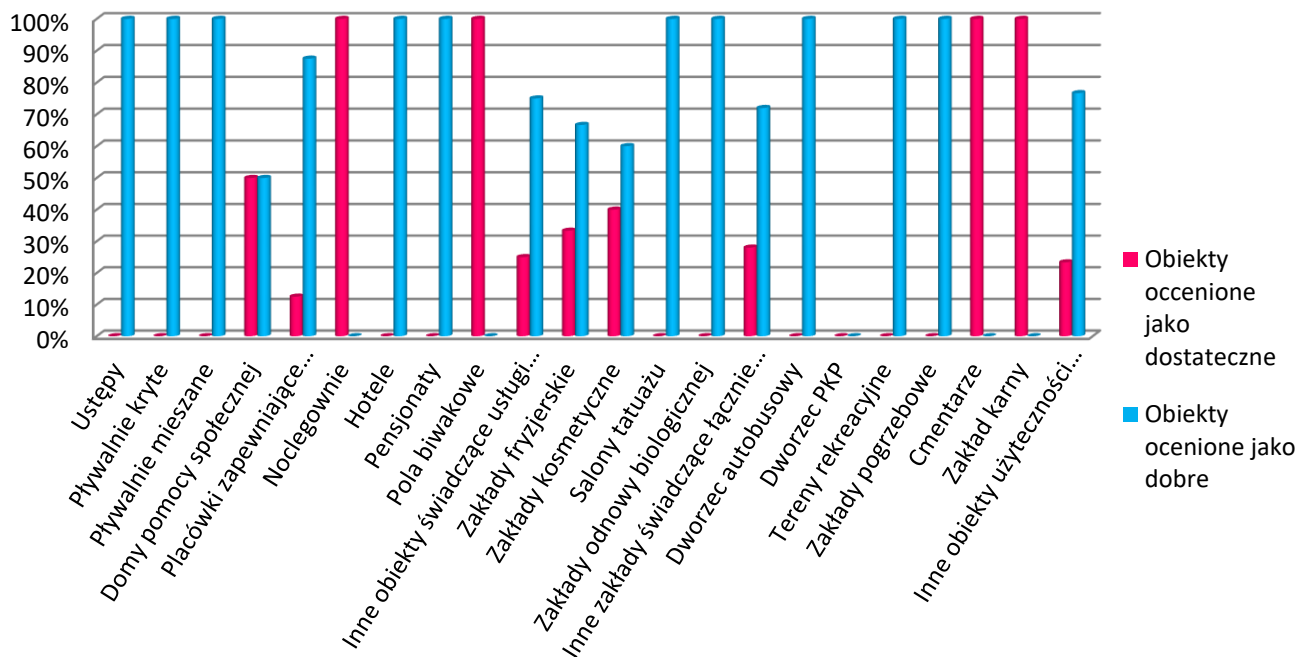


Wśród grupy innych obiektów użyteczności publicznej znajdują się: apteki, obiekty sportowe (hale, stadiony, kluby sportowe oraz boiska), obiekty kulturalno-widowiskowo-rozrywkowe (kino, teatr, ośrodki kultury, muzea, biblioteki), stacje paliw, pralnie, sklepy z odzieżą używaną, parkingi, targowiska, sklepy zaopatrzenia medycznego, sklepy zielarsko-medyczne, lokal komisji poborowej, laboratoria protetyczne, gabinety masażu/rehabilitacji.

Spośród skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie powiatu będzińskiego 73,1 % zostało ocenionych jako dobre, a 26,9 % oceniono jako dostateczne.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Procentowy udział obiektów w poszczególnych grupach obiektów użyteczności publicznej, w których stan w 2018 roku oceniono jako dobry i dostateczny



C. INTERWENCJE

Miasto Dąbrowa Górnicza

W 2018 r. wpłynęło ogółem **27** interwencji, z których:

- **19** zostało rozpatrzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej;
- **5** zostało przekazanych do załatwienia zgodnie z kompetencjami do właściwych organów (urzędów miast/gmin, straży miejskiej, inspektora nadzoru budowlanego czy inspektora ochrony środowiska);
- w **3** przypadkach udzielono poinformowano wnoszącego interwencję o obowiązujących przepisach prawnych oraz o braku kompetencji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie podnoszonego problemu.

W ramach rozpatrywania interwencji przeprowadzono łącznie **15** kontroli sanitarnych, nałożono **1** mandat karny na kwotę 100,00 złotych (za niewłaściwą gospodarkę odpadami komunalnymi prowadzoną w Parku Wodnym NEMO – Świat Rozrywki Dąbrowa Górnicza Al. Róż 1). Z rozpatrzonych interwencji częściowo lub całkowicie zasadnych było 5 interwencji.

Na uciążliwości powodowane przez hałas rozpatrzono 1 interwencję w związku z którą przeprowadzono 1 pomiar hałasu emitowanego przez urządzenia transformatorowe zlokalizowane w budynku mieszkalnym. Uzyskane wyniki pomiarów nie wskazały na przekroczenie norm hałasu.

Wniesiono 4 interwencje dotyczące niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Po przeprowadzeniu analizy rejestrów podejrzeń/zachorowań na choroby zakaźne prowadzonych w tutejszej Stacji i braku ustawowych wskazań do przeprowadzenia kontroli lokali mieszkalnych przeprowadzono **4** kontrole części

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

ogólnodostępnych. W żadnym przypadku podnoszone zarzuty nie zostały uwzględnione ponieważ części wspólne tych budynków mieszkalnych były we właściwym stanie sanitarno-higienicznym.

Ponadto wniesiono 4 interwencje związane z uciążliwościami powodowanymi przez nieprawidłową gospodarkę odpadami komunalnymi. Przeprowadzono 4 kontrole, które w 3 przypadkach potwierdziły częściową zasadność zgłaszanych uciążliwości (w przypadku stwierdzenia nieprawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym natomiast w przypadku stwierdzenia niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego ścian w odrąbie zsyków w bloku mieszkalnym nakazano spółdzielni mieszkaniowej w drodze decyzji administracyjnej usunięcie nieprawidłowości).

W pozostałych przypadkach interwencje rozpatrywane przez PPIS w Dąbrowie Górniczej dotyczyły:

- braku ciepłej wody w podmiocie leczniczym (2);
- niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w budynku poczty (1);
- pogryzienia przez pluskwy w hotelu (1);
- nieprawidłowego postępowania z narzędziami do stylizacji paznokci (1);
- niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w pomieszczeniach solarium (1);
- postępowania ze zwłokami z nieposzanowaniem godności zmarłego w podmiocie leczniczym (1);
- nieprzyjemnych zapachów w budynku mieszkalnym (3);

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego (w tym również po przeprowadzeniu kontroli) osoby wnoszące interwencje każdorazowo były informowane o podjętych czynnościach.

Wśród rozpatrywanych interwencji znalazły się również takie, które dotyczyły nadzorowanych obiektów:

- Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza Dąbrowa Górnicza ul. Szpitalna 13 wpłynęły interwencje, które dotyczyły:
 - a) nieprawidłowego przechowywania zwłok w podmiocie leczniczym – przeprowadzono kontrolę sanitarną, która nie potwierdziła podnoszonych nieprawidłowości, natomiast stwierdzono, niewłaściwy druk karty skierowania zwłok do chłodni , która została dostosowana do aktualnych wymogów zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 10.04.2012 r.
 - b) braku ciepłej wody w Oddziale ginekologiczno-położniczym oraz w Oddziale Geriatrycznym – przeprowadzono kontrolę sanitarną, która częściowo potwierdziła czasowy brak ciepłej wody w podmiocie leczniczym;
- Hotel „Standard” Dąbrowa Górnicza ul. Magazynowa 1 – pogryzienie przez pluskwy podczas pobytu w hotelu – przeprowadzona kontrola sanitarna nie wykazała nieprawidłowości.
- Salon kosmetyczny Kraina Urody Dąbrowa Górnicza ul. Sienkiewicza 25 - nieprawidłowego postępowania z narzędziami do stylizacji paznokci – przeprowadzona kontrola nie potwierdziła nieprawidłowości wskazanych przez wnoszącego interwencję.
- NEMO – Świat Rozrywki – Dąbrowa Górnicza Al. Róż 1 – niewłaściwa gospodarka odpadami komunalnymi – przeprowadzona kontrola sanitarna potwierdziła podnoszone

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

zarzuty, na osobę odpowiedzialną nałożono mandat karny w wysokości 100 zł. Strona poinformowała o usunięciu nieprawidłowości co zostało potwierdzone podczas kontroli sprawdzającej.

Powiat Będziński

W 2018 r. wpłynęło ogółem **33** interwencje, z których

- **14** zostało rozpatrzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej,
- **14** zostało przekazanych do załatwienia zgodnie z kompetencjami do właściwych organów (urzędów miast/gmin, straży miejskiej, inspektora nadzoru budowlanego),
- **2** zostały wycofane,
- w 3 przypadkach udzielono poinformowano wnoszącego interwencję o obowiązujących przepisach prawnych oraz o braku kompetencji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie podnoszonego problemu.

W ramach rozpatrywania interwencji przeprowadzono łącznie **16** kontroli, nałożono 1 mandat karny na kwotę 200,00 złotych (niewłaściwy stan sanitarny pomieszczeń poczekalni i sali widzeń Zakładu Karnego Wojkowice ul. Jana III Sobieskiego 298). Z rozpatrzonych interwencji częściowo lub całkowicie zasadnych było 5 interwencji.

1 interwencję na uciążliwości powodowane przez hałas, po uprzednim rozpatrzeniu sprawy przekazano Powiatowemu Inspektoratowi Nadzoru Budowlanego ze względu na wykazane przekroczone normy hałasu wynikające z pracy urządzeń ciepłowniczych zlokalizowanych w budynku mieszkalnym.

Wniesiono 2 interwencje dotyczące niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Po przeprowadzeniu analizy rejestrów podejrzeń/zachorowań na choroby zakaźne prowadzonych w tutejszej Stacji i braku ustawowych wskazań do przeprowadzenia kontroli lokalu mieszkalnego przeprowadzono kontrole części ogólnodostępnych. W żadnym przypadku podnoszone zarzuty nie zostały uwzględnione ponieważ części wspólne tych budynków mieszkalnych były we właściwym stanie sanitarno-higienicznym.

W pozostałych przypadkach interwencje rozpatrywane przez PPIS w Dąbrowie Górniczej dotyczyły:

- niewłaściwego warunków higieniczno-sanitarnych podmiotu leczniczego (1),
- niewłaściwy stan warunków higieniczno-sanitarny domu pomocy społecznej, zakładu karnego (3);
- niewłaściwej gospodarki odpadami komunalnymi (2),
- niewłaściwej gospodarki ściekami (1),
- zanieczyszczenia klatki schodowej, strychów, pasaży handlowych odchodami ptasimi (3),
- braku toalet dla kierowców przy magazynach (2).

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego (w tym również po przeprowadzeniu kontroli) osoby wnoszące interwencje każdorazowo były informowane o podjętych czynnościach.

Wśród rozpatrywanych interwencji znalazły się również takie, które dotyczyły nadzorowanych obiektów:

- Zakład Fizjoterapii Centrum Medycznego REHAB Czeladź ul. 21 Listopada 12 – nieprawidłowe warunki higieniczno-sanitarne w podmiocie leczniczym – przeprowadzona kontrola sanitarna nie wykazała nieprawidłowości.
- Zakład Karny Wojkowice ul. Jana III Sobieskiego 298 wpłynęły 2 interwencje, które dotyczyły:
 - ✓ nieprawidłowych warunków higieniczno-sanitarnych w łaźni, przeprowadzono kontrolę, która nie potwierdziła podnoszonych zarzutów;
 - ✓ nieprawidłowych warunków higieniczno-sanitarnych poczekalni, sali widzeń oraz ambulatorium, przeprowadzona kontrola sanitarna częściowo potwierdziła podnoszone zarzuty, na osobę odpowiedzialną nałożono mandat karny w wysokości 200,00 zł. Strona poinformowała o usunięciu nieprawidłowości, co potwierdzono podczas kontroli sprawdzającej;
- DPS Dom dla Osób Starszych Wojkowicach ul. Dąbrowska 4 – przeprowadzono kontrolę, która nie potwierdziła wskazanych przez interweniującego nieprawidłowości.

D. Działalność kontrolno-represyjna w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego:

Miasto Dąbrowa Górnicza:

Z wydanych ogółem **145** decyzji merytorycznych **55** dotyczyło miasta Dąbrowa Górnicza wśród nich znalazły się:

- **6** decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości,
- **4** decyzje umarzających postępowanie,
- **28** decyzji zezwalających na ekshumację i transport zwłok lub szczątków ludzkich,
- **2** decyzje wygaśnięcia,
- **1** decyzja – ocena higieniczna na stosowanie materiałów/wyrobów przeznaczonych do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- **9** decyzji – zbiorczych rocznych ocen dotyczących pływalni,
- **5** decyzji dot. zatwierdzenia systemu jakości badań wody.

Wydano **40** decyzji płatniczych za czynności kontrolne, w trakcie których stwierdzono naruszenie wymagań higieniczno-sanitarnych oraz inne czynności kontrolne w związku z wnioskami przedsiębiorców, i podmiotów leczniczych.

Wydano **16** postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok lub szczątków na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz 1 postanowienie dotyczące wpływu niespełnienia wymagań na bezpieczeństwo pacjentów w Zagłębiowskim Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza w Dąbrowie Górniczej.

Opracowano **24** opinie sanitarne dotyczące:

- imprez masowych - **12**
- obiektów użyteczności publicznej -**2**
- środków transportu – **7**
- uchwał o wykazie kąpielisk – **1**
- podmiotów leczniczych – **2**

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Na terenie cmentarzy parafialnych i komunalnych zlokalizowanych w Dąbrowie Górniczej nadzorowano **25** ekshumacji.

Powiat będziński:

Z wydanych ogółem **145** decyzji merytorycznych 90 dotyczyło powiatu będzińskiego wśród nich znalazły się:

- **12** decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości,
- **2** prolongaty terminu wydanej decyzji administracyjnej,
- **5** decyzji umarzających postępowanie,
- **56** decyzji zezwalających na ekshumację i transport zwłok lub szczątków ludzkich,
- **7** decyzji – ocen higienicznych na stosowanie materiałów/wyrobów przeznaczonych do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- **1** decyzja wygaśnięcia,
- **1** decyzja zmieniająca,
- **4** decyzje - zbiorcze roczne ocen dotyczące pływalni,
- **2** decyzje dot. zatwierdzenia systemu jakości badań wody.

Wydano **39** decyzji płatniczych za czynności kontrolne, podczas których stwierdzono nieprawidłowości, inne czynności kontrolne w związku z wnioskami przedsiębiorców, podmiotów leczniczych,

Wydano **16 postanowień** dotyczących sprowadzenia zwłok lub szczątków na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz 1 postanowienie dotyczące wpływu niespełnienia wymagań na bezpieczeństwo pacjentów w Szpitalu Chorób Płuc sp. z o.o. w Siewierzu

Opracowano **28** opinii sanitarnych dotyczących:

- imprez masowych - **13**
- obiektów użyteczności publicznej - **4**
- środków transportu – **3**
- podmiotów leczniczych – **1**
- uchwał o wykazie kąpielisk – **2**
- projektów uchwał dotyczących regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gminy - **4**
- projektów uchwał dotyczących szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych (w zakresie częstotliwości) - **1**

Na terenie cmentarzy parafialnych i komunalnych zlokalizowanych w powiecie będzińskim nadzorowano **44** ekshumacji.

VII. OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

1. Ogólna liczba placówek pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej oraz liczba kontroli

Dąbrowa Górnica

Nazwa placówki	Liczba w ewidencji	Liczba skontrolowanych	% skontrolowanych	Ilość kontroli
Żłobki	8	8	100	11
Przedszkola	31	31	100	36
Szkoły podstawowe	18	18	100	39
Gimnazja	0	0	0	0
Zespoły szkół	12	12	100	27
Szkoły Wyższe i Policealne	3	2	67	4
Inne	36	16	44	16
Razem	108	87	81	133

Powiat będziński

Nazwa placówki	Liczba w ewidencji	Liczba skontrolowanych	% skontrolowanych	Ilość kontroli
Żłobki	10	10	100	12
Przedszkola	39	39	100	52
Szkoły podstawowe	33	33	100	58
Gimnazja	2	2	100	2
Zespoły szkół	8	8	100	19
Szkoły Policealne	1	1	100	1
Inne	11	8	73	8
Razem	104	101	97	152

Przeprowadzono kontrole planowane oraz ponadplanowe, które związane były najczęściej z oceną bieżącego stanu sanitarno-higienicznego, organizacją wypoczynku zimowego i letniego przygotowaniem szkół do nowego roku szkolnego, oceną dostosowania mebli szkolnych/ przedszkolnych do wzrostu uczniów/ dzieci, jak również oceną obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Przeprowadzono również kontrole sprawdzające oraz interwencyjne.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

2. Działalność represyjna

Dąbrowa Górnica

Rok	Liczba decyzji	Liczba prolongat	Liczba decyzji płatniczych/ kwota	Liczba zakończonych decyzji wydanych w roku bieżącym i z lat ubiegłych	Liczba interwencji
2018	10	3	14/1541	11	8

Powiat będziński

Rok	Liczba decyzji	Liczba prolongat	Liczba decyzji płatniczych/ kwota	Liczba zakończonych decyzji wydanych w roku bieżącym i z lat ubiegłych	Liczba interwencji
2018	10	3	14/1630,34	11	13

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli przeprowadzonych w placówkach przedszkolnych i szkolnych dotyczyły:

- nieprawidłowego stanu technicznego podłóg, ścian w pomieszczeniach bloku sportowego,
- złego stanu technicznego ogrodzenia wokół budynku szkoły,
- braku bieżącej ciepłej wody przy umywalkach w sanitariatach ogólnodostępnych,
- niedostosowania mebli edukacyjnych do wzrostu dzieci i uczniów,

Rozpatrzono ogółem 21 interwencji.

Dąbrowa Górnica - 8 interwencji, które dotyczyły:

1. Występowania wszawicy wśród uczniów szkoły:

- Szkoła Podstawowa Nr 8 41-300 Dąbrowa Górnica ul. Krasińskiego 34

W zakresie interwencji dotyczącej występowania wszawicy w placówce pobytu dzieci i uczniów pracownicy sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzili kontrolę sanitarną mającą na celu ustalenie sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia wszawicy w placówce. Przekazali również materiały informacyjne i edukacyjne dotyczące występowania i zapobiegania pedikulozy (Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia oraz Stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży, broszury i ulotki dotyczące w/w tematu). Dyrektor placówki, szkolna pielęgniarka oraz rodzice podjęli działania w celu wyeliminowania występowania pasożytów skóry głowy wśród uczniów i dzieci.

2. Występowania glisty ludzkiej wśród dzieci w przedszkolu, nieprzyjemnego zapachu w pomieszczeniu sanitarnym oraz braku wystarczającej ilości środków do utrzymania higieny osobistej (jeden wspólny ręcznik) w Niepublicznym Przedszkolu „Stonoga” 41-300 Dąbrowa Górnica ul. Przybyłaka 14

Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w/w zakresie.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

3. Nieprzyjemnego zapachu w pomieszczeniach pobytu dzieci w Przedszkolu nr 9 przy ul. Górniczej 9. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w w/w zakresie. Interwencję przekazano do PINB w Dąbrowie Górniczej do rozpatrzenia zgodnie z posiadanymi kompetencjami.
4. Złego stanu sanitarno – technicznego urządzeń na placu zabaw, uszkodzonych osłon zabezpieczających grzejniki centralnego ogrzewania w salach zajęć w Przedszkolu nr 13 przy ul. III Powstania Śląskiego 4a. Przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości. Zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne, wydano decyzję administracyjną i płaćniczą.
5. Wystąpienia alergii skórnej u jednej z uczennic w związku z malowaniem pomieszczeń szkolnych w Szkole Podstawowej nr 10 przy ul. Górników Redenu 4. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w w/w zakresie.
6. Częstych zachorowań wśród uczniów po zajęciach z wychowania fizycznego na szkolnym basenie, niedostatecznej wentylacji na basenie w Szkole Podstawowej nr 13 przy al. J. Piłsudskiego 24. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w w/w zakresie. Interwencję w zakresie niedostatecznej wentylacji przekazano do PINB w Dąbrowie Górniczej do rozpatrzenia zgodnie z posiadanymi kompetencjami.
7. Nieprawidłowości w rozkładzie zajęć lekcyjnych w Szkole Podstawowej nr 26 z Oddziałami Przedszkolnymi przy ul. Gołonoskiej 23. Kontrola potwierdziła nieprawidłowości w 9 oddziałach. Zostało wszczęte postępowania administracyjne. Zarządzający placówką usunął nieprawidłowości w ciągu 7 dni. W związku z powyższym umorzono postępowanie zgodnie z art. 105 §1 kpa.
8. Złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń sanitarnych dla studentów, niezachowania standardów dostępności do urządzeń sanitarnych, złego stanu technicznego mebli edukacyjnych i niewłaściwej wentylacji w salach zajęć w budynku WSPS przy ul. Wojska Polskiego 52. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w w/w zakresie. Interwencję w zakresie niedostatecznej wentylacji przekazano do PINB w Dąbrowie Górniczej do rozpatrzenia zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

Powiat będziński – 13 interwencji, które dotyczyły:

1. Złego stanu sanitarno- higienicznego pomieszczeń sanitarnych dla dzieci w trzech placówkach:
 - Przedszkole Miejskie nr 6 42-500 Będzin ul. Szymborskiej 10a
 - Przedszkole Publiczne nr 1 41-250 Czeladź ul. Czeczotta 4
 - Przedszkole Publiczne 42-582 Rogoźnik ul. Zacisze 1Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w/w zakresie.
2. Występowania glisty ludzkiej wśród dzieci w Przedszkolu Miejskim nr 2 w Będzinie przy ul. Turniejowej 5 . Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień.
3. Niezachowania standardów dostępności do urządzeń sanitarnych, braku drzwi w kabinach toalet dla dzieci, brudnych dywanów w salach pobytu dzieci w Przedszkolu Publicznym nr 5 41-253 Czeladź ul. Krótka 1.
Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w/w zakresie.
4. Złego stanu sanitarno- higienicznego pomieszczeń sanitarnych dla uczniów, braku środków do utrzymania higieny osobistej w Szkole Podstawowej nr 11 42-500 Będzin ul. Broniewskiego 12. Przeprowadzona kontrola wykazała częściowy brak bieżącej ciepłej wody przy umywalkach w pomieszczeniach sanitarno- higienicznych dla uczniów. Wskutek stwierdzonych nieprawidłowości wydano decyzję administracyjną. Kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie nieprawidłowości w omawianym roku sprawozdawczym.
5. Występowania wszawicy wśród uczniów czterech szkół i trzech przedszkoli:
 - Szkoła Podstawowa Nr 4 42-500 Będzin ul. Szymborskiej 1

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- Szkoła Podstawowa Nr 10 42-500 Będzin ul. Sportowa 2
- Szkoła Podstawowa Nr 11 42-500 Będzin ul. Broniewskiego 12
- Szkoła Podstawowa Nr 7 41- 253 Czeladź ul. Spacerowa 2
- Przedszkole Miejskie nr 1 42-500 Będzin ul. Zawale 7
- Przedszkole Miejskie nr 6 42-500 Będzin ul. Szymborskiej 10a
- Przedszkole Publiczne nr 5 41-253 Czeladź ul. Krótka 1

W zakresie interwencji dotyczących występowania wszawicy w placówkach pobytu dzieci i uczniów pracownicy sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzili kontrole sanitarne mające na celu ustalenie sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia wszawicy w placówce. Przekazano również materiały informacyjne i edukacyjne dotyczące występowania i zapobiegania pedikulozy (Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia oraz Stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży, broszury i ulotki dotyczące w/w tematu). Dyrektorzy placówek, szkolna pielęgniarka oraz rodzice podjęli działania w celu wyeliminowania występowania pasożytów skóry głowy wśród uczniów i dzieci.

3. Współpraca z placówkami szkolno- wychowawczymi

- 1) W ramach wakacyjnej akcji prowadzonej pod nazwą „Bezpieczne wakacje 2018” przesłano regulamin konkursu dla organizatorów wypoczynku letniego dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania pod nazwą: „Wakacje: bezpiecznie, zdrowo i zabawnie” do wykorzystania w trakcie bieżącej pracy.
- 2) W związku z utrzymującym się wysokim stężeniem zanieczyszczeń pyłowych powietrza atmosferycznego przekazano Dyrektorom szkół i przedszkoli informacje o konieczności śledzenia komunikatów dotyczących alertu smogowego i podejmowania w związku z tym odpowiednich decyzji.
- 3) W związku z pojawieniem się na rynku środka do dezynfekcji piaskownic SAND-Y, przekazana Dyrektorom przedszkoli pismo z dnia 29.07.2017r. Znak HK/W/680/2017, będące stanowiskiem Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny w sprawie utrzymania właściwego stanu sanitarnego piaskownic oraz materiały informacyjne dotyczące ww. preparatu.
- 4) Z uwagi na liczne interwencje w zakresie występowania wśród uczniów i dzieci przypadków pedikulozy przekazano Dyrektorom placówek oświatowych materiały informacyjne i edukacyjne w postaci ulotek, plakatów, prezentacji celem eliminacji w/w problemu.

4. Posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć w-f

Zdecydowana większość placówek dysponuje własną infrastrukturą do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. W większości przypadków placówki posiadają zarówno salę gimnastyczną pełnowymiarową lub zastępczą, jak i boiska, halę sportową oraz basen. Stan sanitarno-techniczny bloków sportowych ulega sukcesywnej poprawie. Liczne modernizacje, zakup nowego certyfikowanego sprzętu sportowego powoduje, że lekcje w-f stają się bardziej atrakcyjne i urozmaicone. Szkoły dla podniesienia atrakcyjności zajęć organizują lekcje w-f w obiektach sportowych poza placówką, takich jak basen czy boiska sportowe miejscowych klubów sportowych.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Dąbrowa Górnicza

W roku kalendarzowym 2018 wybudowano na terenie Szkoły Podstawowej nr 16 z Oddziałami Przedszkolnymi nowe wielofunkcyjne boisko.

Ponadto, na terenie szkół podstawowych cyklicznie zwiększa się liczba placów zabaw dla najmłodszych uczniów.

Powiat będziński

W omawianym okresie sprawozdawczym infrastruktura do zajęć z wychowania fizycznego nie uległa zmianie. Ponadto, na terenie szkół podstawowych cyklicznie zwiększa się liczba placów zabaw dla najmłodszych uczniów.

5. Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej

Sytuacja w zakresie profilaktycznej działalności szkolnej służby zdrowia utrzymuje się na porównywalnym poziomie w stosunku do lat ubiegłych. Wszystkie placówki szkolno-wychowawcze mają zapewnioną opiekę pielęgniarską. Skontrolowane szkolne gabinety (28 w Dąbrowie Górniczej i 42 w powiecie będzińskim) spełniają wymagania określone w §27, §29 oraz §36.1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Dwie szkoły zapewniają profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami w pomieszczeniach zastępczych tj. na terenie placówki (Społeczne Szkoły Towarzystwa Szkolnego w Dąbrowie Górniczej, Szkoła Podstawowa w Brudzowicach) oraz poza terenem szkoły (Zespół Szkół Katolickich w Dąbrowie Górniczej). Stan sanitarno-techniczny gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej nie budził zastrzeżeń.

6. Ocena dożywiania

Dąbrowa Górnicza

Nazwa placówki	Liczba placówek wydających obiady II daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów II daniowych	Liczba placówek wydających obiady I daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów I daniowych	Liczba placówek wydających napój	Liczba uczniów w pijących napój	Liczba uczniów w otrzymujących dofinansowanie z MOPS
Szkoły podstawowe	17	2685	1	153	17	4082	214
Gimnazja	0	0	0	0	0	0	0
Zespoły szkół	8	1399	3	317	11	1588	68
Razem	25	4084	4	470	28	5670	282

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Powiat będziński

Nazwa placówki	Liczba placówek wydających obiady II daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów II daniowych	Liczba placówek wydających obiady I daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów I daniowych	Liczba placówek wydających napój	Liczba uczniów pijących napój	Liczba uczniów w otrzymujących dofinansowanie z MOPS
Szkoły podstawowe	31	5307	1	176	26	5351	392
Gimnazja	0	0	0	0	0	0	0
Zespoły szkół	6	763	2	402	8	1061	51
Razem	37	6070	3	578	34	6412	443

7. Badania problemowe prowadzone w placówkach szkolno-wychowawczych

Ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii oraz stan umeblowania szkół/przedszkoli

Dąbrowa Górnicza

Nazwa zakładu	Ogólna liczba w ewidencji	Liczba szkół/przedszkoli w których dokonano pomiaru	Liczba uczniów/dzieci zmierzonych	Liczba placówek z nieprawidłowościami/Liczba uczniów/dzieci siedzących nieprawidłowo
Przedszkola	31	29	1236	1/18
Szkoły Podstawowe	18	17	981	0
Zespoły szkół (przedszkola i szkoły podstawowe)	12	10	665	0
Razem	61	56	2882	1/18

Badania, które przeprowadzono w 17 szkołach podstawowych (co stanowi 94% nadzorowanych obiektów) i 29 przedszkolach (co stanowi 94% nadzorowanych placówek) wykazały, że 1% badanych uczniów/ dzieci siedzi nieprawidłowo. Badania w w/w zakresie przeprowadzono również w 10 zespołach szkół. Z uzyskanej oceny wynika, że wszyscy uczniowie/dzieci siedzą prawidłowo.

Przeprowadzono również kontrole dotyczące przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dla sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych.

W myśl §9 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 31 grudnia 2002r. (Dz. U. Nr 6 z 2003r.poz.69 ze zm.) szkoły i placówki nabywają wyposażenie posia-

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

dające odpowiednie atesty lub certyfikaty. Wymogiem tym objęte są meble szkolne i przedszkolne, sprzęt szkolny, urządzenia sportowe, urządzenia stanowiące wyposażenie placów zabaw.

W zakresie posiadania mebli szkolnych i przedszkolnych z certyfikatami skontrolowano 61 przedszkoli i szkół.

Zebrane dane przedstawiają się następująco:

- 1 placówka posiada 50% mebli z certyfikatami,
- 18 placówek posiada powyżej 50% mebli z certyfikatami,
- 42 placówki posiadają 100% mebli z certyfikatami.

Powiat będziński

Nazwa zakładu	Ogólna liczba w ewidencji	Liczba szkół/przedszkoli, w których dokonano pomiaru	Liczba uczniów/dzieci zmierzonych	Liczba placówek z nieprawidłowościami/liczba uczniów/dzieci siedzących nieprawidłowo
Przedszkola	39	35	1593	0
Szkoły Podstawowe	33	30	1770	2/44
Zespoły szkół (przedszkola i szkoły podstawowe)	8	6	453	1/12
Razem	80	71	3816	3/56

Badania, które przeprowadzono w 35 przedszkolach (co stanowi 90% nadzorowanych obiektów) wykazały, że wszystkie badane przedszkolaki siedzą prawidłowo.

Badania, które przeprowadzono w 30 szkołach podstawowych (co stanowi 91% nadzorowanych obiektów) oraz 6 zespołach szkół (co stanowi 75% nadzorowanych placówek) wykazały, że 56 uczniów z trzech placówek siedzieli nieprawidłowo. Z przeprowadzonych badań i kontroli sanitarnych wynika, że problem prawidłowego rozsadzania dzieci w omawianym roku sprawozdawczym został rozwiązany niemal we wszystkich skontrolowanych przedszkolach. Placówki, w których stwierdzono nieprawidłowości zobowiązano do dostosowania mebli szkolnych do wymagań ergonomii.

Przeprowadzono również kontrole dotyczące przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dla sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych.

W myśl § 9 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 31 grudnia 2002r. (Dz. U. Nr 6 z 2003r.poz.69 ze zm.) szkoły i placówki nabywają wyposażenie posiadające odpowiednie atesty lub certyfikaty. Wymogiem tym objęte są meble szkolne i przedszkolne, sprzęt szkolny, urządzenia sportowe, urządzenia stanowiące wyposażenie placów zabaw. W zakresie posiadania mebli szkolnych i przedszkolnych z certyfikatami skontrolowano 80 przedszkoli i szkół.

Zebrane dane przedstawiają się następująco:

- 0 placówek posiada do 50% mebli z certyfikatami,
- 18 placówek posiada powyżej 50% mebli z certyfikatami,
- 62 placówki posiadają 100% mebli z certyfikatami.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

8. Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

Dąbrowa Górnicza

Nazwa placówki	Liczba szkół/ oddz., w których przeprowadzono ocenę	Liczba szkół/ oddz., w których stwierdzono nieprawidłowości
Szkoły podstawowe	14/232	1/9
Gimnazja	0/0	0/0
Zespoły szkół	7/64	0/0
Razem	21/296	1/9

Powiat będziński

Nazwa placówki	Liczba szkół/ oddz. w których przeprowadzono ocenę	Liczba szkół/ oddz. w których stwierdzono nieprawidłowości
Szkoły podstawowe	25/380	0/0
Gimnazja	2/10	0/0
Zespoły szkół	7/68	0 /0
Razem	34/458	0 /0

Podczas kontroli brano pod uwagę potrzebę równomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia.

Analizując rozkład zajęć lekcyjnych oceniano, czy:

- zajęcia rozpoczynają się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami jest nie większa niż 1 godzina,
- różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia nie jest większa od 1 godziny.

W 2018 roku w jednej placówce (Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przedszkolnymi nr 26 42-523 Dąbrowa Górnicza ul. Gołonoska 23) w 9 oddziałach stwierdzono brak higienicznego rozkładu zajęć lekcyjnych. W omawianym przypadku zostało wszczęte postępowanie administracyjne. Zarządzający placówką usunął nieprawidłowości w ciągu 7 dni. W związku z powyższym umorzono postępowanie zgodnie z art. 105 §1 kpa.

9. Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach

Przeprowadzone kontrole sanitarne w okresie od stycznia do grudnia 2016r. odnośnie realizacji §8 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U.2003, nr 6, poz. 69 ze zm.) w zakresie dostępu do ciepłej bieżącej wody w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów wykazały, że omawiane zagadnienie uległo znacznej poprawie.

Dąbrowa Górnicza

Jedynie Szkoła Podstawowa nr 18 w Dąbrowie Górniczej nie dysponuje instalacją ciepłej wody przy wszystkich umywalkach w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów.

Dzieci i młodzież to grupa wiekowa najbardziej narażona na infekcje, choroby zakaźne i wirusowe. Dlatego też, w trosce o ich zdrowie i ukształtowanie prawidłowych nawyków higienicznych należy dążyć, aby dostęp do ciepłej bieżącej wody zapewniony był przy każdej umywalce. W roku 2018 wydano 1 decyzję administracyjną zobowiązującą Dyrektora placówki do poprawy istniejącego stanu sanitarno- higienicznego. Kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie nieprawidłowości w omawianym roku sprawozdawczym.

Powiat będziński

W roku sprawozdawczym szkoły, które do tej pory nie zapewniały ciepłej wody przy wszystkich umywalkach, w wyniku przeprowadzonych remontów i modernizacji, zapewniają właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej.

10. Możliwość pozostawienia przez uczniów części podręczników i przyborów szkolnych

Skontrolowane szkoły w 100% zapewniły uczniom możliwość pozostawienia na terenie placówki części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z § 4a Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U.2003 nr 6, poz. 69 ze zm.)

Dąbrowa Górnicza

Zgodnie z ogłoszoną przez Panią Annę Zalewską Minister Edukacji Narodowej akcją rozpoczętą 1 października 2018r. - Ogólnopolski Dzień tornistra- wykonano ponadplanowe przedsięwzięcie dotyczące oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego Dąbrowie Górniczej wspólnie z pracownikami Kuratorium Oświaty w 2 szkołach podstawowych przeprowadzili ocenę w w/w zakresie. Zgodnie z przedmiotem badania zważono łącznie 528 uczniów z 26 oddziałów oraz ich plecaki. Plecaki zważono z całą zawartością, którą uczeń przyniósł do szkoły. Ocena wykazała, że 483 uczniów tj. 91% nosi ciężar tornistra w przedziale 10%-15% swojej wagi ciała. Natomiast ciężar plecaka u 45 uczniów tj. 9% przekraczał 15% masy ich ciała. Przeciążenie plecaków, jak pokazuje analiza, wynika nie tylko ze zbyt dużej liczby książek i zeszytów. Uczniowie noszą w swoich plecakach więcej niż jeden piórnik, notatniki, pamiętniki, maskotki, termosy, butelki z napojami i pojemniki z drugim śniadaniem. Wysłano 2 wystąpienia do Dyrektorów placówek w celu eliminacji zbędnego obciążenia ucznia i podjęcia ścisłej współpracy z rodzicami w zakresie nauczania dzieci racjonalnego pakowania tornistrów i usuwania z nich niepotrzebnych rzeczy.

Powiat będziński

Zgodnie z ogłoszoną przez Panią Annę Zalewską Minister Edukacji Narodowej akcją rozpoczętą 1 października 2018r. - Ogólnopolski Dzień tornistra- wykonano ponadplanowe przedsięwzięcie dotyczące oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego Dąbrowie Górniczej wspólnie z pracownikami Kuratorium Oświaty w 4 szkołach podstawowych przeprowadzili ocenę w w/w zakresie. Zgodnie z przedmiotem badania zważono łącznie 1164 uczniów z 65 oddziałów oraz ich plecaki. Plecaki zważono z całą zawartością, którą uczeń przyniósł do szkoły.

Ocena wykazała, że 958 uczniów tj. 82% nosi ciężar tornistra w przedziale 10%-15% swojej wagi ciała. Natomiast ciężar plecaka u 206 uczniów tj. 18% przekraczał 15% masy ich ciała.

Przeciążenie plecaków, jak pokazuje analiza, wynika nie tylko ze zbyt dużej liczby książek i zeszytów. Uczniowie noszą w swoich plecakach więcej niż jeden piórnik, notatniki, pamiętniki, maskotki, termosy, butelki z napojami i pojemniki z drugim śniadaniem. Wysłano 4 wystąpienia do Dyrektorów placówek w celu eliminacji zbędnego obciążenia ucznia i podjęcia ścisłej

współpracy z rodzicami w zakresie nauczania dzieci racjonalnego pakowania tornistrów i usuwania z nich niepotrzebnych rzeczy.

11. Podsumowanie i wnioski

W dalszym ciągu należy podejmować działania zmierzające do:

- poprawy i zapewnienia właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów w publicznych i niepublicznych szkołach,
- popularyzacji profilaktyki higieny czystych rąk,
- zintensyfikowaniu działań zmierzających do eliminacji stanowisk pracy uczniów/przedszkolaków, które nie są dostosowane do wymagań ergonomii,
- zwrócenia uwagi nauczycielom i dzieciom na problem przeciążonych plecaków będących przyczyną wad postawy.

VIII. WARUNKI PRACY W ZAKŁADACH PRACY

POWIAT BĘDZIŃSKI

1. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy oraz nadzór nad czynnikami szkodliwymi.

W roku 2018 objętych nadzorem było **251** zakładów pracy, w których było zatrudnionych **11605** pracowników. Liczba podmiotów gospodarczych będących w ewidencji w stosunku do roku poprzedniego się zwiększyła się o 10 zakładów, natomiast zatrudnienie w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyło się o ponad 500 osób. Od kilku lat obserwuje się wzrost liczby małych przedsiębiorstw zatrudniających kilku pracowników głównie w sektorze usług i handlu. I przetwórstwa odpadów. Nadal znaczna ilość nadzorowanych zakładów (65%) to zakłady zatrudniające do 100 pracowników.

Kontrolowano przestrzeganie przez pracowników przepisów dotyczących bezpiecznych warunków pracy oraz stan higieniczno - sanitarny pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych. Nadzorowano również przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących substancji i preparatów chemicznych, szkodliwych czynników biologicznych, czynników rakotwórczych i mutagennych. Skontrolowano **96** zakładów i przeprowadzono **123** kontrole. W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wydano **23** decyzje administracyjne, którymi zobowiązano strony do wykonania **68** nakazów.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia
- niewłaściwy stan sanitarno higieniczny pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych
- brak rejestru pomiarów i karty badań
- brak lub nieprawidłowo sporządzona ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy
- przekroczenia dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych
- brak instrukcji stanowiskowych
- nieprawidłowe oznakowanie substancji i mieszanin chemicznych

Poprawę warunków pracy uzyskano poprzez niżej wymienione działania techniczne i organizacyjne:

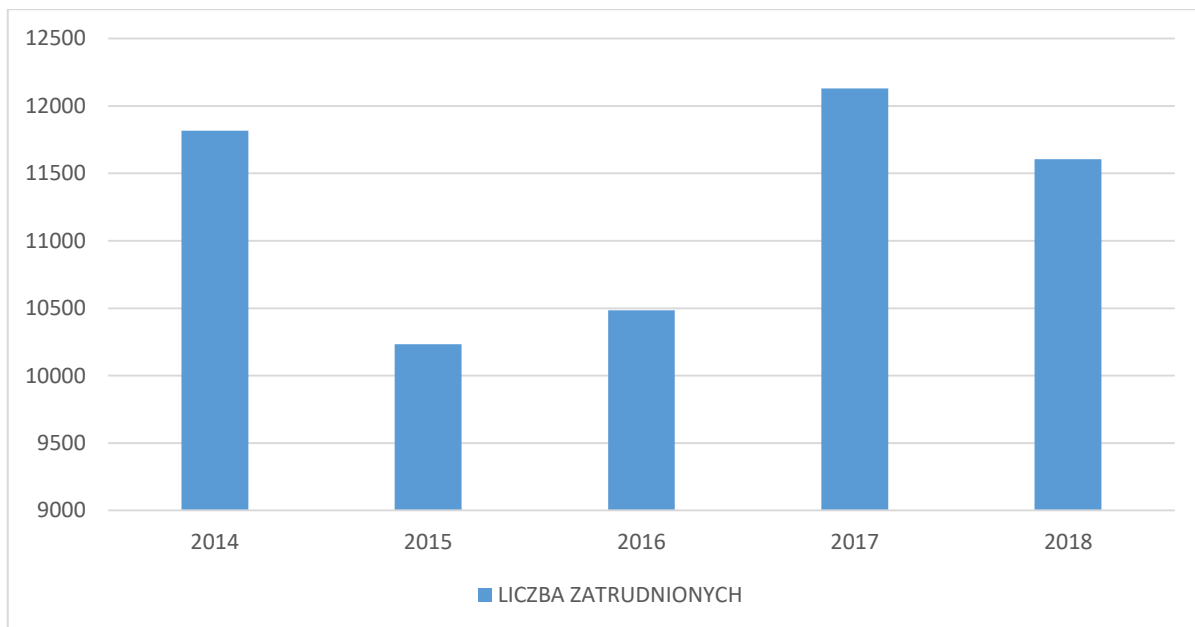
- systematyczne obniżanie stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy
- opracowanie i wdrożenie programu mającego na celu ograniczenie narażenia na hałas
- wymianę niesprawnego wyposażenia i remonty pomieszczeń socjalnych
- wyposażenie pracowników w odzież roboczą i ochronną oraz indywidualne środki ochrony osobistej,
- szkolenie pracowników w zakresie stosowania urządzeń i sprzętu ochronnego w procesie pracy na stanowiskach gdzie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych norm.
- aktualizowanie oceny ryzyka zawodowego, oraz informowanie o zagrożeniach na poszczególnych stanowiskach pracy

Kontrole wykazały przekroczenie dopuszczalnych wartości natężenia hałasu w 10 zakładach w których w narażeniu na ten czynnik szkodliwy narażonych jest łącznie 200 pracowników w tym 52 osoby na drgania mechaniczne a przekroczenie dopuszczalnych wartości w stężenia pyłów stwierdzono w 2 zakładach (narażonych łącznie 29 osób). W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami stężenia pyłu, oraz natężenia hałasu na stanowiskach pracy zostało wydanych **8** decyzji nakazujących likwidację przekroczeń. W wyniku tych działań poprawiono warunki pracy

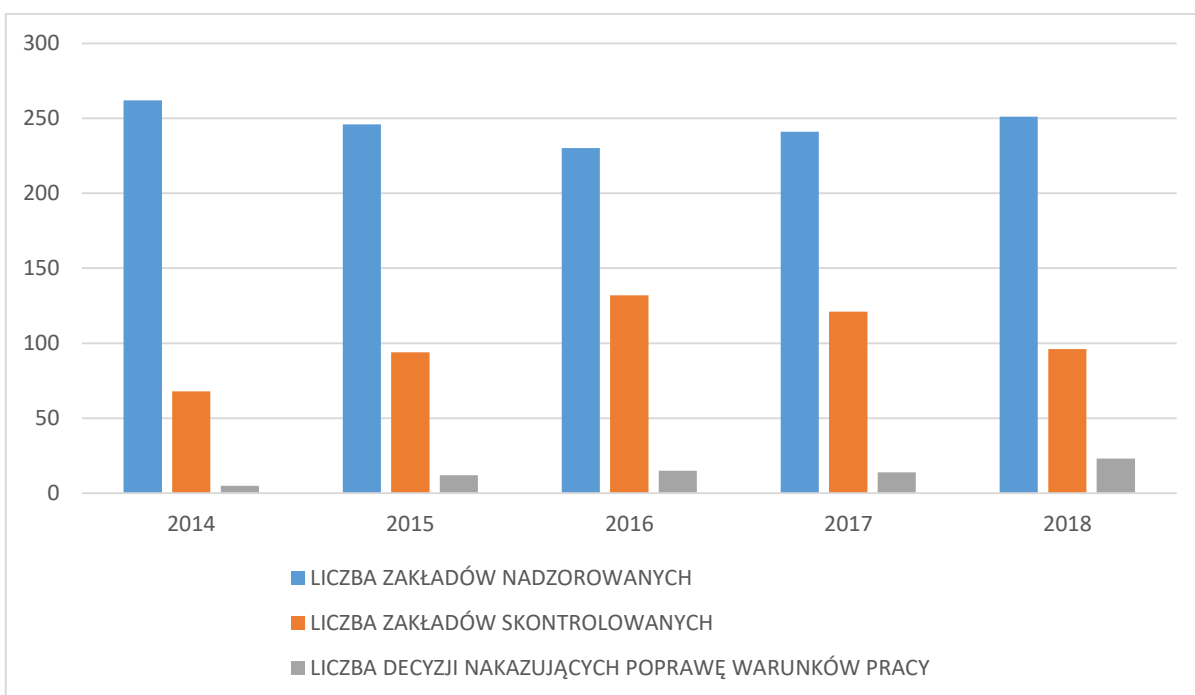
BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

zakresie narażenia na hałas dla 33 pracowników. W 7 skontrolowanych zakładach (narażonych 167 osób) opracowano i wdrożono program zabezpieczenia przed szkodliwym działaniem hałasu i drgań mechanicznych na organizm człowieka.

PORÓWNANIE PODSTAWOWYCH WSKAŹNIKÓW W ZAKRESIE NADZORU BIEŻĄCEGO W LATACH 2014-2018

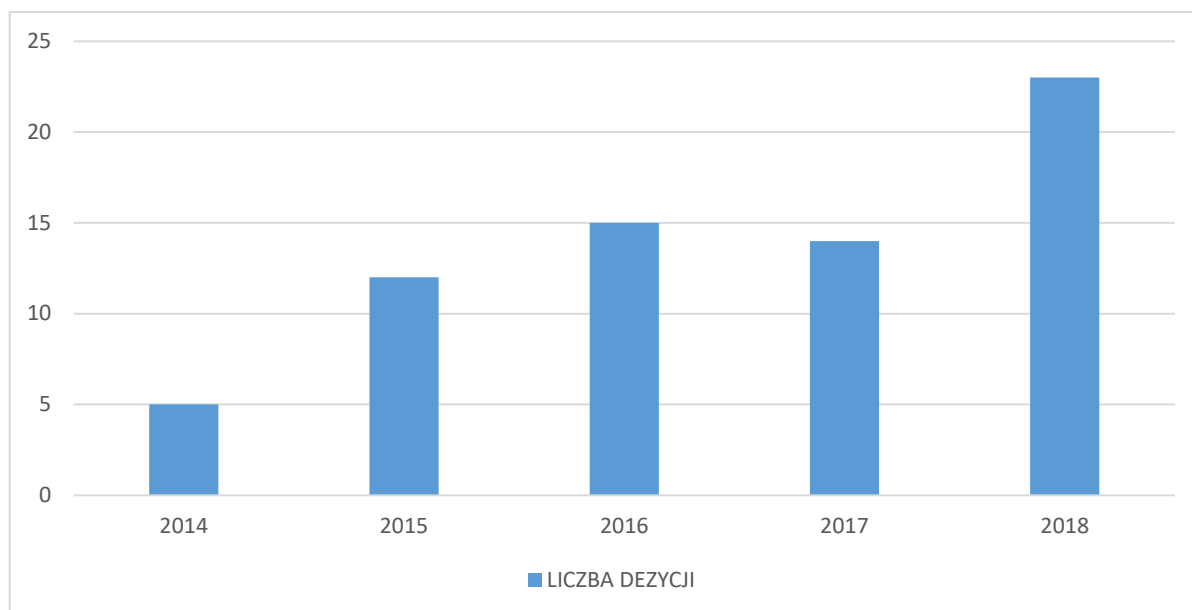


Liczba zatrudnionych w zakładach pracy w latach 2014-2018



Liczba wydanych decyzji w zakładach skontrolowanych oraz nadzorowanych

w latach 2014-2018



Liczba wydanych decyzji w latach 2014-2018

2. Substancje i preparaty chemiczne w środowisku pracy

W 2018 r. sprawowano nadzór nad 10 podmiotami wprowadzającymi do obrotu, substancje i mieszaniny chemiczne i 3 producentami substancji chemicznych. Kontrolowano sposoby bezpiecznego stosowania substancji i mieszanin chemicznych na stanowiskach pracy. Przeprowadzono 17 kontroli w tym zakresie.

Podczas kontroli sprawdzano: klasyfikację substancji i mieszanin chemicznych wprowadzanych do obrotu, oznakowanie opakowań, oceniano poprawność kart charakterystyk substancji i mieszanin chemicznych wykorzystywanych w działalności zawodowej, kontrolowano również warunki bhp podczas stosowania substancji i mieszanin chemicznych. Zostały wydane 3 decyzje nakazujące między innymi sporządzenie instrukcji dotyczących bezpiecznego stosowania substancji niebezpiecznych, zaopatrzenia się w aktualne charakterystyki, z którymi powinni być zapoznani pracownicy na poszczególnych stanowiskach pracy jak również wykonanie właściwego oznakowania opakowania wprowadzanej do obrotu mieszaniny chemicznej.

W ramach programu o przeciwdziałaniu narkomanii sprawowano nadzór nad stosowaniem lub wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych, mogących pełnić rolę prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 lub mieszanin zawierających te substancje. Przeprowadzono kontrole w 3 zakładach produkcyjnych stosujących prekursory narkotykowe oraz w 1 punkcie handlowym wprowadzającym do obrotu prekursory. Kontrole wykazały, że ilość zakupionych substancji odpowiada zużyciu w procesach technologicznych i jest wykorzystywana zgodnie z ich przeznaczeniem. Prowadzący sprzedaż prekursorów narkotyków prowadzą ewidencję osób realizujących zakupy tych produktów.

W III kwartale 2018 roku prowadzono postępowanie administracyjne sprawy przekazanej z Komendy Miejskiej Policji w Bielsku Białej związku z zatrzymaniem osoby z powiatu Będzińskiego co do której istniało podejrzenie, że wprowadzała do obrotu środki zastępcze (dopalacze).

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych przeprowadzono 4 kontrole podczas których zwracano szczególną uwagę: czy produkty biobójcze posiadają pozwolenie Ministra Zdrowia, czy zawierają dozwolone

ne substancje czynne i czy posiadają aktualną datę ważności. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. Kontrola u dystrybutora mieszaniny biobójczej stosowanej powszechnie do uzdatniania wody basenowej ujawniła nieprawidłowości w karcie charakterystyki. Wykryte nieprawidłowości zostały usunięte w trakcie trwania kontroli.

3. Czynniki biologiczne

W zakładach produkujących żywność, w piekarniach, ubojniach drobiu, w placówkach ochrony zdrowia, laboratoriach diagnostycznych oraz w zakładach zajmujących się gospodarką odpadami i oczyszczaniem ścieków, kontrolowano przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne. W ewidencji nadzorowanych podmiotów znajdują się **74** tego typu zakłady.

W trakcie przeprowadzonych kontroli w **21** zakładach zwracano uwagę na: ocenę ryzyka zawodowego na czynniki biologiczne, szkolenia pracowników z zakresu szkodliwego działania czynników biologicznych, wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej, stan sanitarny pomieszczeń pracy (możliwość mycia i dezynfekcji oraz warunków do przechowywania, prania i odkażania odzieży ochronnej i roboczej) a także sprawdzono instrukcje i procedury bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi.

Przeprowadzono **22** kontrole, Stwierdzono przestrzeganie wymagań higieniczno sanitarnych określonych w przepisach bezpieczeństwa i higieny pracy, oraz prowadzenie niezbędnej dokumentacji pracowniczej dla osób narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne 2 i 3 grupy zagrożenia. Wydano **1** decyzję w sprawie przechowywania odzieży ochronnej i osobistej.

4. Czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

W 2018r. w ewidencji było **8** zakładów, w których na stanowiskach pracy występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne.. Przeprowadzono **7** kontroli w zakładach pracy oraz **5** kontroli dotyczących nadzoru nad pracami związanymi z usuwaniem materiałów zawierających azbest. Przed planowanym terminem rozpoczęcia prac usuwania materiałów budowlanych zawierających azbest z elewacji budynków lub pokryć dachowych pracodawcy dokonali 31 zgłoszeń. Wszystkie firmy wykonujące prace były z poza obszaru nadzorowanego przez PSSE Dąbrowa Górnicza . Kontrolowano dokumentację w zakresie badań lekarskich, szkoleń dotyczących prowadzenia pracy przy usuwaniu azbestu, oznakowania stref ochronnych, oraz rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na pył azbestowy. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwięcej pracowników zatrudnionych w narażeniu na czynniki rakotwórcze występuje w zakładach:

- Elektrociepłownia „Będzin” S.A. w Będzinie - (wodzian hydrazyny i mazut)
- Południowy Koncern Energetyczny S.A. w Będzinie Tauron Wytwarzanie - (wodzian hydrazyny)
- w zakładach opieki zdrowotnej - (promieniowanie jonizujące)

Pracodawcy prowadzą ewidencję pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze w środowisku pracy i przesyłają terminowo informację o czynnikach rakotwórczych.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakładach, w których występują czynniki rakotwórcze, zwracano uwagę na działania profilaktyczne obejmujące ograniczenie lub eliminację czynnika rakotwórczego, ograniczenie liczby pracujących z czynnikami rakotwórczymi do niezbędnego minimum, zmniejszenie czasu ekspozycji oraz stosowanie właściwej wentylacji, poddawanie pracowników specjalistycznym badaniom lekarskim.

5. Interwencje

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej w 2018 roku rozpatrywał ogółem **3** interwencje, które dotyczyły uciążliwości zakładu dla okolicznych mieszkańców z terenu Sławkowa i Będzina, (ze względu na emisję pyłów i hałasu). Przeprowadzono 2 kontrole i zawarte w protokołach informacje o ujawnionych nieprawidłowościach przesłano zgodnie z kompetencją do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska oraz Starostwa Powiatowego w Będzinie.

6. Choroby zawodowe

W 2018 roku sporządzono 14 kart oceny narażenia zawodowego i wydano 6 decyzji stwierdzające chorobę zawodową:

- zespół cieśni w obrębie nadgarstka (1)
- alergiczne kontaktowe zapalenie skóry (1)
- borelioza (1)
- rak płuca (1)
- pylica krzemowa płuc (1)
- zmiany przerostowe fałdów głosowych (1)

DĄBROWA GÓRNICZA

1. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy oraz nadzór nad czynnikami szkodliwymi

W roku **2018** pod nadzorem pozostawały **222** zakłady pracy, w których zatrudnionych było **23900** osób. Liczba podmiotów gospodarczych będących w ewidencji w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o 3 zakłady, a zatrudnienie wzrosło o 1278 osób. Likwidacji uległy zakłady, które zatrudniały od kilku do kilkudziesięciu pracowników. Wzrost zatrudnienia wynika między innymi z utworzenia nowych firm na obszarze ArcelorMittal Poland S.A. zajmujących się odzyskiem i przerobem odpadów złomu z procesów technologicznych Huty. Przeważająca ilość zakładów przemysłowych zlokalizowana jest w strefach ekonomicznych w obrębie ArcelorMittal Poland S.A. i JSW KOKS Oddział Przyjaźń.

Kontrolowano przestrzeganie przez pracodawców przepisów dotyczących bezpiecznych warunków pracy oraz właściwego stanu higieniczno - sanitarnego pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych. Kontrolowano poziom stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących substancji i mieszanin chemicznych, szkodliwych czynników biologicznych, czynników rakotwórczych i mutagennych.

Skontrolowano **92** zakłady i przeprowadzono **137** kontroli. W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wydano **22** decyzje administracyjne, którymi zobowiązano strony do wykonania **107** nakazów.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w 5 zakładach
- przekroczenia NDS i N czynników szkodliwych na stanowiskach pracy w 7 zakładach
- brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy w 2 zakładach
- brak rejestru pomiarów i karty badań w 5 zakładach
- brak programu działań, zmierzających do ograniczenia narażenia hałasu w 2 zakładach
- niewłaściwy stan higieniczno sanitarny pomieszczeń socjalnych i pomieszczeń pracy - 3zakłady

W 2018 roku stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych normatywów czynników szkodliwych dla zdrowia w 9 skontrolowanych zakładach pracy.

W warunkach przekroczenia NDN hałasu jest zatrudnionych 197 pracowników, w przekroczeniu stężenia pyłu zatrudnionych 12 pracowników, oraz w przekroczeniu NDS czynników chemicznych ogółem 26 osób.

W wyniku działań kontrolnych poprawiono warunki pracy poprzez obniżenie stężenia manganu do wartości dopuszczalnych na stanowiskach spawania dla **26** pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia dopuszczalnych norm. W zakładach pracy w których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych wartości natężenia hałasu na stanowiskach pracy zostały opracowane docelowe plany obniżenia hałasu w środowisku pracy oraz wdrożono programy zabezpieczenia pracowników przed szkodliwym działaniem hałasu i drgań mechanicznych na organizm człowieka.

Najczęściej stwierdzane zagrożenia czynnikami szkodliwymi w środowisku pracy występują w zakładzie Hutniczym ArcelorMittal Poland S.A. JSW Koksownia Przyjaźń Sp. z o.o. oraz w przedsiębiorstwach wykonujących prace remontowe w obiektach tych dwóch przedsiębiorstw.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

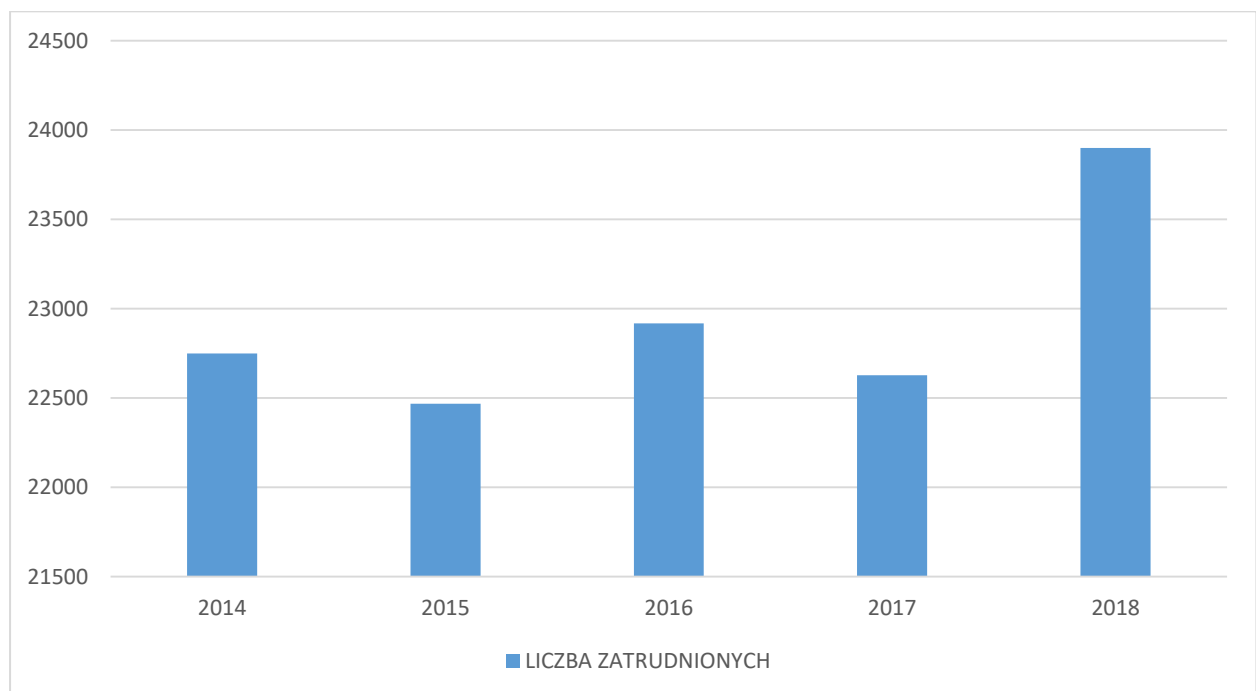
Właściciel ArcelorMittal w celu obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy oraz ograniczenia emisji zapylenia na obszary otaczające zakład hutniczy przeprowadza modernizację obiektów technologicznych w celu hermetyzacji procesu rozlewnia stali w zakładzie Stalowni oraz w obiektach Spiekalni i Zakładu Wielkich Pieców. Systematyczne działania kontrolne stanowisk pracy, oraz podjęte działania modernizacyjne wpływają zdecydowanie na poprawę warunków pracy dla zatrudnionych pracowników. W 2018r w porównaniu do roku poprzedniego zmniejszyła się ilość rozpoznanych chorób zawodowych wśród pracowników huty.(2017 rok - 6 chorób zaw.) W 2018r stwierdzono 3 choroby:

- obustronny trwały ubytek słuchu – 1, zespół cieśni w obrębie nadgarstka -1, okołostawowe zapalenie barku- 1 w 2017roku rozpoznano 6 chorób zawodowych.

Poprawę warunków higieniczno – sanitarnych uzyskano przez wyposażenie pracowników w indywidualny sprzęt i środki ochrony osobistej odpowiedni do wykonywanych czynności zawodowych, zastosowanie urządzeń i narzędzi mechanicznych eliminujących pracę fizyczną, oraz zmiany organizacyjne ograniczające czas ekspozycji na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia.

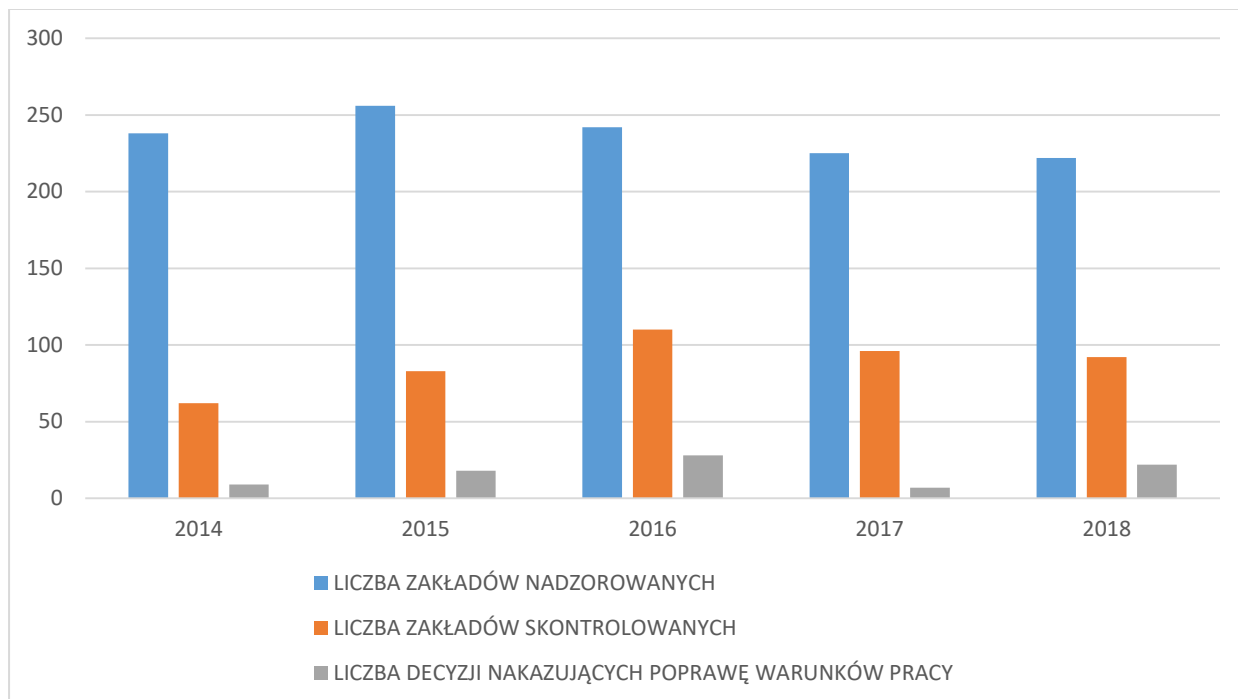
W JSW KOKS Zakład Przyjaźń. przeprowadzono kontrole stanowisk pracy wydziału węglowodnych, ilości zużytych prekursorów narkotyków kategorii 2 oraz kontrolę kart charakterystyki substancji chemicznych stosowanych w procesie oczyszczania gazu koksowniczego (produkcji) węglowodnych. Kontrola ujawniła niewłaściwy stan techniczny i sanitarny pomieszczenia socjalnego w jednym z obiektów technologicznych. W wyniku nałożonej na zakład decyzji administracyjnej pracodawca dokonał remontu pomieszczenia i wyposażenia technicznego.

**PORÓWNANIE PODSTAWOWYCH WSKAŹNIKÓW W ZAKRESIE NADZORU BIEŻĄCEGO
W LATACH 2014-2018.**

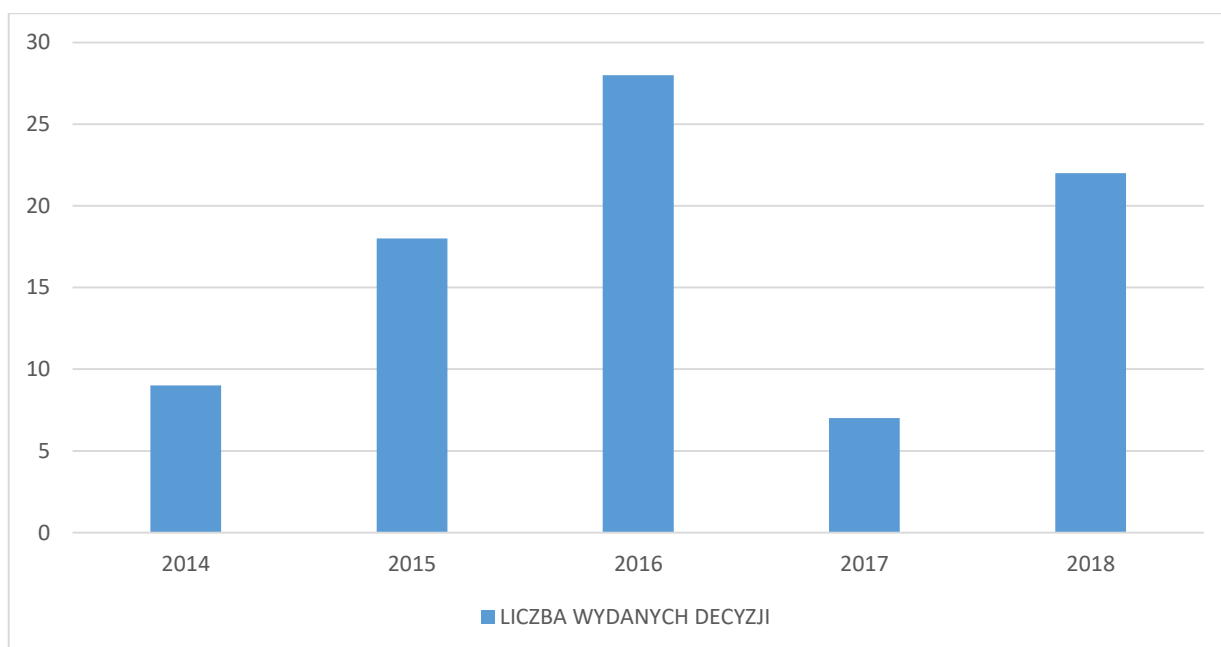


Liczba zatrudnionych w zakładach pracy w latach 2014-2018

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA



Liczba wydanych decyzji w zakładach skontrolowanych oraz nadzorowanych w latach 2014-2018



Liczba wydanych decyzji w latach 2014-2018

2. Substancje i mieszaniny chemiczne w środowisku pracy

W 2018 roku sprawowano nadzór nad 7 podmiotami wprowadzającymi do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne, 173 zakładami stosującymi w działalności zawodowej chemikalia, oraz 3 producentami substancji i mieszanin chemicznych.

Przeprowadzono 14 kontroli dotyczących substancji i mieszanin chemicznych. Podczas kontroli sprawdzano: poprawność klasyfikacji substancji i mieszanin chemicznych wprowadzanych do obrotu, oznakowanie opakowań, oceniano poprawność kart charakterystyk substancji i mieszanin chemicznych wykorzystywanych w działalności zawodowej, kontrolowano również przestrzegania warunków bhp podczas stosowania substancji i mieszanin chemicznych.

Przeprowadzone kontrole wykazały nieprawidłowości w 3 zakładach stosujących substancje i mieszaniny chemiczne oraz u 1 wprowadzającego do obrotu detergent z niewłaściwym oznakowaniem opakowania. Zostały wydane 3 decyzje określające terminy usunięcia nieprawidłowości, oraz 1 decyzję wstrzymania wprowadzania do obrotu zakwestionowanego detergentu.

W IV kwartale 2018 roku przeprowadzono kontrole w ramach ogólnopolskiego programu REF-6 w zakresie oznakowania opakowania i klasyfikacji wprowadzanych do obrotu produktów chemicznych o nietypowych kształtach oraz produktów biobójczych, co do których mają zastosowanie Rozporządzenia i Dyrektywy Parlamentu Europejskiego dotyczące ograniczeń i wyłączeń niektórych przepisów. Dokumentacja w tych temacie została przekazana do Biura do Spraw Substancji Chemicznych za Pośrednictwem WSSE w Katowicach.

Biorąc czynny udział w przeciwdziałaniu narkomanii sprawowano nadzór nad stosowaniem lub wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych, mogących pełnić rolę prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3 lub mieszanin zawierających te substancje.

Przeprowadzone kontrole w 10 podmiotach (2 wprowadzających do obrotu i 8 stosujących) wykazały, że prowadzona jest ewidencjonowana sprzedaż prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3 (kwas siarkowy, kwas solny, aceton, toluen i nadmanganian potasu) a kontrolowani przedsiębiorcy wykorzystują zakupione prekursory zgodnie z przeznaczeniem.

W ramach nadzoru nad środkami zastępczymi w 1 kwartale 2018r we współpracy z KMM Policji w Dąbrowie Górniczej, przeprowadzono kontrolę w obiekcie o nazwie „punkt wydawania przesyłek” i zabezpieczono 164 próbki co do których istniało podejrzenie, że są to środki zastępcze (dopalacze). Wydano decyzję nakazującą wstrzymania wprowadzania do obrotu produktów o nieznanym składzie chemicznym na sprzedawcę, a po otrzymaniu wyników badań toksykologicznych zatrzymanych produktów, które zawierały substancje psychoaktywne została wydana decyzja o zakazie wprowadzania do obrotu zabezpieczonych produktów i ich przepadku na rzecz Skarbu Państwa. Kontynuowano współpracę z KMM policji w zakresie przekazywania wzajemnie informacji o sygnalizowanych przez mieszkańców podejrzeniach handlu środkami zastępczymi.

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych przeprowadzono 3 kontrole, podczas których zwracano szczególną uwagę: czy produkty biobójcze posiadają pozwolenie Ministra Zdrowia, czy zawierają dozwolone substancje czynne, czy znajdują się w rejestrze produktów i posiadają prawidłowe oznakowanie opakowań dla bezpiecznego ich stosowania, posiadają aktualną datę ważności. Wydano 1 decyzję na producenta zakazującą wprowadzania do obrotu produktu biobójczego, który nie posiada aktualnego pozwolenia Ministra Zdrowia z uwagi na zawartość niedozwolonej substancji czynnej.

3. Czynniki biologiczne

W ramach kontroli w zakładach produkujących żywność, ubojniach, w placówkach ochrony zdrowia, laboratoriach diagnostycznych oraz w zakładach zajmujących się gospodarką odpadami i oczyszczaniem ścieków kontrolowano przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne. W ewidencji nadzorowanych podmiotów gospodarczych znajdują się 44 zakłady, w których z czynnikami biologicznymi 2 i 3 grup zagrożenia jest zatrudnionych -1147osób.

W czasie przeprowadzonych kontroli w 20 zakładach zwracano uwagę na prawidłową ocenę ryzyka zawodowego na czynniki biologiczne, szkolenia pracowników z zakresu szkodliwego

działania czynników biologicznych, wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej, stan sanitarny pomieszczeń pracy (możliwość mycia i dezynfekcji oraz warunków do przechowywania, prania i odkażania odzieży ochronnej i roboczej), sprawdzano instrukcje i procedury bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi, oraz przeprowadzanie okresowych szczepień dla pracowników narażonych. Nie stwierdzono nieprawidłowości

4. Czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W 2018r. w ewidencji zarejestrowanych było **25** zakładów, w których występowały czynniki rakotwórcze lub mutagenne. Przeprowadzono ogółem **7** kontroli w tym 5 kontroli tematycznych i **2** kontrole prac związanych z usuwaniem materiałów zawierających azbest z budynków mieszkalnych i obiektów przemysłowych. W czasie prowadzonych czynności kontrolnych w zakładach pracy stosujących substancje lub materiały o działaniu rakotwórczym i kontroli prac usuwania azbestu sprawdzano rejestry prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi oraz rejestru pracowników wykonujących te prace, badania lekarskie, szkolenia pracowników w zakresie stosowania środków ochrony osobistej i bezpiecznej pracy w kontakcie z substancjami o działaniu rakotwórczym i mutagennym oraz czy przekazywana jest informacja do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o występowaniu czynników rakotwórczych na stanowiskach pracy.

W 2018 roku do PSSE w Dąbrowie Górniczej wpłynęło 9 zgłoszeń, przed planowanym terminem usuwania azbestu na terenie miasta. Przeprowadzono 1 kontrolę w zakładzie mającym siedzibę w Dąbrowie Górniczej. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Najwięcej pracowników zatrudnionych w narażeniu na czynniki rakotwórcze benzen, benzo(a)piren i WWA (wyższe węglowodory aromatyczne) jest w zakładach: JSW Zakład Koksownia Przyjaźń, w firmach „Zrembud” Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej i PPUH Remkoks Sp. z o.o. które świadczą usługi remontowe dla Oddziału Przyjaźń. Na czynniki o działaniu rakotwórczym (wodzian hydrazyny) stosowany w obiegach wody chłodzącej są pracownicy elektrociepłowni Tameh i AMP, oraz na promieniowanie jonizujące i cytostatyki pracownicy w zakładach opieki zdrowotnej.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakładach, w których występują czynniki rakotwórcze zwracano uwagę na działania profilaktyczne obejmujące ograniczenie lub eliminację czynnika rakotwórczego, ograniczenie liczby pracujących z czynnikami rakotwórczymi do niezbędnego minimum, stosowanie właściwej wentylacji, poddawania osób systematycznym badaniom lekarskim.

5. Interwencje

Rozpatrzono łącznie **4** interwencje które wpłynęły do działu Higieny Pracy. 3 zgłoszone przez pracowników interwencje dotyczyły niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych pomieszczeń socjalnych (szatni, umywalni, jadalni i sanitariatów) w miejscu pracy. 1 zgłoszenie w sprawie nie przestrzegania zakazu palenia tytoniu na terenie zakładu pracy. Przeprowadzono 6 kontroli we wskazanych zakładach. W 2 sprawach ukarano osoby odpowiedzialne za stwierdzone zaniedbania mandatami karnymi na kwotę 300,00zł. Pracodawcy 2 zakładów zostali zobowiązani decyzjami administracyjnymi do usunięcia nieprawidłowości w określonym terminie.

7. Choroby zawodowe

W 2018 roku wydano **5** decyzji stwierdzających chorobę zawodową.

Sporządzono 58 kart oceny narażenia zawodowego

W stosunku do roku poprzedniego liczba wydanych decyzji stwierdzających choroby zawodowe zmniejszyła się blisko trzykrotnie

Decyzje stwierdzające chorobę zawodową dotyczyły:

- pylice płuc górników kopalń (2),
- zespół cieśni w obrębie nadgarstka (1),
- obustronnego trwałego odbiorczego ubytku słuchu (1)
- przewlekłe zapalenie okołostawowe barku (1)

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

POWIAT BĘDZIŃSKI

W roku sprawozdawczym 2018 uzgodniono **13** projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta i **2** projekty zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Projekt zmiany nr 4 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Siewierz został sporządzony w celu spełnienia ustawowego wymogu wynikającego z ustawy z dnia 09.06.2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, zgodnie z którym udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane wody podziemne, w granicach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych, a także udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla, w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa. Zmiana aktualizuje dokument studium pod kątem wskazania granic udokumentowanych złóż.

Z przedstawionej dokumentacji zmiany studium Gminy Bobrowniki wynika, że dla realizacji kierunków zmian rozwoju przestrzennego wyznaczono tereny obejmujące: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowo – usługowej projektowane; tereny zabudowy usługowej projektowane; tereny zabudowy usługowej sportu i rekreacji projektowane; tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług projektowane; tereny zieleni urządzonej projektowane; teren zieleni urządzonej oraz teren zabudowy usługowej sportu i rekreacji; tereny dróg publicznych projektowane klasy dojazdowej; teren wskazany do zalesienia. Przedmiotowe tereny obejmują zarówno nowe obszary przeznaczone do zainwestowania jak i obszary, na których przewiduje się jedynie zwiększenie zakresu funkcji, jej zmianę bądź zwiększenie parametrów zabudowy. Na obszarze gminy dominuje zabudowa jednorodzinna o niskiej intensywności i zabudowa mieszkaniowo – usługowa (drobny handel, rzemiosło itp.). Obiekty produkcyjno – usługowe, składy i magazyny rozmieszczone są pojedynczo w obrębie poszczególnych sołectw i nie tworzą większych skupisk. Znaczną część gminy pokrywają lasy, pola uprawne i nieużytki. Ustalenia studium zachowują istniejące tereny zabudowy zabudowane w dotychczasowym użytkowaniu. Ograniczone zostają natomiast powierzchnie terenów nieużytków i pól uprawnych oraz tereny zieleni nie urządzonej na rzecz nowych terenów zabudowy usługowej, mieszkaniowo – usługowej i obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług.

Celem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego położonego w granicach miasta Siewierz jest m.in. zmiana przeznaczenia miejsc postojowych, terenów dróg wewnętrznych na teren zabudowy usługowej użyteczności publicznej i zabudowy mieszkaniowej, dodatkowe ustalenie w projekcie zmiany planu to wprowadzenie stacji paliw na terenie zabudowy usługowej użyteczności publicznej i zabudowy mieszkaniowej. Mając powyższe na uwadze na przedmiotowym terenie gminy Siewierz mogą wystąpić warunki do powstania awarii mogących mieć niekorzystny wpływ na środowisko naturalne miasta.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladzi dla terenu pomiędzy ulicą Będzińską, drogą krajową DK86, nasypem kolejowym wskazuje następujące przeznaczenie terenów m.in tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; tereny zabudowy usługowej; tereny zabudowy usługowo – mieszkalnej; tereny zabudowy usługowo – produkcyjnej w tym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²; tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej.. Ze względu na bliskie sąsiedztwo terenów „wrażliwych” opinia sanitarna została wydana z warunkiem uwzględnienia w tekście projektu planu zapisu, że dla terenów oznaczonych symbolem U/UC (tereny zabudowy usługowo – produkcyjnej w tym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²), PU (tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej) graniczących z terenami MN– (tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) – ustala się

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

realizację usług przy granicy terenu, natomiast w części środkowej realizację obiektów produkcyjnych oraz z warunkiem urządzenia zieleni izolacyjnej pomiędzy terenami 1PU i 13 MN (tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej). Projekt planu ponownie został poddany opiniowaniu przez tutejszy organ. W obszarze planu stwierdzono bezpośrednie sąsiedztwo terenu zabudowy usługowo – produkcyjnej w tym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² z zabudową mieszkaniową. Bliska lokalizacja wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, zabudowy usługowo – produkcyjnej przy terenach zabudowy usługowo – mieszkalnej powoduje konflikty społeczne związane z uciążliwościami powodowanymi przez inwestycje powstające na tych terenach. W związku z powyższym opinia sanitarna została wydana pod warunkiem wydzielenia nieprzekraczalnej linii zabudowy dla terenu 9U/UC łączącego się z terenem 2U/MN, dla terenu 5U/UC łączącego się z terenem 3U/MN i 4U/MN dla terenu 8U/UC łączącego się z terenem 5U/MN w celu ochrony terenów zabudowy mieszkaniowej.

W projekcie planu miasta Czeladź dla terenu pomiędzy ulicami: Staszica, Szpitalną, Wojkowicką, Rolniczą, granicą administracyjną z miastem Siemianowice Śląskie wyznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej, tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej, składów i magazynów. Ze względu na bliskie sąsiedztwo terenów zabudowy mieszkaniowej z terenami produkcyjnymi i usługowymi opinię sanitarną wydano z warunkiem uwzględnienia w tekście projektu planu zapisu, że dla terenu oznaczonego symbolem PU (tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej, składów i magazynów) graniczącego z terenem MN (tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) – ustala się realizację usług przy granicy terenu, natomiast w części środkowej realizację obiektów produkcyjnych. Burmistrz Miasta Czeladź ponownie zwrócił się do tutejszego organu o opinię do ww. projektu planu. W przedłożonej dokumentacji nie uwzględniono warunku podanego w opinii sanitarnej. Wobec powyższego nową opinię sanitarną wydano również pod warunkiem lokalizacji zabudowy usługowej terenu 1PU i 4PU przy granicy z terenami odpowiednio 4 MN i 18 MN w celu ochrony zabudowy mieszkaniowej przed oddziaływaniem obiektów produkcyjnych.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź dla terenu pomiędzy ul. Wiejską, ul. Nowopogońską, nasypem kolejowym, granicą administracyjną z miastem Sosnowiec, drogą KDG wyznaczył tereny m.in. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, mieszkaniowo – usługowej, usługowo – mieszkaniowej wielorodzinnej, usługowej, tereny zabudowy usługowej – usług publicznych, tereny zabudowy usługowo – produkcyjnej. Opinię sanitarną do przedmiotowego planu została wydana z warunkiem uwzględnienia w tekście planu zapisu, że dla terenu oznaczonego symbolem S4.24PU (terenów zabudowy usługowo – produkcyjnej) ustala się realizację usług przy granicy terenu, natomiast w części środkowej realizację obiektów produkcyjnych. Dokumentacja do projektu przedmiotowego planu ponownie została przedłożona do opiniowania przez tutejszy organ. W przedłożonych dokumentach uwzględniono warunek podany w opinii sanitarnej Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej poprzez wprowadzenie zakazu lokalizacji na terenie oznaczonym symbolem S4.22PU i S4.24PU w pasie o szerokości 50 m zabudowy produkcyjnej od strony granic z terenami S4.21U/MW i S4.25MW. Niemniej jednak w dokumentacji znalazła się zmiana przeznaczenia terenu na którym znajduje się istniejące ujęcie wody z terenu zabudowy usługowej na teren zabudowy usługowo – produkcyjnej z możliwością lokalizacji m.in. stacji paliw, stacji obsługi technicznej samochodów, stacji diagnostycznych czy myjni samochodowych co może przyczynić się do pogorszenia parametrów określających stan jakości wody czerpalnej z tego ujęcia, również zła jakość wody może wynikać z braku stref ochronnych wokół ujęcia. Wobec powyższego opinia sanitarna została wydana z warunkiem uwzględnienia w tekście projektu planu zapisu, że teren oznaczony symbolem S4.22PU ustala się jako teren usługowy w części obszaru dotyczącego istniejącego ujęcia triasowego wody wraz z ograniczeniami wynikającymi z podanej definicji zabudowy usługowej.

Celem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź dla terenu pomiędzy ulicami: Będzińską, Grodziecką, nasypem kolejowym, granicą administracyjną z miastem Będzin jest wyznaczenie terenów m.in. pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, wielorodzinną, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług, tereny zabudowy usługowej, tereny zabudowy transportowej i gospodarki magazynowej. Tylko niewielka część terenów w granicach planu jest zabudowana. Tereny niezabudowane to najczęściej pola orne lub nieużytki porolne, miejscami zadrzewione lub zakrzaczone. Projekt planu zdecydowaną większość terenów otwartych przeznacza pod zabudowę. Projekt planu wprowadza ograniczenia w zagospodarowaniu terenów poprzez wprowadzenie wskaźników maksymalnej powierzchni zabudowy i minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. W obszarze planu obowiązuje zakaz lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Na terenie parku logistycznego wyznaczono linie nieprzekraczalnej zabudowy. Teren parku logistycznego od terenu zabudowy mieszkaniowej został oddzielony terenem zieleni izolacyjnej.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź dla terenu w rejonie ulic: Będzińskiej, Staszica, 1 Maja, Katowickiej, Borowej, drogi KDG przeznacza obszary pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnnej, mieszkaniowej i usług, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług, tereny zabudowy usługowej i mieszkaniowej, tereny zabudowy usługowej, usług administracji, usług oświaty, tereny zabudowy usług pomocy społecznej, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej. Większość terenów w granicach planu jest zagospodarowana. W granicach planu znajduje się ok. 20 ha terenów otwartych, potencjalnie możliwych do zabudowy, z czego projekt planu przeznacza pod zabudowę ok. 12,5 ha, a pozostałe 7,5 ha przeznacza pod zielen. Projekt planu wprowadza ograniczenia w zagospodarowaniu terenów poprzez wprowadzenie wskaźników maksymalnej powierzchni zabudowy i minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. W obszarze planu obowiązuje zakaz lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

Projekt miejscowego planu gminy Mierzęcice dotyczący miejscowości Boguchwałowice dla terenu położonego pomiędzy ul. Swobody i ul. Parkową wyznacza nowoprojektowane tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy rekreacyjnej indywidualnej.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mierzęcice (Sołectwo Mierzęcice – ośrodek zdrowia, rejon skrzyżowania ulic Wolności oraz Gminnej, Sołectwo Mierzęcice Osiedle) proponuje zmiany w strukturze przestrzennej i przeznaczeniu terenów w stosunku do istniejącego użytkowania i zagospodarowania, projekt planu wyznacza nowoprojektowane tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowę usługową, tereny zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności. Przeznaczenie podstawowe terenów obejmuje zabudowę mieszkaniową jednorodziną z dopuszczeniem usług towarzyszących z zakresu: zdrowia, edukacji, handlu detalicznego, gastronomii, sportu i rekreacji oraz usług konsumpcyjnych służących zaspakajaniu potrzeb osobistych mieszkańców.

Gmina Mierzęcice w projekcie planu dotyczącego miejscowości Toporowice przeznaczyła obszar pod tereny m.in. zabudowy mieszkaniowej, usług publicznych. Przeznaczenie podstawowe terenu obejmuje zabudowę mieszkalną jednorodziną z dopuszczeniem usług towarzyszących z zakresu zdrowia, edukacji, handlu detalicznego, gastronomii, sportu i rekreacji, usług konsumpcyjnych służących zaspokojeniu potrzeb osobistych mieszkańców.

Celem projektu dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina dla dzielnicy Grodziec przy ul. Wolności było przeznaczenie obszaru przede wszystkim pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną oraz jednorodziną w tym częściowo z towarzyszącą lub równoważną funkcją usługową oraz wyłącznie pod funkcję usługową lub z garażami.

Wykonano **75** uzgodnień warunków zabudowy. Inwestycje, których dotyczyły wnioski to w przeważającej większości budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. Ustalane warunki zabu-

dowy i zagospodarowania terenu dla budownictwa mieszkaniowego nawiązywały do istniejącego zagospodarowania terenu.

Wydano **12** opinii stwierdzających potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Dotyczyły one m.in. instalacji odzysku odpadów tworzyw sztucznych; budowy terminalu przeładunkowego w Sławkowie; rozbudowy hali produkcyjnej zakładu Panatoni Europe; budowy Centrum Produkcyjno – Logistyczno – Magazynowego; budowy zespołu hal magazynowych; budowy parku logistyczno – produkcyjno – magazynowego; budowy zespołu budynków magazynowych.

Wydano **23** opinie stwierdzające brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko m.in. dla odtworzenia stacji przygotowania wody zdemineralizowanej oraz uciepłwienia bloku nr 10 wraz z dostosowaniem układów wyprowadzania ciepła w Tauron Wytwarzanie Oddział Elektrownia Łągisza; przebudowy gazociągu relacji Dąbrowa Górnicza – Szopienice; rekultywacji historycznego Centrum Siewierza; rozbudowy dróg; punktu skupu złomu; przebudowy gazociągu.

Wydano **7** uzgodnień przed wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć realizowanych głównie na obiektach przemysłowych.

W tym wydano 2 opinie sanitarne nie uzgadniające przed wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia dla przedsięwzięcia inwestycyjnego pn.: „Magazyn surowców energetycznych w postaci węgla z funkcją sprzedaży detalicznej i hurtowej oraz linią do produkcji paliw kwalifikowanych i linią do pakowania węgla w Będzinie” przewidzianego do realizacji na działkach o nr 13, 15/1, 39/3, 39/4, 39/5 k.m. 54 przy ul. Kościuszki w Będzinie. Opinie negatywne wydano ze względu na brak w raporcie oddziaływania na środowisko analizy oddziaływania drgań mechanicznych na budynki mieszkalne znajdujące się bezpośrednio przy drodze dojazdowej do inwestycji przy kształtowaniu się transportu materiału do inwestycji na poziomie maksymalnej ilości kursów samochodów ciężarowych w ciągu dnia w ilości 60 szt./dobę i ok. 5 szt./h oraz maksymalną ilość kursów samochodów osobowych w ciągu dnia w ilości 20 szt./dobę; ładowarki kołowe 3 szt. każda po 50 kursów; toczenie wagonów 12 szt. (18-25 wagonów w ciągu dnia, 4 do 6 przejazdów lokomotywy); braku podania w raporcie skali zanieczyszczeń pyłowych pochodzących z emisji niezorganizowanej co uniemożliwia ocenę narażenia ludzi przebywających w budynkach mieszkalnych bezpośrednio sąsiadujących z inwestycją na niekorzystne dla środowiska zjawisko jakim jest emisja pyłów węglowych; ponadto dalsze wątpliwości budzą wyjaśnienia inwestora o zwyczajowo przyjętym uwzględnianiu tła w pomiarach rzeczywistych propagacji hałasu w terenie na etapie funkcjonowania przedsięwzięcia przy jednoczesnym zapewnieniu inwestora, że jeśli na etapie funkcjonowania zakładu organ ochrony środowiska na podstawie pomiarów własnych dokonanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska lub pomiarów podmiotu obowiązującego do ich prowadzenia stwierdzi, że poza zakładem w wyniku jego działalności, przy uwzględnieniu tła akustycznego przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu organ ten wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu. Nie podanie w obliczeniach tła akustycznego, które wpływa na wynik poziomu hałasu w znacznie mierze poddaje w wątpliwość ocenę inwestycji na etapie jej realizacji. Ponadto cytowanie art. 115a ust. 1 ustawy z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r., poz. 799) przez inwestora jest na etapie środowiskowych uwarunkowań niewłaściwe, bowiem zgodnie art. 6 ustawy z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r., poz. 799) kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko jest obowiązany do zapobiegania temu działaniu.

W myśl art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.) w ramach oceny oddziaływania na środowisko, stanowiący obecny etap postępowania, określa się, analizuje oraz ocenia bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia m.in. na środowisko oraz ludność, w tym zdrowie i warunki życia ludzi, dobra materialne, zabytki, krajobraz oraz wzajemne oddzia-

ływania pomiędzy wymienionymi elementami. Celem przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko jest w pierwszej kolejności ustalenie zakresu ingerencji planowanego przedsięwzięcia inwestycyjnego w środowisko oraz zdrowie ludzi. Określenie rzetelnego zagrożenia jakie może spowodować planowana inwestycja, jak również w jaki sposób ograniczyć można skalę ich występowania, jak im przeciwdziałać oraz czy sfinalizowana inwestycja będzie w stanie zrekomensować negatywne skutki jakie wywołała.

W omawianym roku niezadowolone i protesty mieszkańców budziły:

- przedsięwzięcie polegające na „Adaptacji budynków i placów na Stację Demontażu Pojazdów” przewidzianego do realizacji w Siewierzu ul. Olchowa 8, dz. nr 2803/7. Protesty mieszkańców dotyczyły m.in.: bliskiej odległości od zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, uciążliwości hałasu oraz zanieczyszczenia środowiska substancjami niebezpiecznymi.

- przedsięwzięcie polegające na „budowie terminalu przeładunkowego w Sławkowie”. Protesty mieszkańców dotyczyły m.in.: obaw o swoje bezpieczeństwo swoje oraz swojego mienia, możliwość wystąpienia awarii przemysłowej.

- przedsięwzięcie polegające na „Budowie dodatkowych stanowisk do tankowania dla samochodów ciężarowych wraz z budową dodatkowych zbiorników paliwowych V 50 m³ i V 20 m³ i dystrybutorów na stacji paliw PKN „ORLEN” S.A. Nr 4089 w Siewierzu przy ulicy Bytomskiej 67 wraz z przebudową niezbędnej infrastruktury technicznej”. Protesty mieszkańców dotyczyły m.in.: generowania nadmiernego hałasu, wysokiej emisji spalin oraz ograniczenia terenów zielonych.

- przedsięwzięcie polegające na „Budowie Centrum Produkcyjno – Logistyczno – Magazynowego z zapleczem socjalno – biurowym wraz z infrastrukturą techniczną w Czeladzi przy ul. Gdańskiej”. Protesty mieszkańców dotyczyły nadmiernego hałasu który będzie pochodził z planowanego centrum logistycznego (na przedmiotowym terenie jest już jedno centrum logistyczne z którego poziom hałasu jest przekroczony), lokalizacji ekranów akustycznych od strony zabudowy mieszkaniowej, uciążliwości pochodzącej od oświetlenia hal magazynowych, bliskiej lokalizacji przedsięwzięcia w stosunku do zabudowy mieszkaniowej.

W roku sprawozdawczym 2018 dokonano **8** uzgodnień dokumentacji projektowej pod względem wymagań higieniczno – zdrowotnych. Dotyczyły one zakładu usługowego konfekcjonowania i składowania artykułów mleczarskich, zmiany sposobu użytkowania obiektu magazynowego na pomieszczenia hali produkcyjnej w Zakładzie Karnym, gabinetów kosmetycznych, zakładów fryzjerskich, laboratorium, gabinetu stomatologicznego.

Przeprowadzono **72** kontrole w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania. W wyniku przeprowadzonych kontroli zostało wydanych **71** opinii sanitarnych dopuszczających obiekty do użytkowania.

W roku sprawozdawczym 2018 wydano **2** stanowiska w formie negatywnej opinii sanitarnej

- na funkcjonowanie budynku gabinetu lekarskiego w Preczowie ul. Polna 9 B ze względu na wykonanie inwestycji niezgodnie z projektem budowlanym – brak wykonania wentylacji w pomieszczeniach trzech gabinetów, pomieszczeniu socjalnym, holu,
- na funkcjonowanie magazynu wysokiego składowania B1, B2, biura wewnętrznego BW, zaplecza technicznego ZT1, portierni, pompowni i parkingów zewnętrznych wraz z przyległą infrastrukturą techniczną (etap 1) – Platforma Logistyczna FM Logistic w Psarach ul. Akacyjowa ze względu na brak ekranów akustycznych E1 i E2 od strony zabudowy mieszkaniowej, które były uwzględnione w projekcie budowlanym Po wykonaniu ekranów akustycznych obiekt ponownie został zgłoszony do odbioru; w wyniku kontroli stwierdzono wykonanie obiektu zgodnie z projektem budowlanym.

WNIOSKI

1. Gmina Siewierz w projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zaktualizowała dokument pod kątem wskazania granic udokumentowanych złóż kopalin. Gmina Bobrowniki wyznaczyła w zmianie studium projektowane tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo – usługowej, usługowej, sportu i rekreacji, obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług, tereny zieleni urządzonej. W projekcie studium zostaną ograniczone powierzchnie terenów nieużytków i pól uprawnych oraz tereny zieleni nie urządzonej na rzecz nowych terenów zabudowy usługowej mieszkaniowo – usługowej i obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług. Obiekty produkcyjno – usługowe, składy i magazyny rozmieszczone są pojedynczo w obrębie poszczególnych sołectw i nie tworzą większych skupisk.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Siewierza dokonano zmiany przeznaczenia miejsc postojowych, terenów dróg wewnętrznych na teren zabudowy usługowej użyteczności publicznej i zabudowy mieszkaniowej. W granicach tego planu może dojść do awarii mogących mieć niekorzystny wpływ na środowisko naturalne miasta ze względu na wprowadzenie stacji paliw na terenie zabudowy usługowej użyteczności publicznej i zabudowy mieszkaniowej.

W Czeladzi miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego przewidują tereny zabudowy usługowo – produkcyjnej w tym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²; tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej. Ze względu na bliskie sąsiedztwo ww. terenów z terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w opiniach sanitarnych podawano warunek uwzględniania w tekście planu realizacji inwestycji usługowych bliżej granicy terenów zabudowy mieszkaniowej, natomiast zabudowy produkcyjnej w jak najdalszej odległości od terenów zabudowy mieszkaniowej, ponadto podawano również urządzenie zieleni izolacyjnej pomiędzy terenami „wrażliwymi” (zabudowa produkcyjno – usługowa i zabudowa mieszkaniowa). W sprawach dotyczących opiniowania terenu pomiędzy ulicą Będzińską, drogą krajową DK86; dla terenu pomiędzy ulicami: Staszica, Szpitalną, Wojkowską, Rolniczą, granicą administracyjną z miastem Siemianowice Śląskie Burmistrz Miasta Czeladź nie uwzględnił warunku podanego przez tutejszy organ, ale ponownie skierował sprawę do zaopiniowania. W związku z powyższym opinia sanitarna ponownie została wydana pod warunkiem wydzielenia nieprzekraczalnej linii zabudowy dla terenu na którym planowane są magazyny łączącego się z terenem zabudowy mieszkaniowej w celu ochrony terenów zabudowy mieszkaniowej. W opinii sanitarnej do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź dla terenu pomiędzy ul. Wiejską, ul. Nowopogońską, nasypem kolejowym, granicą administracyjną z miastem Sosnowiec, drogą KDG ze względu na lokalizację terenu na którym znajduje się istniejące ujęcie wody na terenie zabudowy usługowo – produkcyjnej podano warunek uwzględnienia w tekście projektu planu zapisu, że teren oznaczony symbolem S4.22PU ustala się jako teren usługowy w części obszaru dotyczącego istniejącego ujęcia trisowego wody wraz z ograniczeniami wynikającymi z podanej definicji zabudowy usługowej. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź dla terenu pomiędzy ulicami: Będzińską, Grodziecką, nasypem kolejowym, granicą administracyjną z miastem Będzin teren parku logistycznego od terenu zabudowy mieszkaniowej został oddzielony terenem zieleni izolacyjnej.

2. Wnioski o uzgodnienie warunków zabudowy w przeważającej większości dotyczą budownictwa mieszkalnego jednorodzinnego a zabudowa ta nawiązuje do istniejącego zagospodarowania terenu.

3. Na terenie Powiatu Będzińskiego powstały m.in.: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, studia tatuażu, bary szybkiej obsługi, obiekty handlowo - usługowe warsztaty rzemieślnicze, sklepy spożywcze, gabinety lekarskie, obiekty przemysłowe.

DĄBROWA GÓRNICZA

W roku sprawozdawczym 2018 uzgodniono **2** projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla obszarów położonych w Trzebieszawicach miał na celu uporządkowanie zapisów dotyczących istniejącej zabudowy oraz umożliwienie realizacji zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów w rejonie ul. Toruńskiej i ul. Roździeńskiego obejmuje niewielki fragment obszaru Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – teren na którym zlokalizowane są istniejące obiekty należące do zakładu Brembo.

Wydano **12** opinii stwierdzających potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko m.in. dla przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne; linii produkcyjnej do wytwarzania folii; budowy instalacji produkcji spoiw specjalnych na terenie zakładu EKOCEM; przebudowy hali magazynowej na halę produkcyjną – magazynową na terenie zakładu GTX Hanex Plastic; rozbudowy instalacji do produkcji i regeneracji narzędzi skrawających w zakładzie Gühring; budowy Centrum Przesiadkowego w rejonie Dworca Kolejowego PKP Centrum.

Wydano **38** opinii stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko m.in. dla przebudowy dróg; zwiększenia skuteczności układu oczyszczania gazów odlotowych z procesu hartowania i chłodzenia runa wełny szklanej instalacji URSA; punktów zbierania złomu; rekultywacji składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne; modernizacji instalacji do rozdziału benzolu od kondensatu gazowego (wodnego) na Oddziale Węglipochodnych Koksowni Przyjaźń; wykonania przebudowy infrastruktury kolejowej na stacjach Dąbrowa Górnicza Wschodnia i Dąbrowa Górnicza Strzemieszyce oraz na szlaku Dąbrowa Górnicza Wschodnia Dąbrowa Górnicza Strzemieszyce; modernizacji systemu wentylacji technologicznej linii do produkcji szkła lakierowanego w tym luster na terenie Saint Gobain Innovative Materials Polska, budowy centrum przesiadkowego w rejonie Dworca Kolejowego PKP Gołonóg; budowy instalacji fotowoltaicznej;

Wydano **5** opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć na wniosek prezydenta miasta w tym 2 opinie przed wydaniem postanowienia przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Najwięcej dokonano uzgodnień inwestycji realizowanych na obiektach przemysłowych.

W omawianym roku dokonano uzgodnień **6** dokumentacji projektowej pod względem wymagań higieniczno - zdrowotnych. Dotyczyły one magazynów, gabinetów kosmetycznych, żłobka i przedszkola, budynku socjalno – biurowego.

Przeprowadzono na terenie miasta Dąbrowy Górniczej **52**, kontrole w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania, wydano **50** opinii sanitarnych dopuszczające obiekty do użytkowania.

WNIOSKI

1. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla obszarów położonych w Trzebieśławicach miał na celu uporządkowanie zapisów dotyczących istniejącej zabudowy oraz umożliwienie realizacji zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów w rejonie ul. Toruńskiej i ul. Roździeńskiego obejmuje niewielki fragment obszaru Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – teren na którym zlokalizowane są istniejące obiekty należące do zakładu Brembo.

2. Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza powstawały m.in. zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, studia tatuażu, obiekty handlowo – usługowe, obiekty przemysłowe, sklepy spożywcze, gabinety lekarskie.

X. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA

Powiat Będziński

Profilaktyka nowotworowa

Podczas spotkań z młodzieżą omawiano tematykę profilaktyki chorób nowotworowych, wczesnej diagnostyki raka, nieprawidłowego odżywiania, nikotynizmu, narkomanii jako czynników ryzyka powstania nowotworów.

„Znamie ! Znam je” „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Uczestnictwo w akcjach organizowanych w placówkach nauczania i wychowania celem omówienia z młodzieżą tematyki profilaktyki nowotworowej, kolportaż materiałów edukacyjnych tj. plakatów i ulotek, informowano i edukowano na temat:

- zmian zachowania w odniesieniu do nadmiernego korzystania ze słońca bez właściwej ochrony oraz nieodpowiedzialnego opalania w solarium co stwarza ryzyko powstania „czerniaka”;
- zwiększenie wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV

Zapobieganie chorobom zakaźnym

Profilaktyka HIV/AIDS

W placówkach służby zdrowia poruszono problem dotyczący testowania w kierunku obecności wirusa HIV oraz omawiano zasady przenoszenia chorób zakaźnych drogą płciową.

Podjęte działania informacyjno - edukacyjne skierowane do społeczności lokalnej miały na celu zachęcenie do wykonywania bezpłatnych i anonimowych testów na obecność wirusa HIV. Każdy uczestnik mógł skorzystać z porad i wyjaśnień na temat chorób zakaźnych przenoszonych drogą płciową. Jednocześnie prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych.

Akcje odbyły się w następujących placówkach:



Szkoła Podstawowa Nr 5 Czeladź; Szkoła Podstawowa Nr 7 Czeladź; NZOZ Alfa – Med. Czeladź;

Zaproponowano i zachęcano młodzież szkół do uczestnictwa w konkursie ogólnopolskim pt. „HIV AIDS – wiem, nie boję się, toleruję”.

Profilaktyka Wirusowego Zapalenia Wątroby – „Podstępne WZW”

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Spotkania edukacyjne z młodzieżą w szkołach ponadpodstawowych miały na celu propagowanie zdrowego stylu życia, wzrost poziomu wiedzy społeczeństwa na temat zagrożeń wynikających z zakażeń WZW typu B i C.

Koordinatory szkolni corocznie uczestniczą w szkoleniu na w/w temat celem upowszechnienia wiedzy wśród młodzieży i rodziców.

„Zaszczep w sobie chęć szczepienia”

Kampania informacyjna kierowana do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w wieku przedszkolnym miała na celu:

- promocję szczepień ochronnych oraz podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym.
- wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych,
- zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).

W ramach kampanii podejmowano inicjatywy na rzecz ochrony zdrowia poprzez organizowanie punktów informacyjno – edukacyjnych w placówkach szkolnych, przedszkolnych, służby zdrowia gdzie uczestnicy uzyskali informacje na temat bezpieczeństwa szczepień. Celem spotkań było zwiększenie tzw. społecznego zaufania do działań na rzecz profilaktyki chorób zakaźnych oraz wzrost świadomości dotyczącej korzyści jakie niosą ze sobą szczepienia ochronne.

Równocześnie prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w kampanii społecznej – ulotka „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”.

W Przedszkolu Nr 5 oraz w Przedszkolu „Zakątek Marzeń” w Będzinie odbyła się prezentacja bajki nt szczepień pt. „Przygody dzielnego niedźwiadka Szczepanka”. Bajka dla dzieci czytana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz pracowników Inspekcji Sanitarnej miała na celu zachęcanie do szczepień ochronnych aby zapobiegać chorobom zakaźnym.



„Trzymaj Formę!”

Realizacja programu kształtuje prozdrowotne nawyki wśród młodzieży w szkołach podstawowych a prowadzona współpraca z rodzicami utrwala wiedzę promując aktywny styl życia i zbilansowaną dietę. Mając na uwadze wzmocnienie celów programowych, został zorganizowany wśród uczniów *Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę”*. Zgłoszenia do udziału w ogólnopolskim konkursie dokonywali koordynatorzy szkolni w ramach Internetowego Systemu Konkursowego.

Celem przypomnienia merytoryki programowej, odbyło się spotkanie z koordynatorami szkolnymi podczas którego omówiono założenia programowe oraz sposób sprawozdawczości.

W ramach programu uczniowie – w opinii koordynatorów - chętnie uczestniczą w projektach szkolnych motywujących również rodziców i opiekunów do podejmowania wspólnej pracy nad zmianą nawyków żywieniowych i codziennej aktywności fizycznej

„Klub zdrowego przedszkolaka”

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Projekt edukacyjny dla przedszkolaków którego celem jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez odżywianie i propagowanie aktywności fizycznej, ochrony zdrowia przed chorobami zakaźnymi, przyswajanie prawidłowych przyzwyczajzeń i nawyków higieniczno – zdrowotnych a także zapoznanie dzieci z tematem bezpiecznego korzystania z kąpeli słonecznych. Ponadto rozróżnianie dymów, ich źródeł oraz właściwości niekorzystnych dla zdrowia

W czasie trwania roku szkolnego odbywały się spotkania indywidualne z koordynatorami celem omówienia założeń projektu.



Profilaktyka antytytoniowa

Bieg po zdrowie

Program profilaktyki antytytoniowej realizowany w szkołach podstawowych klas IV. Zajęcia miały na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Warsztaty prowadzone metodami aktywizującymi i zróżnicowanymi, dostosowanymi odpowiednio do wieku ucznia.

Szkolenia indywidualne dla koordynatorów programu odbywały się w trakcie trwania roku szkolnego.

„Światowy Dzień bez Tytoniu”; „Światowy Dzień Rzucania Palenia”

Współpraca z Urzędem Miasta i Dyrekcją Szkoły Podstawowej Nr 7 w Czeladzi umożliwiła uczestnictwo w organizowanej akcji promocji zdrowia. Celem akcji kierowanej do społeczności lokalnej w tym młodzieży i rodziców było propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień. Podczas akcji uczestnicy przy stoisku edukacyjnym mogli uzyskać informacje na temat uzależnień od alkoholu, tytoniu, chorób odytoniowych oraz zbadać zawartość tlenku węgla w wydychanym powietrzu.

Ponadto przez cały rok prowadzony był kolportaż materiałów edukacyjnych na w/w temat wśród przedstawicieli placówek służby zdrowia z całego powiatu będzińskiego.



Przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych .

„Dopalacze – wypalacze. Groźne narkotyki”

W przygotowanych punktach informacyjno – edukacyjnych prowadzono poradnictwo na temat profilaktyki uzależnień. Duże zainteresowanie wzbudziły wśród młodzieży badania przy wykorzystaniu tzw. alko i narkogogli. Badania „co widzi i jak zachowuje się” osoba będąca pod wpływem środków odurzających, uświadomiły młodzieży jak alkohol i narkotyki działają na nasze zmysły.

Akcje profilaktyki zdrowotnej w powyższym zakresie przeprowadzono w następujących obiektach:

Szkoła Podstawowa Nr 7 i Nr 2 Czeladź; Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury Będzin;
Podczas spotkań edukacyjnych organizowanych dla młodzieży prowadzono rozmowy dotyczące zdrowego stylu życia w formie prelekcji z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych.

Ponadto przez cały rok prowadzona była dystrybucja materiałów edukacyjnych na w/w temat wśród młodzieży szkolnej z całego powiatu będzińskiego.

„Smak życia, czyli debata o dopalaczach”

Celem realizowanego programu profilaktyki uzależnień jest:

- przeciwdziałanie rozpowszechnianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku dzieci i młodzieży;
- dostarczenie młodym ludziom od 13 do 15 lat informacji o tzw. dopalaczach w celu zwiększenia ostrożności i zmniejszenia ich otwartości na kontakt z tymi produktami;
- zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy

Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych.

Podczas wizytacji w Szkole Podstawowej Nr.9 i 8 w Będzinie oraz w Szkole Podstawowej Nr.1 w Wojkowicach omówiono szczegółowo założenia programowe ,udostępniono filmy i spoty edukacyjne, które wykorzystano podczas zajęć warsztatowych z młodzieżą.



Światowy Dzień Zdrowia – „ Zdrowie dla wszystkich”

Przekazano informacje na temat „Światowego Dnia Zdrowia” do wydziałów oświaty i edukacji celem poinformowania placówek nauczania o zaangażowanie i podjęcie inicjatyw w powyższym zakresie w tym umieszczenie informacji – materiałów edukacyjnych na stronach internetowych szkół i samorząd. . W placówkach nauczania i wychowania Powiatu Będzińskiego odbywały się uroczyste obchody „Światowego Dnia Zdrowia”, organizowano w tym dniu zajęcia promujące zdrowy styl życia.

Dąbrowa Górnicza

Profilaktyka nowotworowa

Podczas spotkań z młodzieżą omawiano tematykę profilaktyki chorób nowotworowych, wczesnej diagnostyki raka, nieprawidłowego odżywiania, nikotynizmu, narkomanii jako czynników ryzyka powstania nowotworów.

„Znamie ! Znam je”

Spotkania edukacyjne z młodzieżą na temat nowotworów złośliwych skóry jakim jest między innymi czerniak. Celem edukacji była zmiana zachowania społeczeństwa w odniesieniu do nadmiernego korzystania ze słońca bez właściwej ochrony oraz nieodpowiedzialnego opalania w solarium, szczególnie przez osoby w młodym wieku.

W okresie wakacji przeprowadzono akcję w Centrum Handlowym Auchan i w Parku Hallera gdzie informowano społeczeństwo o skutkach nadmiernego opalania i zachęcano do propagowania postaw prozdrowotnych.

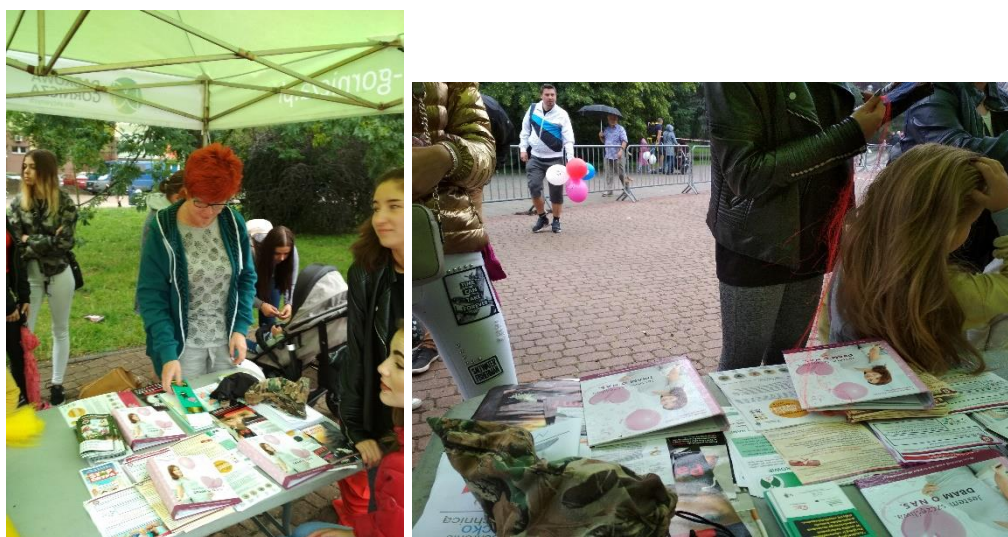
W przygotowanych stoiskach profilaktyczno – edukacyjnych uczestnicy otrzymywali porady na temat zdrowia oraz materiały edukacyjne w formie ulotek i plakatów.

Program edukacyjny realizowany jest w szkołach ponadpodstawowych.

„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Spotkanie edukacyjne z odbiorcami programu prowadzone w formie prelekcji połączonej z prezentacją multimedialną i projekcją filmów edukacyjnych w szkołach ponadpodstawowych. Spotkania miały na celu zwiększenie wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu; kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy i motywowanie kobiet do regularnych badań cytologicznych.

Program edukacyjny realizowany jest w szkołach ponadpodstawowych.



Zapobieganie chorobom zakaźnym

Profilaktyka HIV/AIDS

Podjęte działania informacyjno - edukacyjne skierowane do społeczeństwa lokalnego miały na celu zachęcenie do wykonywania bezpłatnych i anonimowych testów na obecność wirusa HIV. Każdy uczestnik mógł skorzystać z porad i wyjaśnień na temat chorób zakaźnych przenoszonych drogą płciową. Jednocześnie prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych.

Akcje odbyły się w następujących placówkach:

Zespół Szkół Zawodowych „Sztynarka”; Zespół Szkół Technicznych; II Liceum Ogólnokształcące; Centrum Handlowe Auchan; Centrum miasta ul 3go maja; Park Hallera Dąbrowa Górnicza

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2018ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Zaproponowano i zachęcano młodzież szkół ponadpodstawowych do uczestnictwa w konkursie ogólnopolskim na projekt edukacyjny pt. „HIV – wiem, nie boje się, toleruję”. Cały rok prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych otrzymanych z Krajowego Centrum ds. AIDS do wszystkich placówek służby zdrowia z terenu Dąbrowy Górniczej. Koordynatorzy szkolni uczestniczyli w szkoleniu celem przypomnienia założeń programowych i sposobu realizacji przedsięwzięć

Profilaktyka Wirusowego Zapalenia Wątroby – „Podstępne WZW”

Spotkania edukacyjne z młodzieżą w czasie trwania roku szkolnego miały na celu propagowanie zdrowego stylu życia, wzrost poziomu wiedzy uczniów na temat zagrożeń wynikających z zakażeń WZW typu A, B i C.

Zainicjowano w szkołach ponadpodstawowych kontynuację kolejnej edycji

Program edukacyjny realizowany jest we wszystkich szkołach ponadpodstawowych.

„Zaszczep w sobie chęć szczepienia” w tym profilaktyka grypy sezonowej

Kampania informacyjna kierowana do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w wieku przedszkolnym miała na celu:

- promocję szczepień ochronnych oraz podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym.
- wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych,
- zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).

W ramach kampanii podejmowano inicjatywy na rzecz ochrony zdrowia poprzez organizowanie punktów informacyjno – edukacyjnych (w placówkach szkolnych, przedszkolnych, służby zdrowia) w których uczestnicy przedsięwzięć uzyskali informacje na temat bezpieczeństwa szczepień. Celem spotkań było zwiększenie tzw. społecznego zaufania do działań na rzecz profilaktyki chorób zakaźnych oraz wzrost świadomości dotyczącej korzyści jakie niosą ze sobą szczepienia ochronne.

Równocześnie prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w kampanii społecznej – ulotka „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”.

W związku z pojawiającymi się przypadkami zakażeń odrą zorganizowano szkolenie dla przedstawicieli ze wszystkich szkół podstawowych i ponadpodstawowych pt. „ Rola szczepień ochronnych w profilaktyce chorób zakaźnych”.

Dystrybuowano w placówkach przedszkolnych bajkę pt. „ Przygody dzielnego niedźwiadka Szczepanka” z której dzieci mogły zrozumieć jak działają szczepienia oraz dlaczego są ważne dla każdego człowieka.



Poprawa sposobu żywienia

„Trzymaj Formę!”

Realizacja programu kształtuje prozdrowotne nawyki wśród młodzieży w szkołach podstawowych a prowadzona współpraca z rodzicami utrwala wiedzę promując aktywny styl życia i zbilansowaną dietę. Program realizowany jako metoda projektu w celu zachęcenia uczniów do samodzielnej pracy. Dzięki temu zdobywają nową wiedzę i doświadczenia wykorzystując swoją zaangażowanie i kreatywność.

Mając na uwadze wzmocnienie celów programowych, został zorganizowany wśród młodzieży *Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę”*. Zgłoszenia do udziału w ogólnopolskim konkursie dokonywali koordynatorzy szkolni w ramach Internetowego Systemu Konkursowego.

W ramach programu uczniowie – w opinii koordynatorów - chętnie uczestniczą w projektach szkolnych motywujących również rodziców i opiekunów do podejmowania wspólnej pracy nad zmianą nawyków żywieniowych.

„Klub zdrowego przedszkolaka”

Projekt edukacyjny dla przedszkolaków którego celem jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez odżywianie i propagowanie aktywności fizycznej, ochrony zdrowia przed chorobami zakaźnymi, przyswajanie prawidłowych przyzwyczajzeń i nawyków higieniczno – zdrowotnych a także zapoznanie dzieci z tematem bezpiecznego korzystania z kąpeli słonecznych. Ponadto rozróżnianie dymów, ich źródeł oraz właściwości niekorzystnych dla zdrowia

W czasie trwania roku szkolnego odbywały się spotkania indywidualne z koordynatorami celem omówienia założeń projektu.

W czasie roku szkolnego odbywały się spotkania indywidualne z koordynatorami celem omówienia założeń programu.

Profilaktyka antytytoniowa

„Światowy Dzień bez Tytoniu” ; „Światowy Dzień Rzucania Palenia”

Współpraca z Urzędem Miasta umożliwiła uczestnictwo w organizowanej akcji promocji zdrowia w Parku Hallera. Celem akcji kierowanej do społeczności lokalnej w tym młodzieży i rodziców było propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień. Podczas akcji uczestnicy przy stoisku edukacyjnym mogli uzyskać informacje na temat uzależnień od alkoholu, tytoniu, chorób odtytoniowych oraz zbadać zawartość tlenu węgla w wydychanym powietrzu.

Ponadto przez cały rok prowadzony był kolportaż materiałów edukacyjnych na w/w temat wśród przedstawicieli placówek służby zdrowia.



Bieg po zdrowie

Program profilaktyki antytytoniowej realizowany w szkołach podstawowych klas IV. Zajęcia miały na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Warsztaty prowadzone metodami aktywizującymi i zróżnicowanymi, dostosowanymi odpowiednio do wieku ucznia. Szkolenia indywidualne dla koordynatorów programu odbywały się w trakcie trwania roku szkolnego.

Przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych .

„Dopalacze – wypalacze. Groźne narkotyki”

W przygotowanych punktach informacyjno – edukacyjnych prowadzono poradnictwo na temat profilaktyki uzależnień. Duże zainteresowanie wzbudziły wśród młodzieży badania przy wykorzystaniu tzw. alko i narkogogli. Badania „co widzi i jak zachowuje się” osoba będąca pod wpływem środków odurzających uświadomiły młodzieży jak alkohol i narkotyki działają na nasze zmysły;

Akcje i prelekcje profilaktyki zdrowotnej w powyższym zakresie odbywały się w placówkach nauczania i wychowania, placówkach służby zdrowia oraz podczas eventów organizowanych przez samorząd lokalny i organizacje pozarządowe.

Zaangażowano się w przygotowanie warsztatów dla młodzieży na temat profilaktyki uzależnień (tor przeszkód z alko i narkogoglami; prelekcje z wykorzystaniem projekcji filmów edukacyjnych i spotów edukacyjnych);

Ponadto w przygotowanych punktach informacyjno – konsultacyjnych prowadzono rozmowy dotyczące zdrowego stylu życia.

Spotkania edukacyjne dostarczały wiedzę na temat niebezpiecznych procesów zachodzących w organizmie podczas zażywania tzw. środków zastępczych.



„Smak życia, czyli debata o dopalaczach”

Celem realizowanego programu profilaktyki uzależnień jest:

- przeciwdziałanie rozpowszechnianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku dzieci i młodzieży;
- dostarczenie młodym ludziom od 13 do 15 lat informacji o tzw. dopalaczach w celu zwiększenia ostrożności i zmniejszenia ich otwartości na kontakt z tymi produktami;
- zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy

Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych.

Podczas wizytacji w szkołach omówiono szczegółowo założenia programowe, udostępniono filmy i spoty edukacyjne, które wykorzystano podczas zajęć warsztatowych z młodzieżą.

Światowy Dzień Zdrowia – „Zdrowie dla wszystkich”

Przekazano informacje na temat „Światowego Dnia Zdrowia” do wydziałów oświaty i edukacji celem poinformowania placówek nauczania o zaangażowanie i podjęcie inicjatyw w powyższym zakresie w tym umieszczenie informacji – materiałów edukacyjnych na stronach internetowych szkół i samorząd. W placówkach nauczania i wychowania odbywały się obchody „Światowego Dnia Zdrowia”, organizowano w tym dniu zajęcia promujące zdrowy styl życia.

W II Liceum Ogólnokształcącym odbyły się uroczyste obchody Światowego Dnia Zdrowia, które Honorowym Patronatem objął Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej. W ramach zorganizowanego przedsięwzięcia podjęto działania:

- akademia przygotowana przez młodzież celem przybliżenia tematyki zdrowia
- prelekcja zaproszonego edukatora
- „Zagłębiowski konkurs wiedzy o zdrowiu”: wystawa plakatów o tematyce nawiązującej do hasła WHO oraz pisemny test wiedzy (w konkursach uczestniczyła młodzież z terenu Zagłębia Dąbrowskiego);

Wnioski:

Działania podejmowane przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie promocji zdrowia, wzbudzały zainteresowanie, akceptację społeczną oraz inicjowały stosowanie właściwych zachowań prozdrowotnych. Wytyczone kierunki zmierzały do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowaniem zasad higieny, racjonalnego żywienia i metod zapobiegania chorobom zakaźnym.

Wzmocnienie współpracy z koordynatorami szkolnymi, samorządem lokalnym przyczyniło się do współuczestnictwa w wielu cennych inicjatywach na rzecz poprawy zdrowia w środowisku lokalnym. Najczęstszymi formami działań były prelekcje, pogadanki, imprezy okolicznościowe, spotkania z młodzieżą szkolną. W punktach informacyjno-edukacyjnych udzielano porad na temat profilaktyki zdrowotnej, zachęcano do wykonania badań: symulacji alko i narkogoglami, pomiaru ciśnienia tętniczego krwi, poziomu tlenu węgla w wydychanym powietrzu u osób palących papierosy oraz prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych (ulotki, plakaty itp.).

Dalsze działania realizowane w obszarze profilaktyki zmierzać będą do umocnienia współpracy budowania wspólnej prozdrowotnej polityki w tworzeniu środowisk sprzyjających zdrowiu.